

Vurdering for læring

Resultater og analyser av skoler og skoleeieres
svar på spørsmål om vurderingspraksis

Even Hellan Larsen
Karin Vaagland
Roger André Federici

Rapport 2017:24

NIFU

Vurdering for læring

Resultater og analyser av skoler og skoleeieres
svar på spørsmål om vurderingspraksis

Even Hellan Larsen
Karin Vaagland
Roger André Federici

Rapport 2017:24

Rapport 2017:24

Utgitt av Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU)
Adresse Postboks 2815 Tøyen, 0608 Oslo. Besøksadresse: Økernveien 9, 0653 Oslo.

Prosjektnr. 12820715-1

Oppdragsgiver Utdanningsdirektoratet
Adresse Postboks 9359 Grønland, NO-0135 Oslo

Bilddesign Cathrine Årving
Foto Shutterstock

ISBN 978-82-327-0293-0
ISSN 1892-2597 (online)

Copyright NIFU: CC BY-NC 4.0

www.nifu.no

Forord

Nordisk institutt for studier av innovasjon, forskning og utdanning (NIFU) har en treårig rammeavtale (2017 – 2019) med Utdanningsdirektoratet om å gjennomføre halvårlige spørreundersøkelser rettet mot skoler og skoleeiere. Denne rapporten er et tillegg til rapporten *Spørsmål til Skole-Norge våren 2017* (Federici m.fl., 2017).

Utdanningsdirektoratet ønsker innsikt i om den nasjonale satsningen Vurdering for læring (VFL) har bidratt til økt innsats hos skoler og skoleeier på vurderingsfeltet generelt og hos VFL-deltakere spesielt. I kapittel 1 presenteres VFL og datagrunnlaget. Kapittel 2 ser på spørsmål om VFL fra vårens spørring, og undersøker om det er variasjoner etter skolestørrelse, innbyggertall og landsdel. Deretter retter kapittel 3 oppmerksomheten mot hvorvidt VFL-deltakende skoler har svart annerledes enn skoler som ikke har deltatt. I kapittel 4 ser vi på data fra tidligere spørringer og undersøker hvorvidt en finner endringer i svarmønsteret over tid. Avslutningsvis undersøkes grad av samsvar mellom elevers svar på spørsmål om VFL i Elevundersøkelsen 2016 og skoleeiers svar på to av spørsmålsbatteriene i vårens spørring.

Even Hellan Larsen har hatt ansvaret for kapittel 1, 2 og 4. Karin Vaagland har hatt ansvaret for kapittel 3, samt bidratt til delkapittel 4.1. Roger Andre Federici har bidratt i kobling av data, i analysene samt gjennomlesning. Jens Grøgaard har lest og kvalitetssikret rapporten.

Oslo, 27. september 2017

Sveinung Skule
Direktør

Kari Salvanes
Ass. forskningsleder

Innhold

Sammendrag	7
1 Innledning	9
1.1 Vurdering for læring.....	9
1.2 Beskrivelse av data, utvalg og gjennomføring.....	10
1.2.1 Spørsmål til Skole-Norge våren 2017	10
1.2.2 Deltakelse i Vurdering for læring	12
1.2.3 Elevundersøkelsen.....	13
2 Variasjon etter skolestørrelse, innbyggertall og landsdel	14
2.1 Syn på skoleeiers og skoleleders pådriverrolle	14
2.1.1 Syn på skoleeiers og skoleleders pådriverrolle – skolestørrelse	15
2.1.2 Syn på skoleeiers og skoleleders pådriverrolle – innbyggertall	16
2.1.3 Syn på skoleeiers og skoleleders pådriverrolle – landsdel	17
2.2 Vurderingspraksis på skolene	18
2.2.1 Vurderingspraksis på skolene – skolestørrelse.....	19
2.2.2 Vurderingspraksis på skolene – innbyggertall.....	22
2.2.3 Vurderingspraksis på skolene – landsdel.....	23
2.3 Skoleeiers og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling.....	24
2.3.1 Skoleeiers og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling – skolestørrelse.....	26
2.3.2 Skoleeiers og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling – innbyggertall.....	29
2.3.3 Skoleeiers og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling – landsdel.....	33
2.4 Arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene.....	37
2.4.1 Arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene – skolestørrelse.....	39
2.4.2 Arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene – innbyggertall.....	42
2.4.3 Arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene – landsdel.....	43
2.5 Oppsummering.....	45
3 Deltagelse i Vurdering for læring	46
3.1 Sammenligning av ledere på grunnskole og videregående som har deltatt i VFL og ikke deltatt i VFL.....	46
3.1.1 Skoleleders syn på skoleeier og skoleleder som pådriver.....	46
3.1.2 Vurderingspraksis på skolene	47
3.1.3 Skoleleders syn på skoleeier og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling	50
3.1.4 Syn på hva arbeidet med Vurdering for læring har oppnådd de siste 6-8 årene.....	52
3.2 Tidlig og sen deltagelse i VFL for skoleeier og skoleleder grunnskole	55
3.2.1 Syn på skoleeier og skoleleder som pådriver	55
3.2.2 Vurderingspraksis på skolene	56
3.2.3 Skoleeier og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling	58
3.2.4 Syn på hva arbeidet med Vurdering for læring har oppnådd de siste 6-8 årene.....	59
3.3 Oppsummering.....	64
3.3.1 Deltatt/ikke-deltatt i VFL	64
3.3.2 Tidlige og sene puljer av VFL	64
4 Endring over tid og sammenheng med data fra Elevundersøkelsen	66
4.1 Endring over tid.....	66
4.1.1 Skoleeier som pådriver.....	66
4.1.2 Vurderingspraksis	68
4.2 Sammenligning av skoleleders og elevers svar	72
4.2.1 Vurderingspraksis	73
4.2.2 Arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 år	74
4.3 Oppsummering.....	75
Referanser	76
Tabelloversikt	77
Figuroversikt	79

Sammendrag

Den nasjonale satsningen Vurdering for læring (VFL) er inne i sitt syvende år og fases ut i 2017. Rapporten undersøker om VFL har bidratt til økt innsats hos skoler og skoleeier på vurderingsfeltet generelt og hos VFL-deltakere spesielt. Rapporten er skrevet på oppdrag fra Utdanningsdirektoratet.

Analysene er basert på data fra spørringene, en undersøkelse rettet mot skoleledere og -eiere. Spørringene gjennomføres hvert halvår, og denne rapporten baserer seg på spørringene fra våren 2017 (Federici m.fl., 2017).

Rapporten viser at skoleledere og -eiere som har deltatt i VFL gir uttrykk for et mer omfattende arbeid med vurderingspraksis enn de som ikke har deltatt i satsningen. Dette mønsteret er tydeligst blant dem som deltok i satsningen nylig.

Variasjon etter størrelse og landsdel

Både skoleleder og -eiere mener at de har en viktig rolle som pådriver for arbeidet med å videreutvikle kompetanse i vurdering. Aktørene er generelt positivt innstilt til hva arbeidet med VFL de siste årene har bidratt med. Det er variasjoner etter skole- og kommunestørrelse. Skoleledere og – eiere fra de største skolene og kommunene er mest engasjert og mest positivt innstilt til arbeidet med VFL. Videre er det noe variasjon mellom landsdelene, der Oslo og Akershus skiller seg ut ved å være mest engasjert og positivt innstilt til arbeidet.

Variasjon etter deltakelse i VFL

Det er forskjeller mellom respondenter som har deltatt/ikke deltatt i VFL og mellom de som deltok tidlig og sent. På spørsmål om vurderingspraksis på skolen ser vi en tendens til at skoleledere i grunnskolen og videregående som har deltatt i VFL i større grad er enig enn de som ikke har deltatt i VFL. I vurderingen av skoleleders bidrag er ledere fra grunnskoler som har deltatt i VFL mer positive enn ledere som ikke har deltatt. Ledere på grunnskolen som mer nylig var med i VFL mener i større grad, enn de som var med tidligere i satsingen, at skoleeier er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis. På spørsmål om hvilke vurderingspraksiser som tilbys ved skolen ser vi at det er vanligere blant skoleledere på grunnskolen som var med i en senere pulje av VFL å bruke svaralternativ «helt enig» enn skoleledere fra en tidlig pulje. Både skoleledere og -eiere i senere puljer er i signifikant større

grad enn tidlige puljer enige i at skoleeier «bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksis på skolen(e)». Et annet funn er at senere puljer, i noe større grad enn tidlige puljer, er enig i påstandene om hva arbeidet med Vurdering for læring har ført til.

Disse funnene kan tyde på at tiltaket Vurdering for læring har en effekt på vurderingspraksis på skolen direkte, men det kan også bety at det kun har en effekt på skoleeier og skoleleders oppfatning av vurderingspraksis, og at denne effekten er størst i tiden rett etter tiltaket og så dabber av. Alternativt kan det tenkes at lenger satsingstid gjør effekten av VFL sterkere, da de skolene i de senere puljene hadde et halvt år lenger satsing enn skolene i tidligere puljer.

Endring over tid og sammenheng med data fra Elevundersøkelsen

Det er høy oppslutning og forholdsvis liten variasjon over tid på spørsmålet om skoleeier er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis. Endringene over tid er også små blant skoleledere på spørsmålene om vurderingspraksis på skolene. Blant skoleeiere er endringene noe større. Generelt finner vi at graden av enighet, på nesten alle spørsmål, faller over tid.

På spørsmålene om vurderingspraksis finner vi noen signifikante sammenhenger mellom skoleleders svar og skolens gjennomsnittsskår på spørsmål om VFL i Elevundersøkelsen. Korrelasjonene er generelt svake, men på enkelte spørsmål er sammenhengen sterkere hos VFL-deltakende skoler enn blant skoler som ikke deltok i satsningen. En finner også noen forholdsvis svake, men signifikante, sammenhenger mellom skolelederens svar på spørsmålene om VFLs bidrag og skolens gjennomsnittsskår på Elevundersøkelsen.

1 Innledning

Denne rapporten er en tilleggsrapport til *Spørsmål til Skole-Norge våren 2017* (Federici m.fl., 2017). Utdanningsdirektoratet ønsker mer innsikt i om den nasjonale satsningen Vurdering for læring (VFL) har bidratt til økt innsats hos skoler og skoleeier på vurderingsfeltet generelt og hos VFL-deltakere spesielt. På oppdrag fra Utdanningsdirektoratet ser rapporten nærmere på spørsmålene om VFL fra spørringene våren 2017. I kapittel 1 presenteres VFL og rapportens datagrunnlag. Kapittel 2 ser på spørsmålene om VFL fra vårens spørring (2017), og fokuserer på variasjoner etter skolestørrelse, innbyggertall og landsdel. Deretter retter kapittel 3 oppmerksomheten mot hvorvidt VFL-deltakende skoler har svart annerledes enn skoler som ikke har deltatt i VFL. I kapittel 4 utvider vi datagrunnlaget. Først ser vi på data fra tidligere spørringer og undersøker hvorvidt en finner endringer i svarmønsteret over tid på spørsmål om VFL. Avslutningsvis ser vi på samsvar mellom elevers svar på spørsmålsbatteriet om VFL i Elevundersøkelsen 2016 og skoleeiers svar på to av spørsmålsbatteriene i vårens spørring.

1.1 Vurdering for læring

Den nasjonale satsningen Vurdering for læring (VFL) er inne i sitt syvende år og fases ut i 2017. Opprinnelig skulle satsningen være fireårig, fra 2010-2014, men prosjektet ble videreført frem til 2017 (Meld. St. 20, 2012-2013).

Satsningens overordnede mål er at skoleeiere, skoler og lærebedrifter skal videreutvikle en vurderingskultur og en vurderingspraksis som har læring som mål. VFL bygger på fire prinsipper for god undervisningsvurdering, som gjenfinnes i opplæringsloven:

Elever og lærlinger lærer best når de

- Forstår hva de skal lære, og hva som er forventet av dem (§ 3-1)
- Får tilbakemeldinger som forteller dem om kvaliteten på arbeidet eller prestasjonen (§ 3-11)
- Får råd om hvordan de kan forbedre seg (§ 3-11)
- Er involvert i eget læringsarbeid (§ 3-12)

VFL skal også bidra til å styrke og tydeliggjøre sammenhengen mellom undervis- og sluttvurdering, samt styrke lokalt arbeid med læreplaner. Satsningen er organisert som lærende nettverk, hvor samarbeidet i nettverkene skal bidra til å videreutvikle og vurdere vurderingspraksisen på den enkelte skole. Mange aktører er involvert i satsningen. Selv om det overordnede ansvaret for planlegging, gjennomføring og oppfølging av satsningen lokalt ligger hos skoleeierne, er det også et tett samarbeid

mellom skoleeier og skoleledelse gjennom forpliktende planer. Skoleledelsen har det faglige og organisatoriske ansvaret for utviklingsarbeidet ved egen skole.

I løpet av satsningens syv år har 310 kommuner og samtlige fylkeskommuner deltatt. Satsningen har blitt gjennomført i syv puljer. Pulje 1 startet høsten 2010, mens pulje 7 hadde oppstart våren 2016. For de fire første puljene var satsingsperioden 1,5 år, men etter videreføringen, og fra og med pulje 5, ble satsingsperioden forlenget til 2 år. De siste puljene fikk en ekstra samling, men de har ikke fått mer økonomiske midler enn de tidligere puljene.

Puljene består av skoleeiere på kommune eller fylkeskommunalt nivå, samt private skoleeiere, som får tilbud om kompetanseheving. Hovedregelen er at de deltakende kommunene skal delta med minst tre skoler, og dersom det er mulig skal både barne- og ungdomsskoletrinnene være representert. Grunnet interkommunale samarbeidskonstellasjoner og nettverk har noen skoleeiere deltatt i flere puljer og dermed mottatt midler flere ganger. Pulje 2 skilte seg fra de andre ved at den kun besto av fylkeskommuner. Alle fylkeskommunene deltok i denne og kravet var at minst 5 videregående skoler og tre lærebedrifter skulle delta per fylke.

1.2 Beskrivelse av data, utvalg og gjennomføring

Dataene i denne rapporten er hovedsakelig hentet fra spørsmålene om VFL fra undersøkelsen *Spørsmål til Skole-Norge våren 2017* (Federici m.fl., 2017). Dette er den siste i rekken av en gjentakende spørreundersøkelse som NIFU, på oppdrag av Utdanningsdirektoratet, hvert halvår gjennomfører blant skoleeiere og skoleledere i landet. Dette er en utvalgsundersøkelse som går til fire respondentgrupper: skoleledere i grunnskolen, skoleledere i videregående, skoleeiere i kommunene og skoleeiere i fylkeskommunene. Spørsmål om VFL har vært inkludert i undersøkelsen ved fire anledninger: høsten 2010, våren 2013, våren 2014 og våren 2017.

I tillegg til data fra spørringene, har vi mottatt lister over skoler, både videregående og grunnskoler, kommuner og fylkeskommune som har deltatt i de ulike VFL-puljene. Med utgangspunkt i disse har vi kodet hvilken VFL-pulje de ulike respondentene fra spørringene 2017 har deltatt i. Vi har også koblet på data på skolenivå for hva elever på 7. og 10. trinn svarte på Elevundersøkelsens spørsmålsbatteri om Vurdering for læring i 2016.

1.2.1 Spørsmål til Skole-Norge våren 2017

For ikke å overbelaste sektoren er Utdanningsdirektoratets spørringer organisert som en utvalgsundersøkelse med tre sammenlignbare utvalg. Kommuneutvalgene har de siste årene tatt utgangspunkt i 429¹ kommuner. Selv om antall kommuner per 1. januar 2017 var redusert til 426 har vårens spørring tatt utgangspunkt i det opprinnelige antallet, da utvalget var basert på dette.

Grunnskolene i hvert enkelt utvalg kommer fra kommunene i samme utvalg. Ti større kommuner² og alle fylkeskommunene er med i alle utvalgene. Grunnskolene i disse kommunene er delt i tre og deltar i hvert sitt utvalg. De videregående skolene er også fordelt på tre utvalg bestående av ca. en tredjedel av skolene fra hvert fylke i hvert utvalg.

Noen typer skoler er ekskludert fra populasjonen og følgelig utvalget. Dette gjelder:

- Skoler for elever med spesielle behov.
- Skoler med læreplaner og organisering som skiller seg sterkt fra ordinære skoler, som for eksempel internasjonale skoler.
- Skoler med svært få elever, det vil si fem eller færre.

¹ Svalbard regnes som egen kommune, tilhørende Troms fylke.

² Arendal, Bergen, Bærum, Fredrikstad, Kristiansand, Oslo, Sandnes, Stavanger, Tromsø og Trondheim.

Kommunene og de videregående skolene er fordelt på utvalgene innenfor fylket etter størrelse, geografi, kommunetype og skoletype. I de tilfellene flere kommuner eller videregående skoler har tilfredsstilt de samme kriteriene er utvalget trukket tilfeldig. Tilfeldig trekning vil i praksis kun være aktuelt i fylker med mange små kommuner eller mange videregående skoler. For de ti større kommunene som er med hver gang trekkes skoleutvalget tilfeldig.

15 av 19 fylkeskommuner svarte på undersøkelsen. 14 av disse fullførte hele undersøkelsen, mens en fylkeskommune kun besvarte deler av den. Sistnevnte hadde derimot nok svar til å inkluderes i analysen.

Overordnet om godkjente respondenter og svarprosent

Tabell 1.1 viser bruttoutvalg og status fordelt på respondentgruppene *skoleleder grunnskole*, *skoleleder videregående*, *skoleeier kommune* og *skoleeier fylkeskommune*. Kategorien *godkjent* viser her til respondentene som har fullført hele undersøkelsen. *Godkjent – noen svar* viser til respondenter som har fylt ut minst 30 prosent av spørsmålene til sin gruppe, men ikke fullført. *Ikke godkjent – noen svar* viser til respondentene som har svart på mindre enn 30 prosent. *Frafalt* refererer til respondentene som har gitt tilbakemelding om at de ikke ønsker/har mulighet til å svare på undersøkelsen. Den nest siste kategorien består av respondentene som *ikke har svart*. Kategorien *annet* omfatter fire tilfeller hvor skolene enten er lagt ned, sammenslått eller oppgis å være en spesialskole.

Tabell 1.1: Bruttoutvalg og status etter respondentgruppe.

	Godkjent	Godkjent noen svar	Ikke godkjent	Frafalt	Ikke svart	Annet	Totalt
Skoleleder grunnskole	524	30	11	25	317	2	907
Skoleleder videregående	81	4	1	6	36	2	130
Skoleeier kommune	94	7	4	2	43	0	150
Skoleeier fylkeskommune	14	1	0	0	4	0	19
Totalt	713	42	16	33	400	4	1206

Tabell 1.2: Bruttoutvalg, populasjon og svarprosent.

	Skoleleder grunnskole	Skoleledere videregående	Skoleeier kommune	Skoleeier fylkeskommune
Bruttoutvalg	907	130	150	19
Populasjon	2758	392	429	19
Godkjente svar	554	85	101	15
Svarprosent bruttoutvalg	61,1 %	65,4 %	67,3 %	78,9 %
Svarprosent populasjon	20,1 %	21,7 %	23,5 %	78,9 %

Tabell 1.2 viser svarprosent i forhold til bruttoutvalg og populasjon. Det er noen små skjevheter mellom utvalget og populasjonen, men alt i alt representerer respondentene som har besvart undersøkelsen populasjonen på en relativt god måte. Data gir dermed et forholdsvis representativt

bilde av sektoren. For en mer inngående redegjørelse av data og representativitet se kapittel 1 i *Spørsmål til Skole-Norge våren 2017* (Federici m.fl., 2017).

1.2.2 Deltakelse i Vurdering for læring

For å undersøke hvorvidt det finnes forskjeller i svarmønster mellom deltakende og ikke deltakende skoleeiere og skoleledere har vi kategorisert hvilke respondenter i vårens spørring som har deltatt i VFL og hvilken VFL-pulje disse respondentene deltok i. Kodingen er gjort manuelt med utgangspunkt i Utdanningsdirektoratets deltakerlister.

Tabell 1.3: VFL-deltagende respondenter fordelt på respondentgruppe. Antall. Prosent.

	Deltatt		Ikke-deltatt		
	Antall	%	Antall	%	N
Kommune	78	77	23	23	101
Fylkeskommune	15	100	0	0	15
Grunnskole	237	43	317	57	554
Videregående	21	25	64	75	85
Total	351	47	404	54	755

Tabell 1.3 viser at litt under halvparten av respondentene fra spørringen våren 2017 har deltatt i en av de syv VFL-puljene. Deltakerandelen på skoleeiernivå er svært høy. Ettersom alle fylkeskommunene deltok i pulje 2 er det 100 prosent deltakelse fra denne gruppen. Kommunedeltakelsen er også høy, neste fire femdeler av kommunene har deltatt i satsningen. På skoleledernivå er andelen lavere. 43 prosent av grunnskolene i datamaterialet har deltatt i satsningen og kun 25 prosent av de videregående skolene har vært med.

Ettersom spørringene er en utvalgsundersøkelse vil hver enkelt pulje mest sannsynlig ha få respondenter og dermed ikke dekkes godt i utvalget. For å få en høyere N benyttes derfor en clustervariabel for å skille mellom puljene. Vi har delt puljene opp i to cluster, hver bestående av tre puljer. Vi holder pulje 2 utenfor inndelingen, da puljen kun bestod av fylkeskommuner og videregående skoler. Cluster 1 består dermed av pulje 1, 3 og 4, altså kommuner og grunnskoler med satsingsperiode på 1,5 år, mens Cluster 2 dekker pulje 5-7, det vil si kommuner og grunnskoler med 2 års satsningstid. Puljene i Cluster 1 er fra de fire første årene av satsingsperioden, mens Cluster 2 består av tre puljer hvorav pulje 6 ble avsluttet våren 2017 og pulje 7 avsluttes våren 2018.

Et formål med clustringen er å sammenligne to grupper som kjennetegnes av ulik satsningstid, henholdsvis 1,5 år og 2 år. 10 kommuner og 19 grunnskoler i utvalget har deltatt i to VFL-puljer, samtlige av disse har deltatt i to puljer tilhørende ulik cluster. Disse 29 respondentene er dermed spesialtilfeller som ikke passer inn i denne fordelingen. Vi har derfor valgt å fjerne disse fra clustervariabelen. Vi har gjort noen innledende analyser som viste at denne gruppen ikke skiller seg markant fra de andre respondentene. Dette kombinert med det lave antall gjør at vi velger å *ikke* inkludere disse som en egen gruppe i analysene.

Tabell 1.4: Fordeling cluster 1 og 2, fordelt på kommune og grunnskole.

	Cluster 1		Cluster 2		N
	Antall	%	Antall	%	
Kommune	41	60	27	40	68
Grunnskole	129	59	89	41	218
Total	170	59	116	41	286

Tabell 1.4 viser fordelingen mellom de to clusterene etter respondentgruppe. Totalantallet er lavere enn antallet som ble rapportert som deltakende i tabell 1.3, da vi her har ekskludert de 36 som var

med i pulje 2, altså fylkeskommunene og videregående skoler, og de 29 som har deltatt to ganger. Tabellen viser at Cluster 1 utgjør omtrent en 20 prosent større andel enn Cluster 2, både blant kommuner og grunnskoler.

1.2.3 Elevundersøkelsen

I tillegg til dataene fra spørringene våren 2017 har vi mottatt data fra Elevundersøkelsen 2016. Elever fra 7. og 10. trinn blir i undersøkelsen stilt åtte spørsmål om tema Vurdering for læring. Spørsmålene presenteres i tabell 1.5.

Tabell 1.5 Spørsmål om Vurdering for læring, Elevundersøkelsen 2016

Forklarer lærerne hva som er målene i de ulike fagene slik at du forstår dem?
Forklarer læreren godt nok hva det legges vekt på når skolearbeidet ditt vurderes?
Forteller lærerne deg hva som er bra med arbeidet du gjør?
Snakker lærerne med deg om hva du bør gjøre for å bli bedre i fagene?
Hvor ofte får du tilbakemeldinger fra lærerne som du kan bruke til å bli bedre i fagene?
Får du være med og foreslå hva det skal legges vekt på når arbeidet ditt skal vurderes?
Får du være med og vurdere skolearbeidet ditt?
Jeg får hjelp av lærerne til å tenke gjennom hvordan jeg utvikler meg i faget.
Svaralternativ: Ikke i noen fag, i svært få fag, i noen fag, i mange fag, i alle eller de fleste fag.

Det er laget en samlet gjennomsnittsskår av svarene på de åtte spørsmålene. Skåren varierer mellom 1 og 5, og er basert på verdien på svaralternativene: Ikke i noen fag (1), i svært få fag (2), i noen fag (3), i mange fag (4), i alle eller de fleste fag (5). Med utgangspunkt i skolenes organisasjonsnummer koblet vi denne gjennomsnittsskåren, både for 7. og 10. trinn, på grunnskolene som deltok i vårens spørring.

2 Variasjon etter skolestørrelse, innbyggertall og landsdel

I dette kapittelet ser vi nærmere på spørsmålene om Vurdering for læring (VFL) fra spørringen våren 2017. Kapittelet er strukturert i fire deler, hvor hver enkelt del tar for seg ulike temaer knyttet til VLF. Først ser vi på spørsmål om hvorvidt skoleeier og skoleleder anses som pådrivere for å videreutvikle vurderingspraksis. Deretter analyserer vi skoleledernes svar på syv utsagn om vurderingspraksis på skolene. Videre ser vi på spørsmål om hvordan henholdsvis skoleeier og skoleleder bidrar til at skolene videreutvikler sin kompetanse i vurdering. Avslutningsvis rettes fokus mot fem påstander om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til. I alle delene viser vi først svarfordelingen blant de ulike respondentgruppene, før vi bryter opp svarene etter skolestørrelse, innbyggertall i kommunen og landsdel.

2.1 Syn på skoleeiers og skoleleders pådriverrolle

I spørringen våren 2017 ble alle respondentgruppene spurt om skoleleder og skoleeier oppfattes som en pådriver for å utvikle vurderingspraksis. Tabell 2.1 viser kommunens og fylkeskommunens syn på henholdsvis skoleeiers og skoleleders pådriverrolle, mens tabell 2.2 viser det samme for skoleleder grunnskole og videregående.

Tabell 2.1: Om skoleeier/skoleleder oppfattes som en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter kommune/fylkeskommune. Antall og prosent.

	Er SKOLEEIER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis			Er SKOLELEDER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis		
	Kommune		Fylkeskommune	Kommune		Fylkeskommune
	Antall	%	Antall	Antall	%	Antall
Ja	82	85	14	89	94	14
Nei	8	8	0	0	0	0
Vet ikke	7	7	0	6	6	0
N	97	100	14	95	100	14

Tabell 2.1 viser at alle deltakende fylkeskommuner mener at både skoleeier og skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis. Blant kommunene er det også bred enighet om at både skoleeier og skoleleder er en pådriver, men oppslutning om skoleleders pådriverrolle er noe sterkere. Andelen som svarte «ja» er nesten 10 prosentpoeng høyere enn på spørsmålet om skoleeier,

samtidig svarte ingen «nei» på spørsmålet om skoleleders pådriverrolle. 8 har svart «nei» på spørsmålet om skoleeiers rolle.

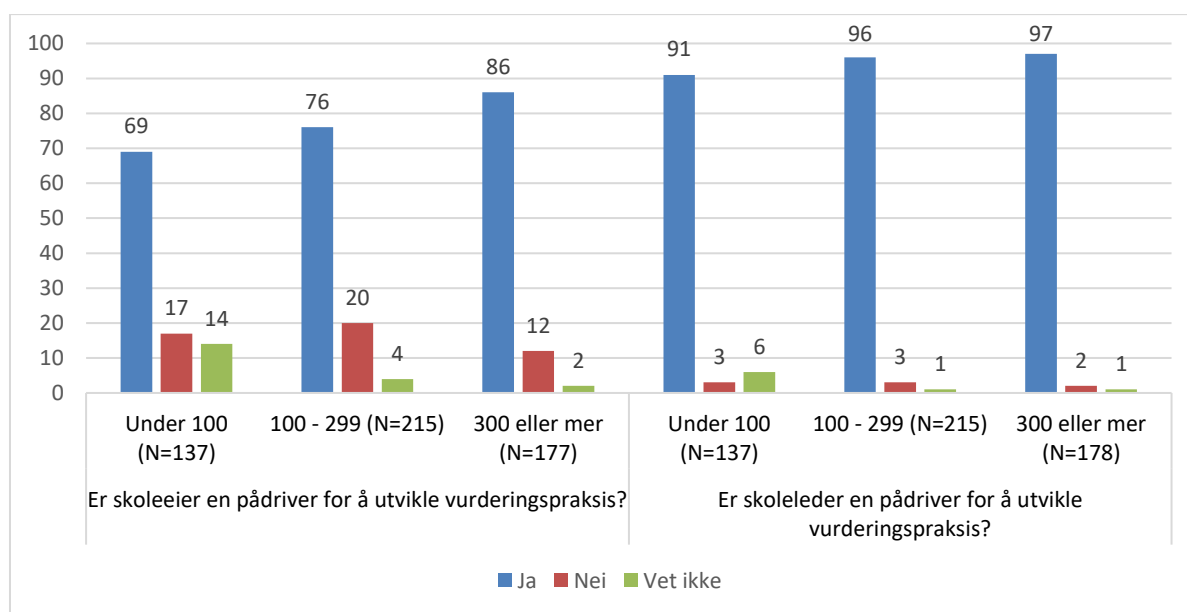
Tabell 2.2: Om skoleeier/skoleleder oppfattes som en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter skoletype. Antall og prosent.

	Er SKOLEEIER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis				Er SKOLELEDER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis			
	Grunnskole		Videregående		Grunnskole		Videregående	
	Antall	%	Antall	%	Antall	%	Antall	%
Ja	413	78	71	87	508	96	79	96
Nei	88	17	8	10	14	3	2	2
Vet ikke	30	6	3	4	10	2	1	1
N	531	100	82	100	532	100	82	100

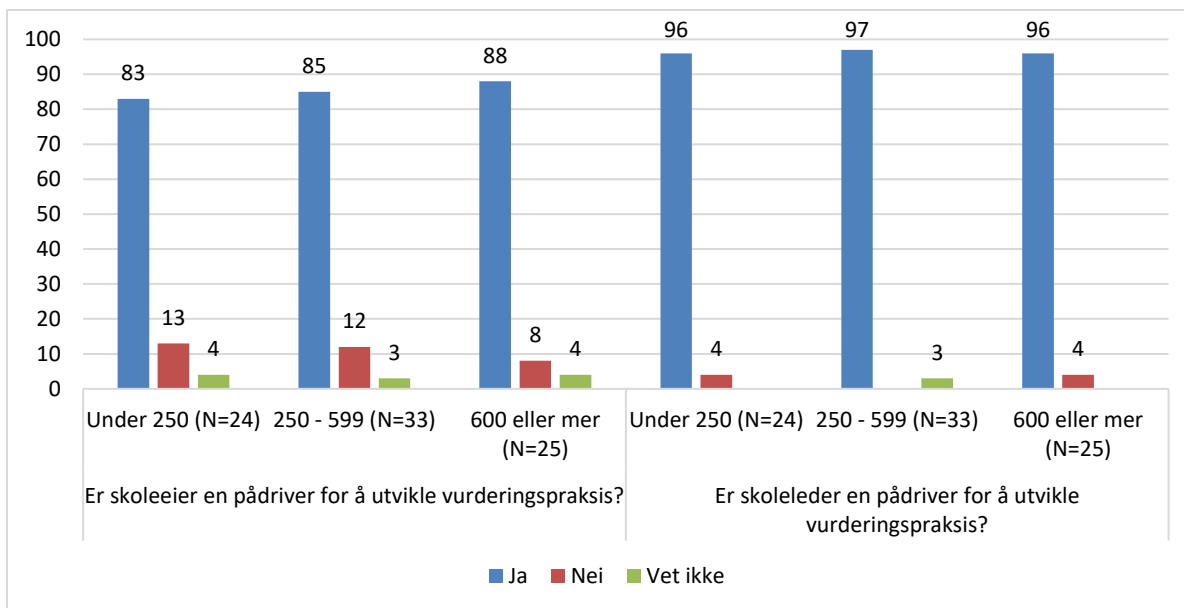
Det er bred enighet blant skoleledere om at både skoleledere og skoleeiere er pådrivere for å utvikle vurderingspraksis (tabell 2.2). Svarfordelingen viser også her en større oppslutning om skolelederes pådriverrolle, både blant lederne i grunnskolene og i videregående. I tillegg ser en at grunnskolelederne er noe mindre overbevist om at skoleeier er en pådriver enn lederne i videregående, mens fordelingen er lik på spørsmålet om skoleleders rolle.

2.1.1 Syn på skoleeiers og skoleleders pådriverrolle – skolestørrelse

Figur 2.1 og 2.2 (neste side) viser skolelederne i grunnskole og videregående sine svar på hvorvidt skoleeier og skoleleder oppleves som en pådriver for utvikling av vurderingspraksis, etter skolestørrelse.

Figur 2.1: Skoleleder grunnskole sin oppfatning om skoleeier/skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter skolestørrelse. Prosent.

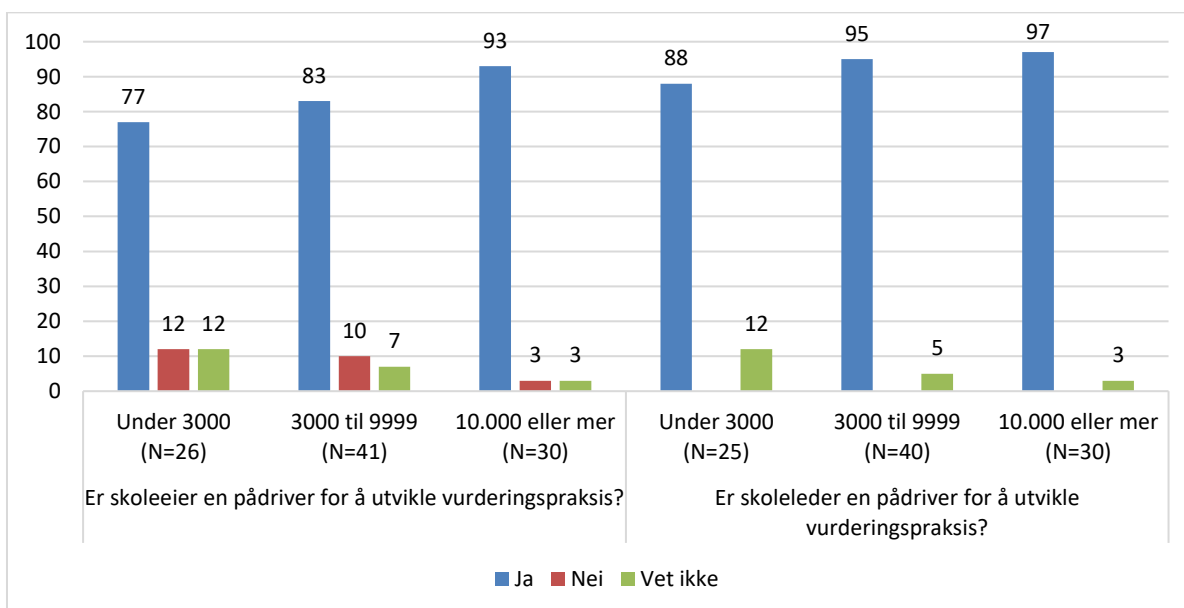

Figur 2.2: Skoleleder videregående sin oppfatning om skoleeier/skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter skolestørrelse. Prosent.

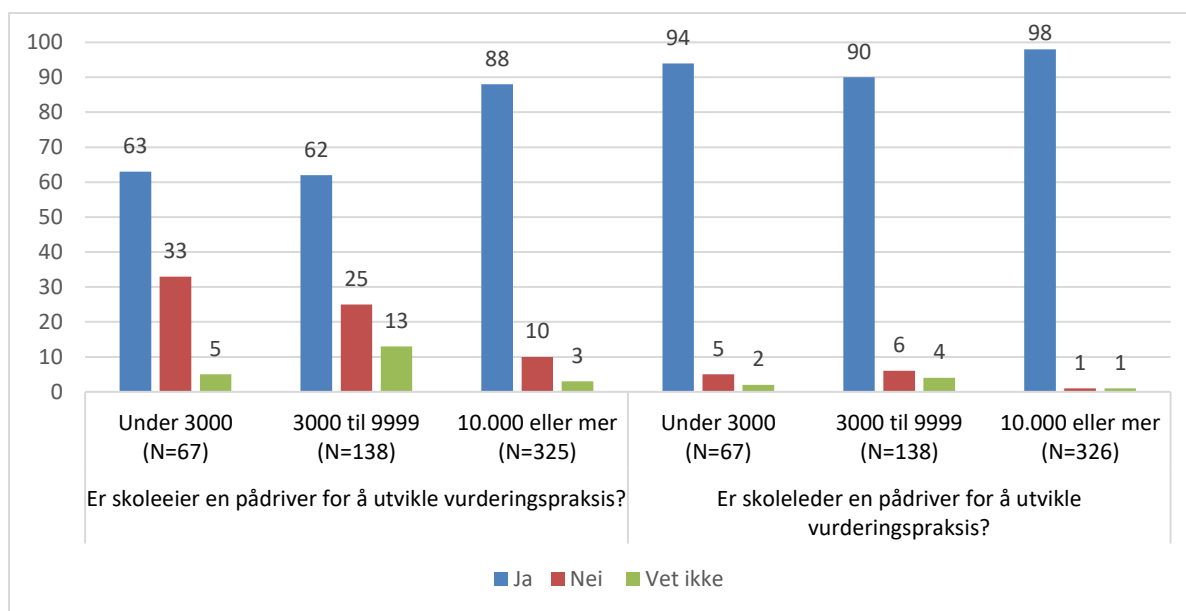
På spørsmålet om skoleleders rolle, altså deres egen rolle, finner man små variasjoner etter skolestørrelse og generelt stor enighet om at skoleleder er en pådriver. På spørsmålet om skoleeiers rolle er det derimot en tendens til at de små skolene er mindre overbevisst om at skoleeier er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis. Dette mønsteret er mer markant blant grunnskoleledere enn blant ledere i videregående. Andelen som svarte «ja» på at skoleeier er en pådriver er 17 prosentpoeng høyere blant grunnskoleledere fra de største enn de minste skolene. En bør derimot legge merke til at andelen grunnskoleledere som svarer «nei» på dette spørsmålet varierer lite etter skolestørrelse.

2.1.2 Syn på skoleeiers og skoleleders pådriverrolle – innbyggertall

Kommunenes og grunnskoleledernes oppfatning om hvorvidt skoleeier og skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis vises fordelt på innbyggertall i kommunene i figur 2.3 og 2.4.

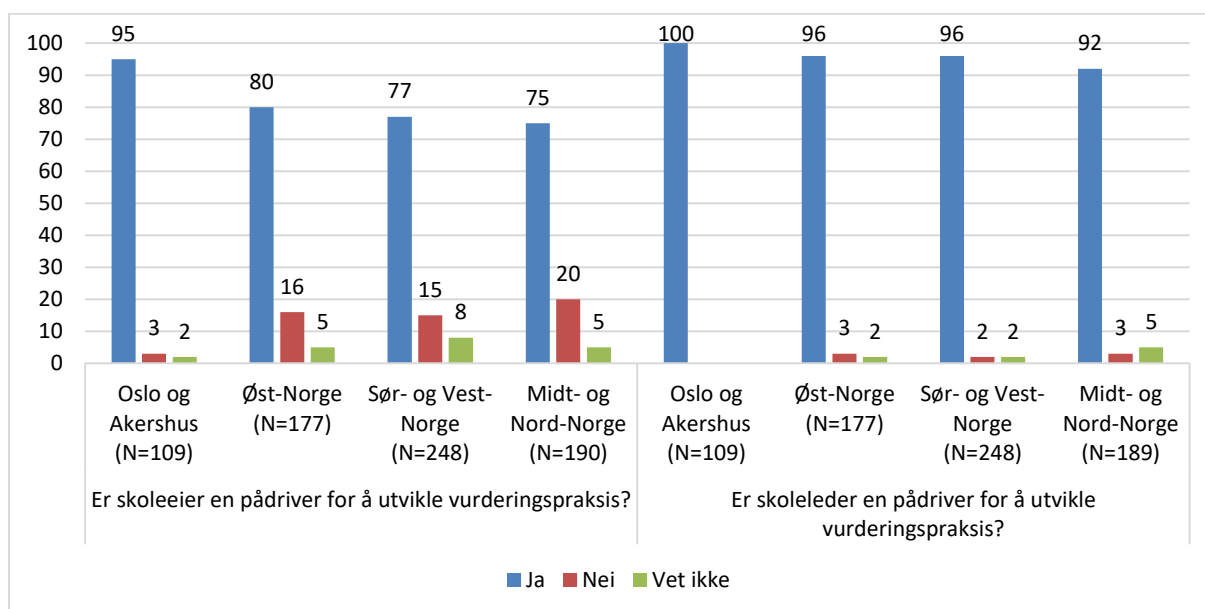
Figur 2.3: Kommunenes oppfatning om skoleeier/skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter kommunestørrelse. Prosent.

Figur 2.4: Grunnskoleledernes oppfatning om skoleeier/skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter kommunistørrelse. Prosent.

På spørsmål om skoleleders rolle ser en at svarene er forholdsvis likt fordelt etter innbyggertall, både blant kommuner og grunnskoler. Det er en liten tendens til at de små og mellomstore kommunene er litt mindre entydige i sin oppslutning om skoleleders pådriverrolle. På spørsmålet om skoleeiers rolle ser man en tydelig tendens til at andelen som mener at skoleeier er en pådriver synker med kommunistørrelse, dette svarmønsteret er sterkest blant grunnskoleledere. I de minste kommunene mener en tredjedel av grunnskolelederne at skoleeier ikke er en pådriver, kontra en tiendedel fra de største kommunene.

2.1.3 Syn på skoleeiers og skoleleders pådriverrolle – landsdel

Figur 2.5: Om skoleeier/skoleleder oppfattes som en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter landsdel. Prosent.

Ser en på respondentenes svar på spørsmålene om skoleeier og skoleleder er en pådriver fordelt på landsdel, finner man at Oslo og Akershus har den høyeste ja-andelen på begge spørsmål (se figur 2.5). Samtlige fra denne landsdelen mente at skoleleder var en pådriver for å utvikle

vurderingspraksis, mens 95 prosent mente det samme om skoleeier. På begge spørsmålene har Midt- og Nord-Norge den laveste, mens Sør- og Vest-Norge og Øst-Norge har en litt større ja-andel. Forskjellene mellom landsdelene er størst på spørsmål om skoleeiers pådriverroller. Her er differansen mellom Oslo og Akershus og Midt- og Nord-Norge 20 prosentpoeng, mens forskjellen kun er 8 prosentpoeng på spørsmålet om skoleleder.

2.2 Vurderingspraksis på skolene

I spørringen våren 2017 ble skoleledere fra videregående opplæring og grunnskolen bedt om å ta stilling til syv utsagn om vurderingspraksis ved deres skole. Tabell 2.3 og 2.4 viser svarfordelingen for grunnskolen og videregående opplæring hver for seg.

Tabell 2.3: Skoleleder grunnskole sine svar på sju spørsmål om vurderingspraksis. Prosent.

I hvilken grad...	I liten grad	I noen grad	I stor grad	Vet ikke	N
	%	%	%	%	
...diskuteres det på skolen på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene i å lære bedre og å nå målene?	1	31	67	0	527
...mener du at tilbakemeldingene elevene får bidrar til at de lærer bedre og når målene?	0	41	58	1	526
...mener du lærernes vurderingspraksis samsvarer med intensjonene i forskriften?	1	53	45	1	526
...diskuteres det på skolen hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag?	3	47	49	1	525
...brukes skolens resultater systematisk for å videreutvikle praksis?	3	43	54	0	524
...opplever du at det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på din skole?	6	74	19	1	525
...er elevene involvert i å vurdere eget arbeid og egen faglige utvikling?	7	76	16	0	522

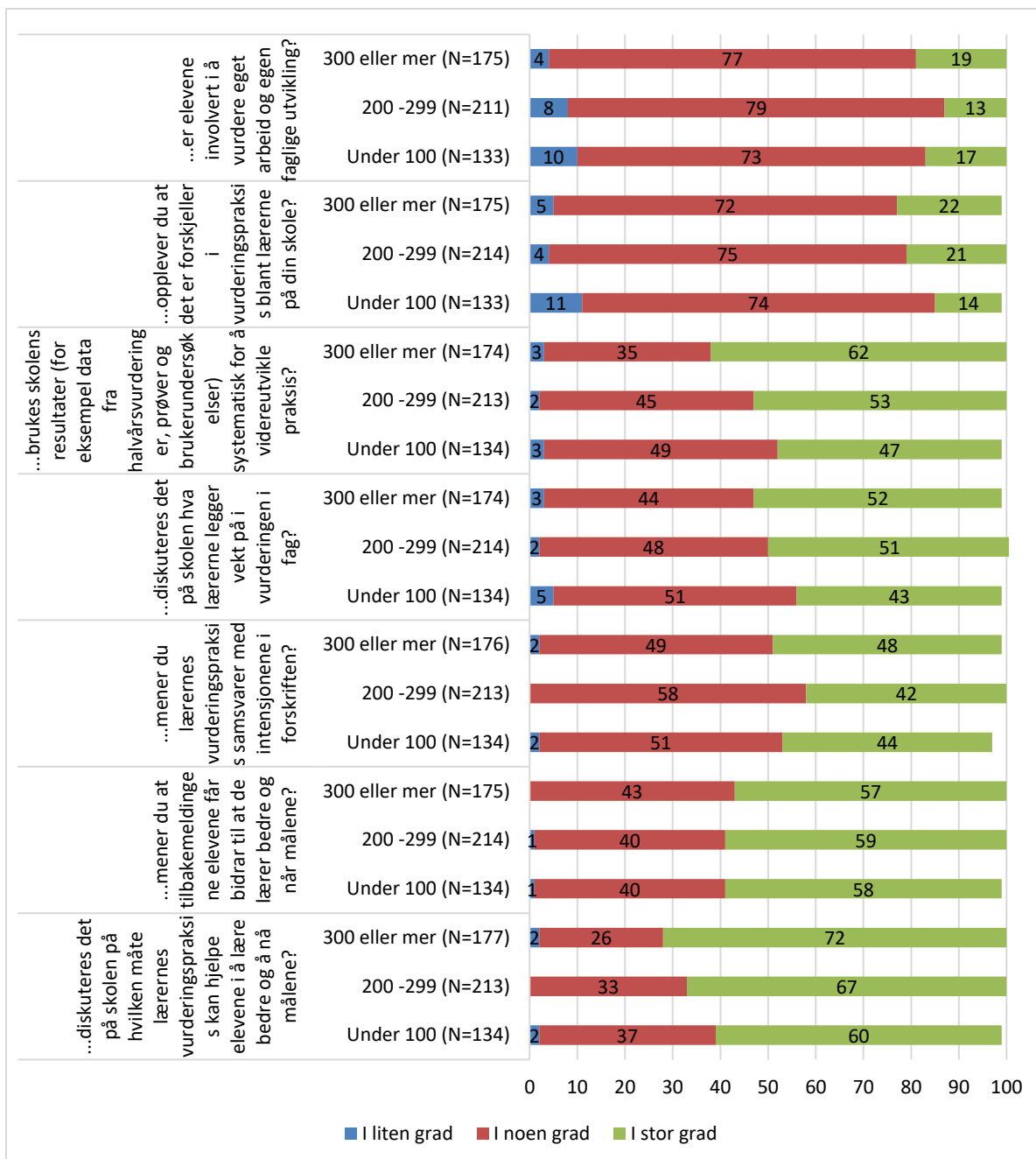
Tabell 2.4: Skoleleder videregående sine svar på sju spørsmål om vurderingspraksis. Prosent.

I hvilken grad...	I liten grad	I noen grad	I stor grad	Vet ikke	N
	%	%	%	%	
...diskuteres det på skolen på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene i å lære bedre og å nå målene?	2	28	70	0	82
...mener du at tilbakemeldingene elevene får bidrar til at de lærer bedre og når målene?	1	48	49	1	81
...mener du lærernes vurderingspraksis samsvarer med intensjonene i forskriften?	1	54	45	0	82
...diskuteres det på skolen hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag?	1	35	61	2	82
...brukes skolens resultater systematisk for å videreutvikle praksis?	5	34	61	0	82
...opplever du at det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på din skole?	2	72	26	0	82
...er elevene involvert i å vurdere eget arbeid og egen faglige utvikling?	10	74	16	0	82

Tabellene viser at det er forholdsvis liten variasjon etter skoleslag. Nesten alle skoleledere har svart «i stor grad» eller «i noen grad» på samtlige spørsmål. I begge skolesektorer er det størst andel skoleledere som har krysset av for «i stor grad» på spørsmålet om hvorvidt det diskuteres hvordan vurderingspraksis kan hjelpe elevene å lære bedre og nå målene. Blant lederne i videregående er det også en høy andel (61 prosent) som svarte at det i stor grad diskuteres hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag og at skolens resultater systematisk brukes for å videreutvikle praksis. Et flertall av grunnskolelederne har svart «i stor grad» på utsagnene om at tilbakemeldingen elevene får bidrar til bedre læring og måloppnåelse og at skolens resultater systematisk brukes for å videreutvikle praksis. Oppslutningen er lavest på spørsmålene om hvorvidt det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på skolen og hvorvidt det diskuteres hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag. Omtrent tre fjerdedeler av videregående- og grunnskolelederne svarte «i noen grad» på disse to spørsmålene. Dette kan tyde på at vurderingspraksis diskuteres mye, men at den konkrete utformingen til en viss grad overlates til den enkelte lærer. Alt i alt er det bred enighet og forholdsvis lite variasjon mellom skoletypene på de fleste spørsmålene om vurderingspraksis.

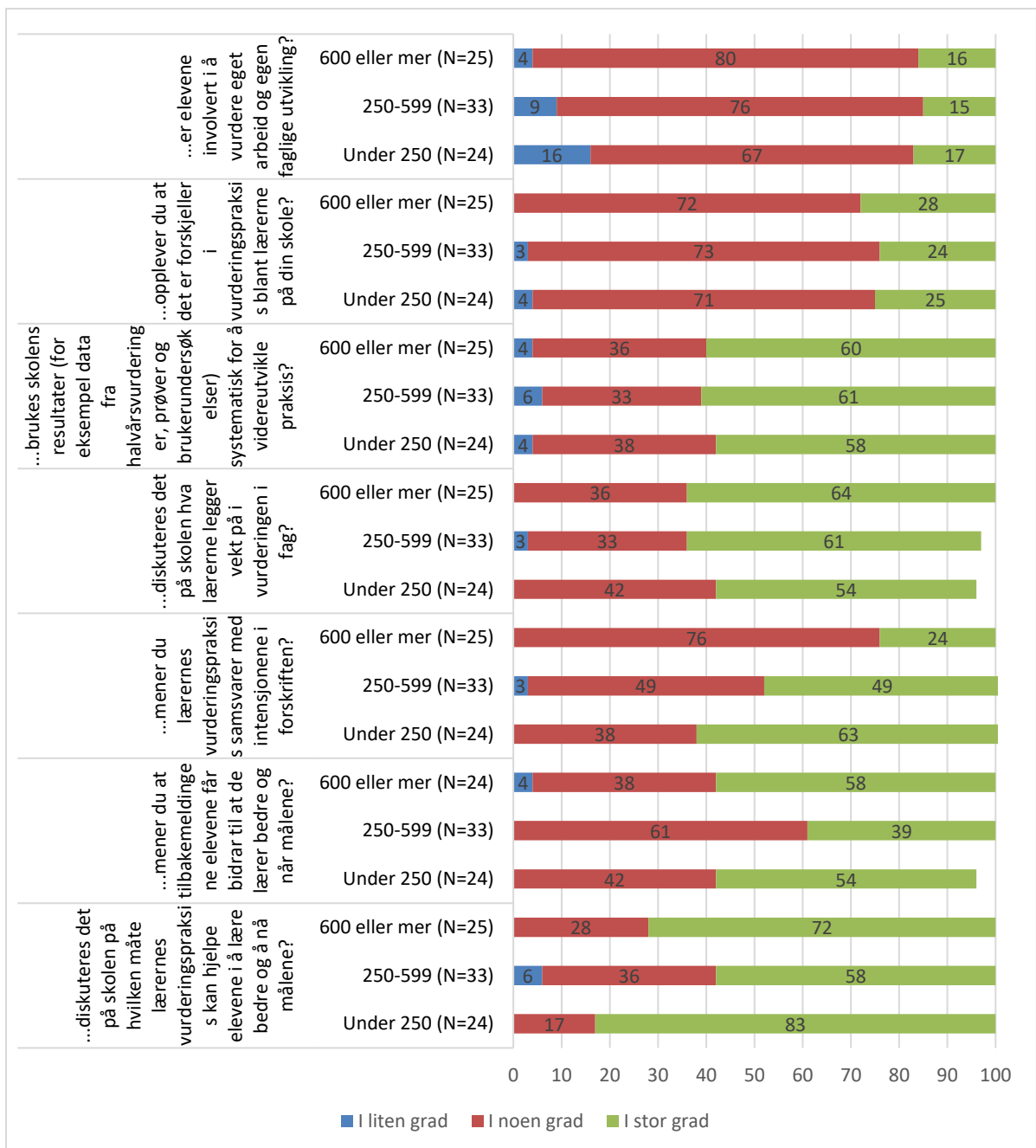
2.2.1 Vurderingspraksis på skolene – skolestørrelse

Figur 2.6 og 2.7 (neste side) presenterer henholdsvis skoleleder grunnskole og videregående sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis etter skolestørrelse. Kategorien «vet ikke» er ikke inkludert i figurene i dette kapitlet, da denne andelen var svært liten på alle spørsmålene.

Figur 2.6: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter skolestørrelse. Prosent.

Figur 2.6 viser at det er forholdsvis liten variasjon i svarene på tvers av skolestørrelse. På spørsmålene i hvilken grad skolens resultater brukes systematisk for å videreutvikle praksis, om det diskuteres hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag og hvorvidt det diskuteres hvordan vurderingspraksis kan bidra til at elevene lærer bedre og når målene, er det en liten tendens til at andelen som svarte «i stor grad» øker med skolestørrelse. Dessuten finner en at de største skolene har høyest andel som svarte «i stor grad» på alle spørsmålene, bortsett fra på utsagnet «... mener du at tilbakemeldingene elevene får bidrar til at de lærer bedre og når målene?». De mellomstore og minste kommunene veksler på å ha den laveste andelen som krysset av for «i stor grad» på de seks resterende spørsmålene. De minste skolene skiller seg relativt sett ut ved at de har en større andel som svarte «i liten grad». Denne andelen er størst på utsagnene om det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne og hvorvidt elevene er involvert i vurderingen av eget arbeid og egen faglig utvikling, henholdsvis 11 og 10 prosent.

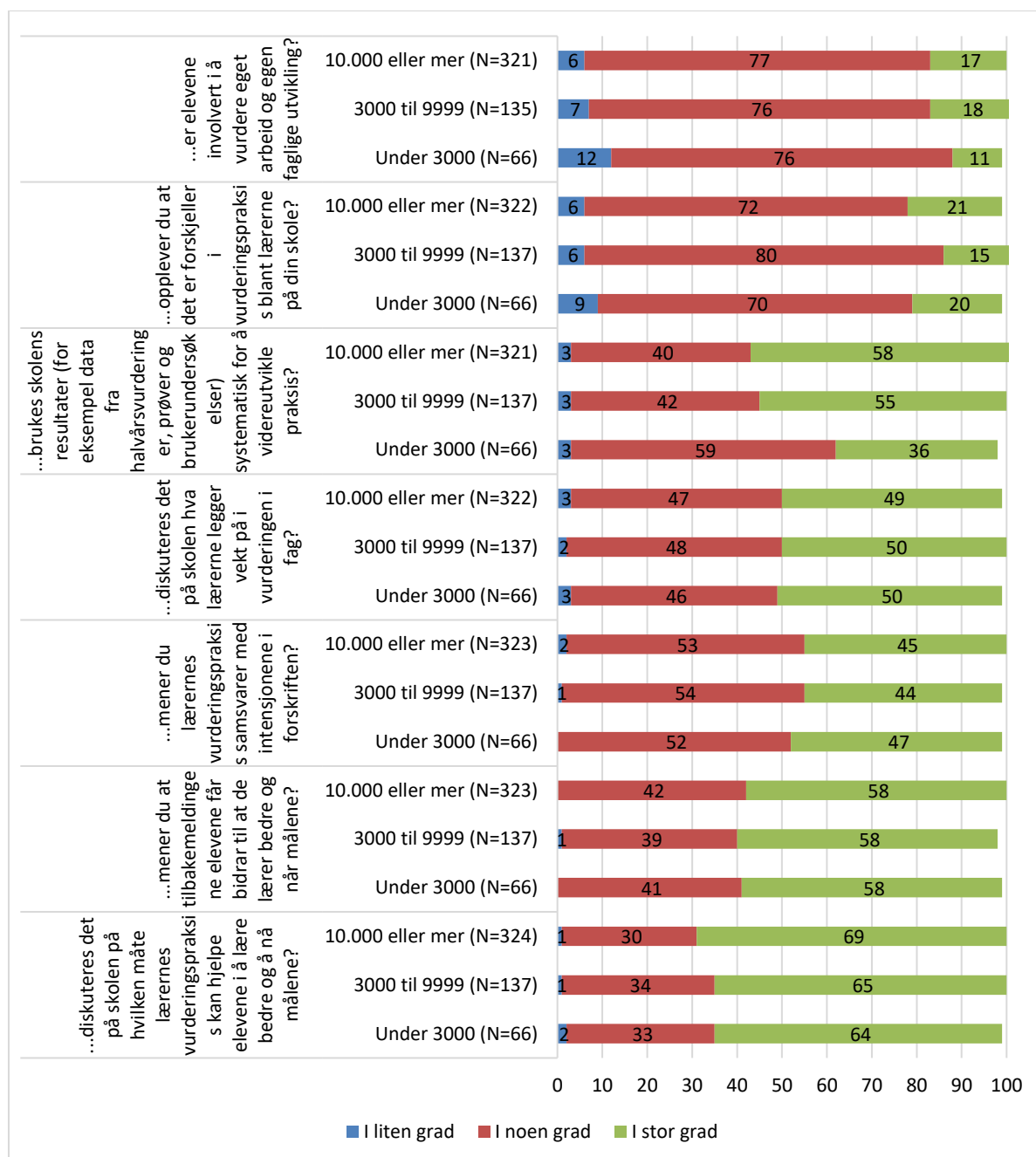

Figur 2.7: Skoleleder videregående sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter skolestørrelse. Prosent.

Variasjonen etter av skolestørrelse litt større blant ledere i videregående opplæring. På spørsmålet i hvilken grad «... mener du lærernes vurderingspraksis samsvarer med intensjonene i forskriften?» ser en tydelig at jo mindre skolen er, desto større andel mener at praksisen i stor grad er i samsvar med forskriften. En finner et annet svarmønster på spørsmålene om tilbakemeldingene til elevene bidrar til at de lærer bedre og når målene og hvorvidt det diskuteres på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene i å lære bedre og å nå målene. Her har de minste og største skolene en forholdsvis jevn og stor andel som svarte «i stor grad», mens andelen mellomstore skoler er betydelig lavere. De minste skolene utpeker seg gjennom en ganske betydelig andel (16 prosent) som har svart «i liten grad» på spørsmålet om elevene er involvert i vurderingen av eget arbeid og faglige utvikling.

2.2.2 Vurderingspraksis på skolene – innbyggertall

Grunnskoleledernes svar på spørsmålene om vurderingspraksis vises her fordelt på kommunens innbyggertall.

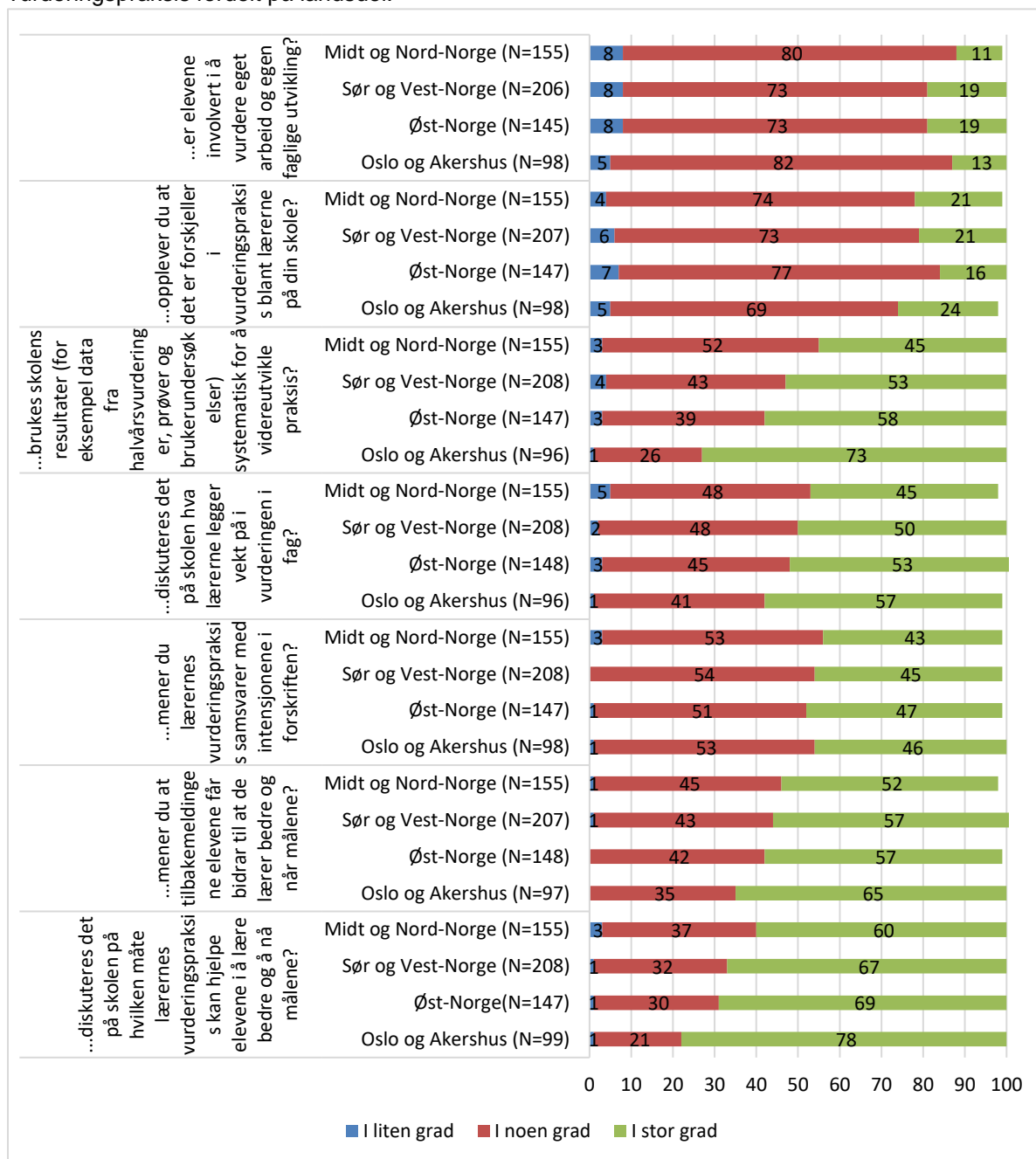

Figur 2.8: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter kommunestørrelse. Prosent.

Det er svært lite variasjon i grunnskoleledernes svar etter innbyggertall. En ser en liten tendens til at grunnskoleledere fra større kommuner er mer tilbøyelig til å være enig utsagnet om at elevene er involvert i vurderingen av eget arbeid og faglige utvikling. I tillegg er skoleledere fra de minste kommunene i mindre grad enn de større kommunene enig i at skolens resultater brukes for å videreutvikle praksis. De minste kommunene peker seg også ut ved at de har størst andel som svarer «i liten grad» på de fleste spørsmålene. Dette er tydeligst på utsagnene om forskjeller i vurderingspraksis og om elevene er involvert i å vurdere eget arbeid og utvikling. Disse forskjellene er derimot så små at de ikke er statistisk pålitelige.

2.2.3 Vurderingspraksis på skolene – landsdel

Figur 2.9 viser skoleleder grunnskole og videregående sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis fordelt på landsdel.

Figur 2.9: Skolelederes svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter landsdel. Prosent.

Generelt er det små variasjoner etter landsdel. Oslo og Akershus har den største andel som svarte «i stor grad» på fem av spørsmålene. Dette er tydeligst på utsagnet om at skolen bruker resultater systematisk for å videreutvikle praksis. Skillet er også forholdsvis markant på spørsmålene om det diskuteres hvordan lærernes vurderingspraksis kan bedre læring og måloppnåelse og hvorvidt tilbakemeldingene elevene får bidrar til bedre læring og måloppnåelse. I motsatt enda av skalaen ser en at Midt- og Nord-Norge har den laveste andelen som svarer «i stor grad» på seks spørsmål. Unntaket er spørsmålet om det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på skolen, her har de høyere andel enn Øst-Norge og like lav som Sør- og Vest-Norge.

2.3 Skoleeiers og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling

I vårens spørring ble skoleeiere og skoleledere spurt om på hvilken måte skoleeier og skoleleder bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering. På disse spørsmålene hadde respondentene mulighet til å krysse av for flere alternativer, andelen summeres derfor ikke til 100 prosent. Prosenttallene som oppgis i dette delkapittelet kan forstås som andelen respondenter, fra en gitt respondentgruppe, som har krysset av for det aktuelle svaralternativet.

Tabell 2.5 gjengir de ulike respondentgruppenes svar på spørsmålet: «På hvilken måte bidrar skoleeier til at skolene videreutvikler sin kompetanse i vurdering?».

Tabell 2.5: «På hvilken måte bidrar SKOLEEIER til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?», etter kommune, fylkeskommune, grunnskole og videregående. Prosent.

	Kommune	Fylkes- kommune	Grunnskole	Videre- gående
	%	%	%	%
Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)	66	67	58	65
Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen	50	33	38	45
Ved å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø (universitet/høgskoler/andre med vurderingsfaglig komp.)	50	60	33	36
Gjennom å oppmuntre til å delta på nettbaserte kompetanse-tiltak i vurdering, f.eks. SkoleVFL-MOOC (tilbys av HiL)	31	73	19	34
Gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering, for eksempel fra www.udir.no/vurdering-for-laring	64	60	45	46
Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling, for eksempel nettverk/faste samlinger/møteplasser	68	87	55	66
Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner	47	53	35	41
Skoleeier har ikke bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling	4	0	4	5
Annet	9	13	5	4
<i>N</i>	<i>101</i>	<i>15</i>	<i>554</i>	<i>85</i>

Utsagnene «Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)» og «Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling, for eksempel nettverk/faste samlinger/møteplasser» har stor oppslutning i alle respondentgruppene. Sistnevnte har størst andel blant skoleeiere, spesielt fylkeskommuner, mens førstnevnte har en forholdsvis lik andel på tvers av de fire gruppene.

Forskjellen blant skoleeiere og skoleledere er størst på alternativet om å oppmuntre til deltakelse på nettbaserte kompetansetiltak i vurdering. Differansen mellom grunnskolen og videregående er 15 prosentpoeng, mens den er 60 prosentpoeng mellom kommunene og fylkeskommunene. Det bør derimot nevnes at fylkeskommuneandelen er basert på et svært lite antall. En kan også legge merke til at andelen som mener at skoleeier ikke har bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling er liten i alle gruppene.

Respondentene hadde også mulighet til å spesifisere andre former for bidrag. Disse svarene er stort sett generelle kommentarer til spørsmålet, for eksempel at de har deltatt i VFL eller at skoleeier bidro mer tidligere. Noen trekker derimot frem andre måter skoleeier bidrar på. For eksempel ressurslærere, driftsutviklingssamtaler og deltakelse i Utdanningsdirektoratets satsning Ungdomstrinn i utvikling (UiU).

Tabell 2.6: «På hvilken måte bidrar SKOLELEDER til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?», etter kommune, fylkeskommune, grunnskole og videregående. Prosent.

	Kommune	Fylkeskommune	Grunnskole	Videregående
	%	%	%	%
Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen	65	73	65	78
Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen	43	40	40	45
Ved å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø (universitet/høgskoler/andre med vurderingsfaglig komp.)	40	53	30	25
Gjennom å delta på nettbaserte kompetansetiltak i vurdering, f.eks. SkoleVFL-MOOC (tilbys av HIL)	25	67	17	24
Gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering, for eksempel fra www.udir.no/vurdering-for-laring	56	53	57	59
Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling, for eksempel nettverk/faste samlinger/møteplasser	66	60	70	69
Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner	58	47	67	72
Skoleleder har ikke bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling	1	0	2	2
Annet	5	0	4	4
<i>N</i>	101	15	554	85

Tabell 2.6 viser svarfordelingen på spørsmålet om *skoleleders* bidrag til at skolene videreutvikler sin kompetanse i vurdering. Alternativene «Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen» og «Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling, for eksempel nettverk/faste samlinger/møteplasser» har en svært høy andel i alle respondentgruppene (60 prosent eller mer). Andelen som har krysset av på utsagnene om å legge til rette for arenaer for læring og deling og å legge til rette for diskusjoner om læreplaner er også forholdsvis høy i samtlige respondentgrupper. Oppslutningen er dog høyere blant skolelederne, spesielt på sistnevnte alternativ.

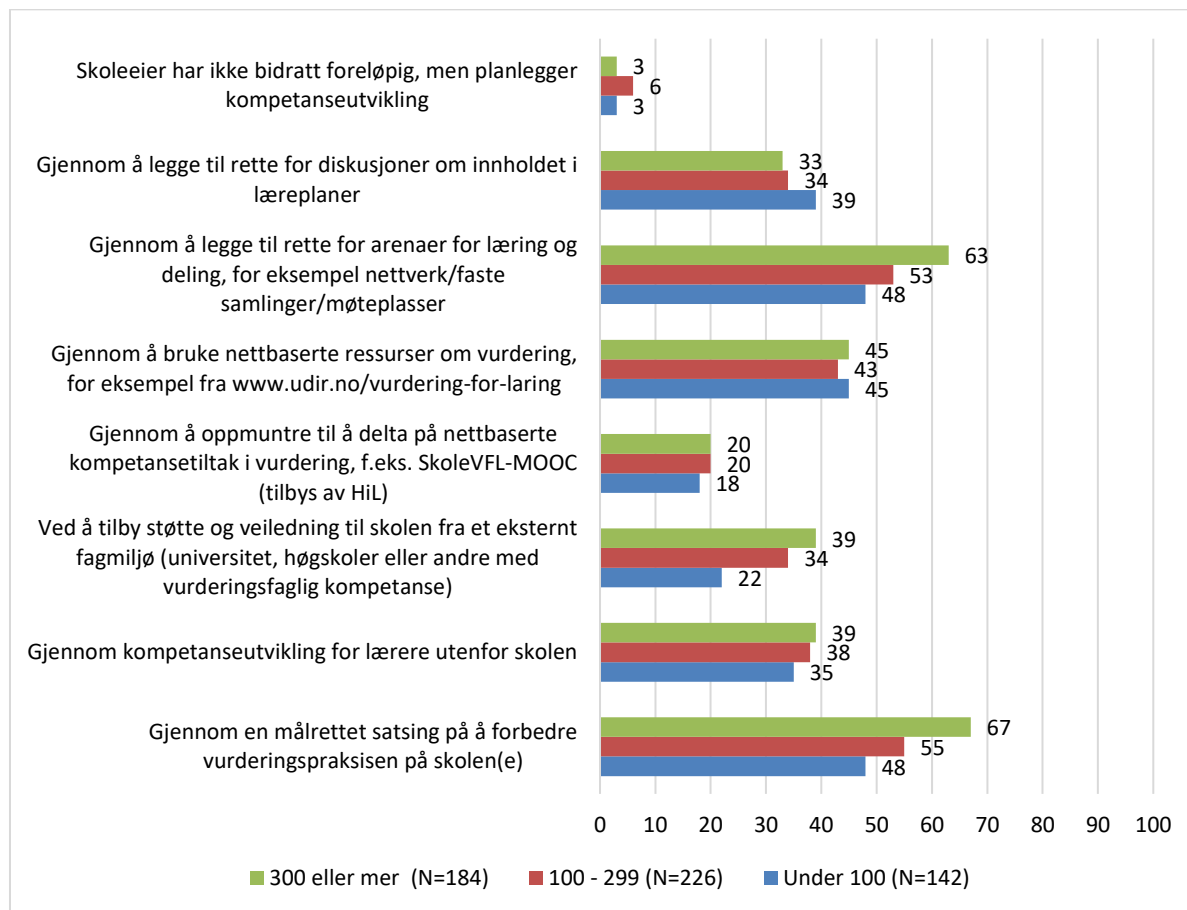
Differansen mellom gruppene er størst på alternativet «Gjennom å delta på nettbaserte kompetansetiltak i vurdering», her har fylkeskommunene mellom 50-42 prosentpoeng høyere andel enn de tre andre respondentgruppene. Det er svært få som har krysset av for at skoleleder ikke har bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling. Respondentene hadde mulighet til å spesifisere om skoleleder bidro på andre måter. Også her besto svarene stort sett av generelle kommentarer, men noen andre tiltak ble fremhevet: Deltakelse i Utdanningsdirektoratets satsning UiU, videreutdanning, ressurslærere og utviklingssamtaler.

Generelt er det relativt stor overenstemmelse mellom respondentgruppenes syn på hvordan skoleeier og skoleleder bidrar til skolens kompetanseutvikling i vurdering. Den mest markante forskjellen er at

fylkeskommunen i betydelig større grad enn de andre anser nettbaserte ressurser som en måte både skoleeier og skoleleder bidrar til å videreutvikle kompetanse i vurdering.

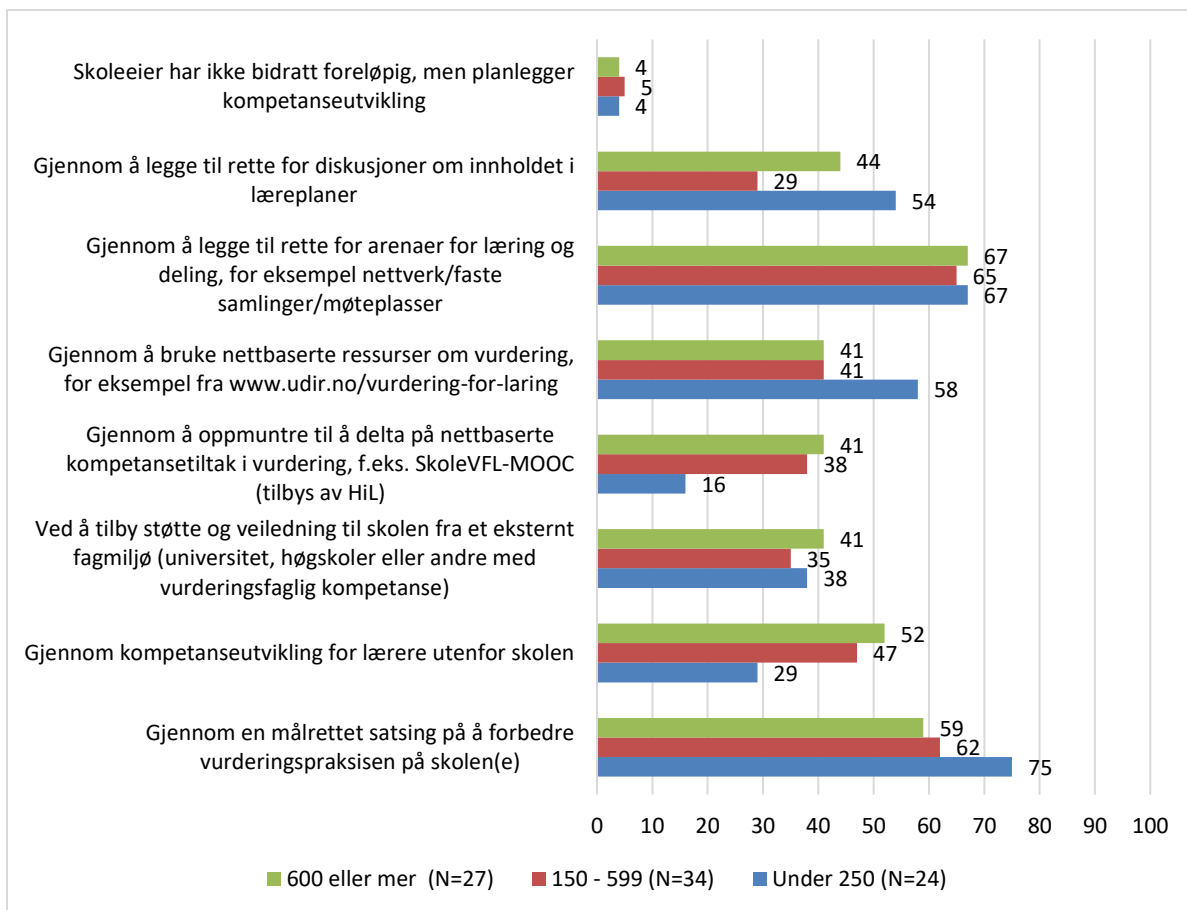
2.3.1 Skoleeiers og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling – skolestørrelse

Figurene i dette delkapittelet presenterer andelen skoler av en gitt størrelse, som har krysset av for det aktuelle alternativet.

Figur 2.10: Skoleleder grunnskole sine svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolene videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter skolestørrelse. Prosent.

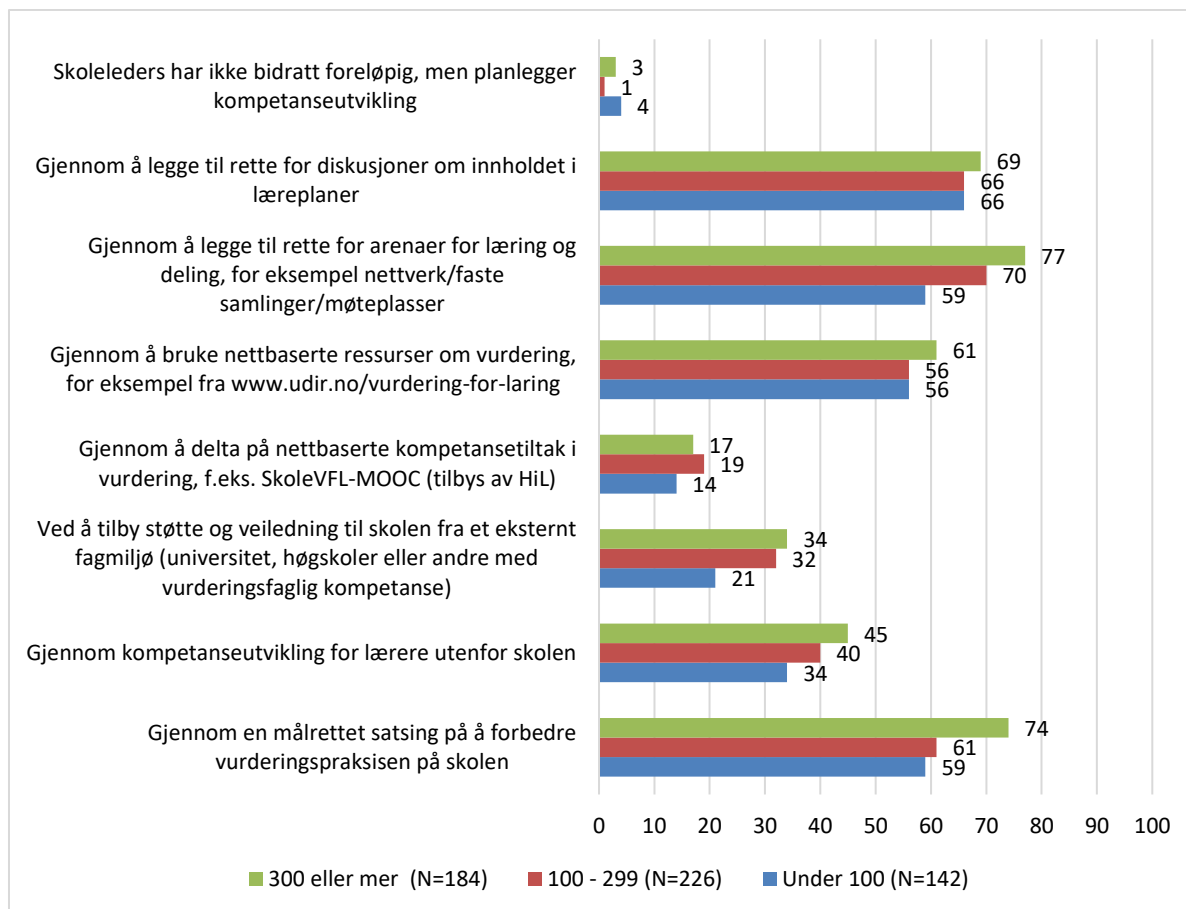
Figur 2.10 viser andelen grunnskoleledere som har krysset av for de ulike alternativene, fordelt på skolestørrelse. På de fire utsagnene. «Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)», «Ved å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø (universitet, høyskoler eller andre med vurderingsfaglig kompetanse)», «Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling, for eksempel nettverk/faste samlinger/møteplasser» og «Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen» øker andelen med kommunestørrelse. Dette mønsteret er minst tydelig på sistnevnte alternativ. Fordelingen er omvendt på alternativet å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner, altså synker andelen med skolestørrelse. På de andre alternativene er det lite variasjon.

Figur 2.11: Skoleleder videregående sine svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolene videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter skolestørrelse. Prosent.

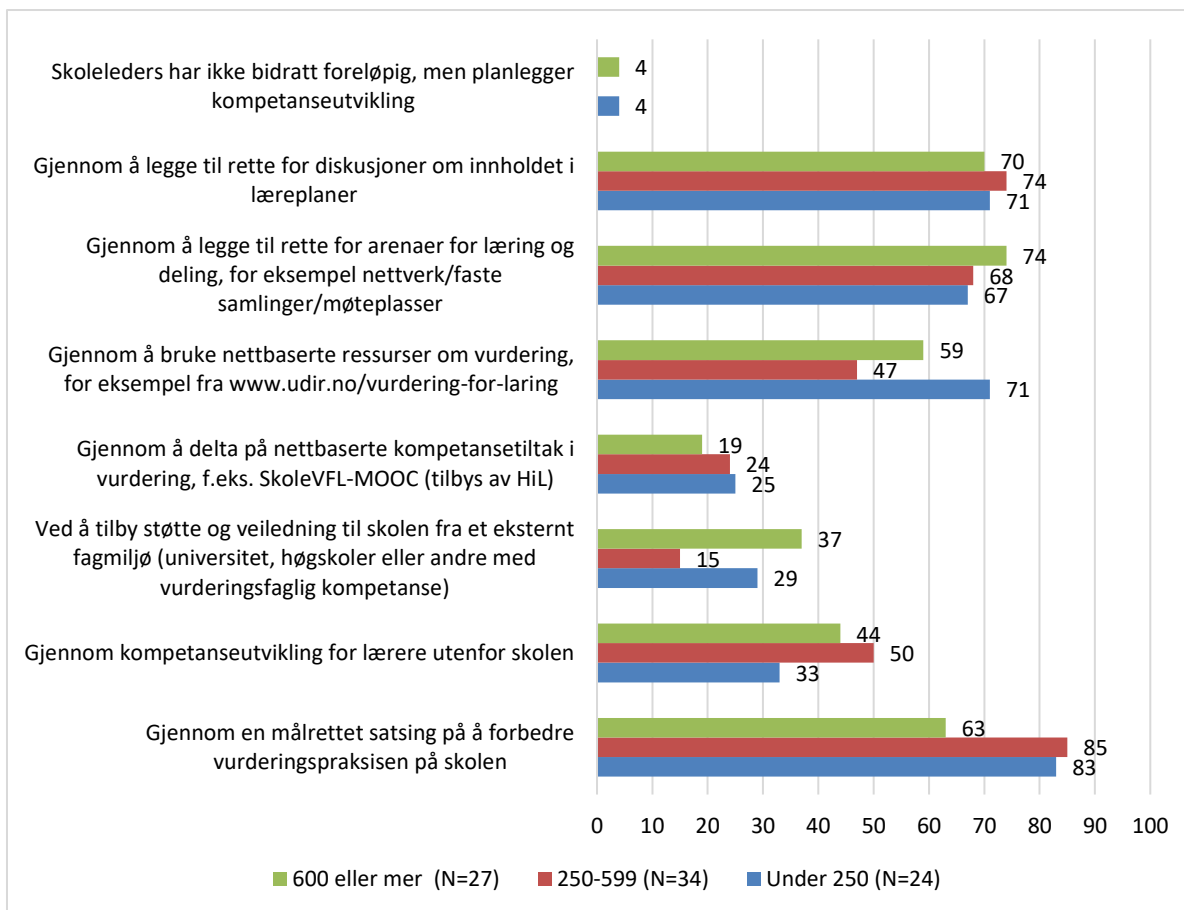
Figur 2.11 presenterer svarene til skoleledere i videregående opplæring. I motsetning til grunnskolelederne finner en her at de minste skolene har den største andelen på fire av utsagnene, men mønsteret er mindre entydig og tydelig. For alternativet «Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)» øker andelen desto mindre skolen er, mens det motsatte er tilfellet for utsagnene om kompetanseutvikling for lærerne utenfor skolen og oppmuntring til å delta på nettbaserte kompetansetiltak i vurdering. Andelen mellomstore skoler som har krysset av for at skoleeier legger til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner er lavere enn blant de to andre gruppene. Det bør derimot påpekes at tallgrunnet er betydelige lavere for analysen av videregående kontra grunnskolen.

Figur 2.12 og 2.13 viser fordelingen på spørsmålet om hvordan *skoleleder* bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, fordelt på skolestørrelse.

Figur 2.12: Skoleleder grunnskole sine svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter skolestørrelse. Prosent.

Ser en på grunnskolelederens svar på spørsmål om eget bidrag til videreutvikling av skolens kompetanse i vurdering, finner man at skolelederne ved de største skolene har høyest andel på seks av åtte alternativer. Unntakene er «Gjennom å delta på nettbaserte kompetansetiltak i vurdering» og «Skoleleder har ikke bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling». Sistnevnt utsagn er ikke et bidrag, heller fravær av tiltak. Figuren viser at de mellomstore skolene har en høyere andel enn de minste på nesten alle alternativene. Det er altså en tendens til at andelen på de ulike alternativene øker med skolestørrelse. Dette mønsteret er tydeligst på utsagnet om å tilrettelegge for arenaer for læring og deling. Andelen går trinnvis ned med henholdsvis 7 og ytterligere 11 prosentpoeng, altså er differansen mellom de største og minste skolene 18 prosentpoeng.

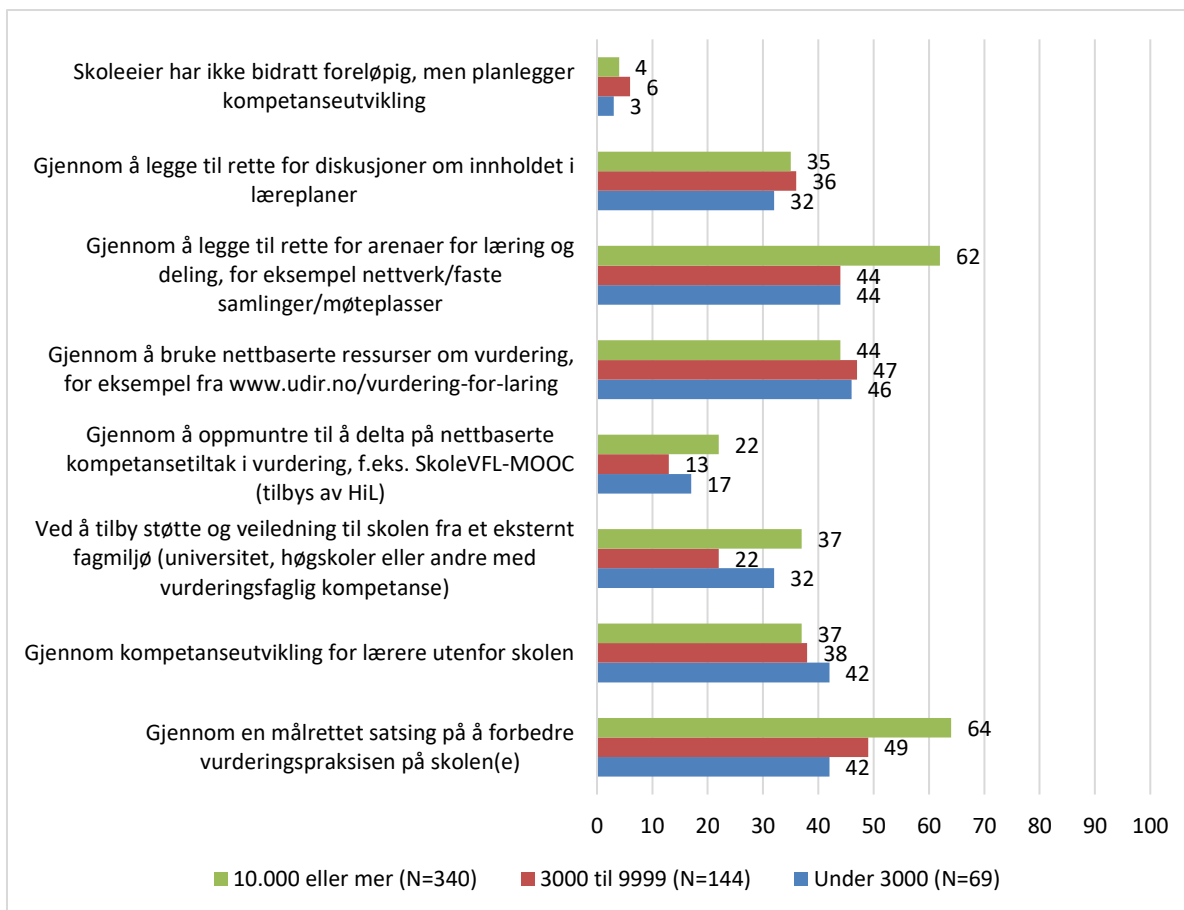
Figur 2.13: Skoleleder videregående sine svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter skolestørrelse. Prosent.

Svarmønsteret blant ledere i videregående opplæring er mer variert. De mellomstore og minste skolene har henholdsvis 22 og 20 prosentpoeng større andel enn de største skolene på alternativet «Gjennom en målrettet satsning på å forbedre vurderingspraksisen på skolen». Mens de største skolen har størst andel skoleleder som har krysset av på at de bidrar gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling og at de tilbyr støtte og veiledning fra eksternt fagmiljø.

Samlet sett tyder disse figurene på at tiltakene som ble presentert i spørreskjema er mest utbredt ved de store grunnskolene. I videregående sektoren finner man derimot ikke et entydig mønster.

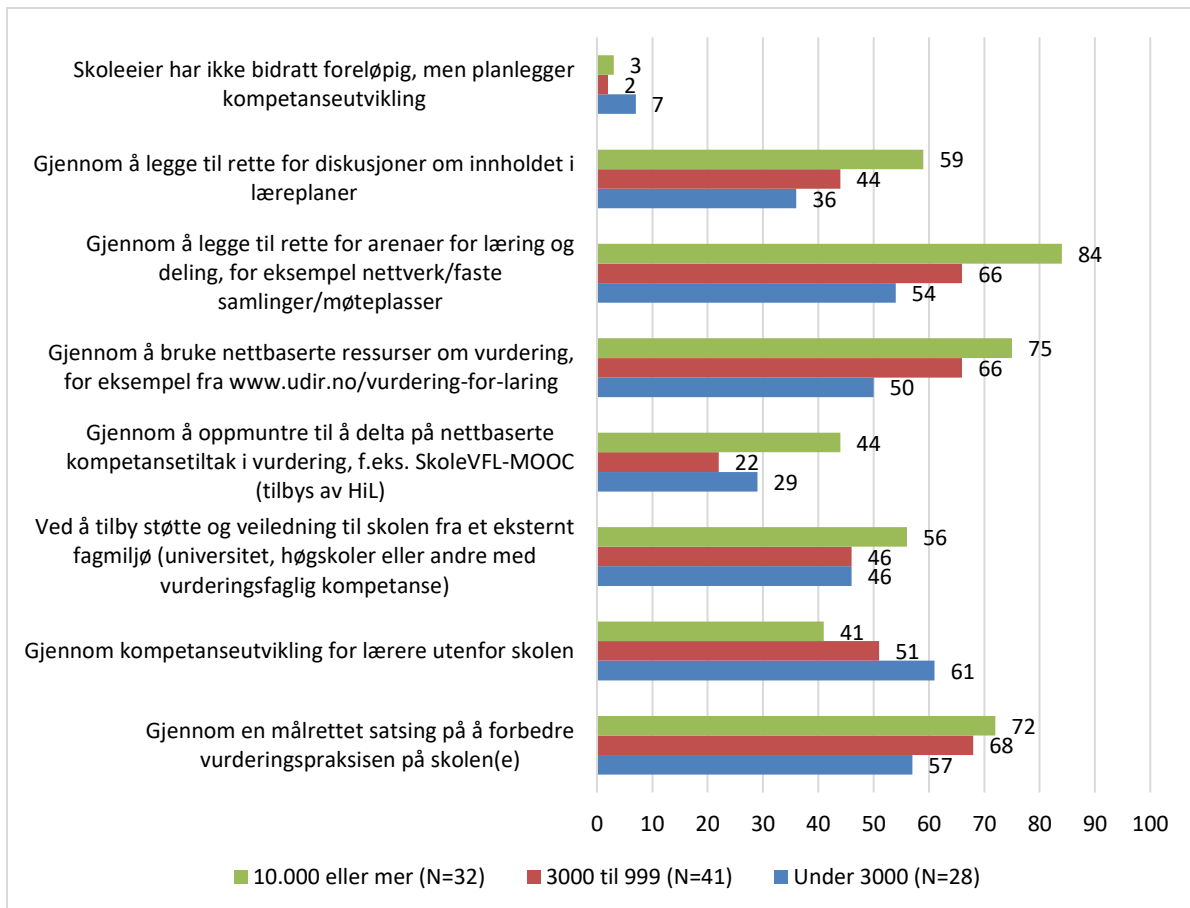
2.3.2 Skoleeiers og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling – innbyggertall

Det er forholdsvis store variasjoner i kommunenes og grunnskoleledernes svar etter innbyggertall i kommunen.

Figur 2.14: Skoleleder grunnskole sine svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter kommunestørrelse. Prosent.

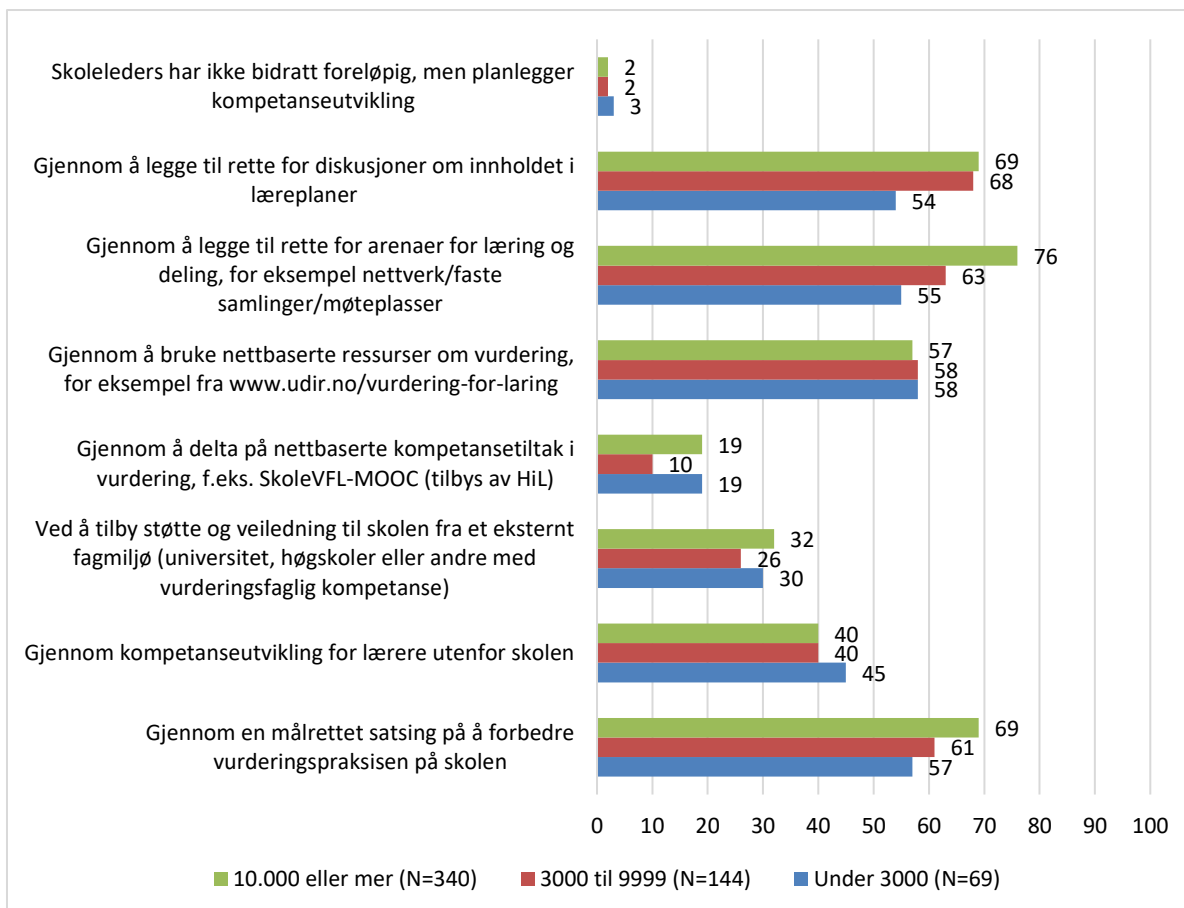
Figur 2.14 viser grunnskoleledernes svar på hvordan skoleeier bidrar til kompetanseutvikling for vurdering, fordelt på innbyggertall i kommunen. De to største utslagene finner man på alternativene: «Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)» og «Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling». En betydelig større andel grunnskoleledere fra de største kommunene har krysset av på disse alternativene, differansen mellom de største og minste kommunene er henholdsvis 22 og 18 prosentpoeng. For førstnevnte er andelen mellomstore kommuner også høyere enn de minste, mens for sistnevnte alternativ er andelen lik for de minste og mellomstore. På utsagnene om at skoleeier tilbyr støtte og veiledning fra eksterne fagmiljøer og oppmuntret til å delta på nettbaserte kompetansetiltak i vurdering er det derimot de mellomstore kommunene som skiller seg ut med en ganske betydelig lavere andel enn de største og minste. Utover dette er fordelingen forholdsvis jevn på tvers av innbyggertall.

Figur 2.15: Kommunenes svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter kommunestørrelse. Prosent.

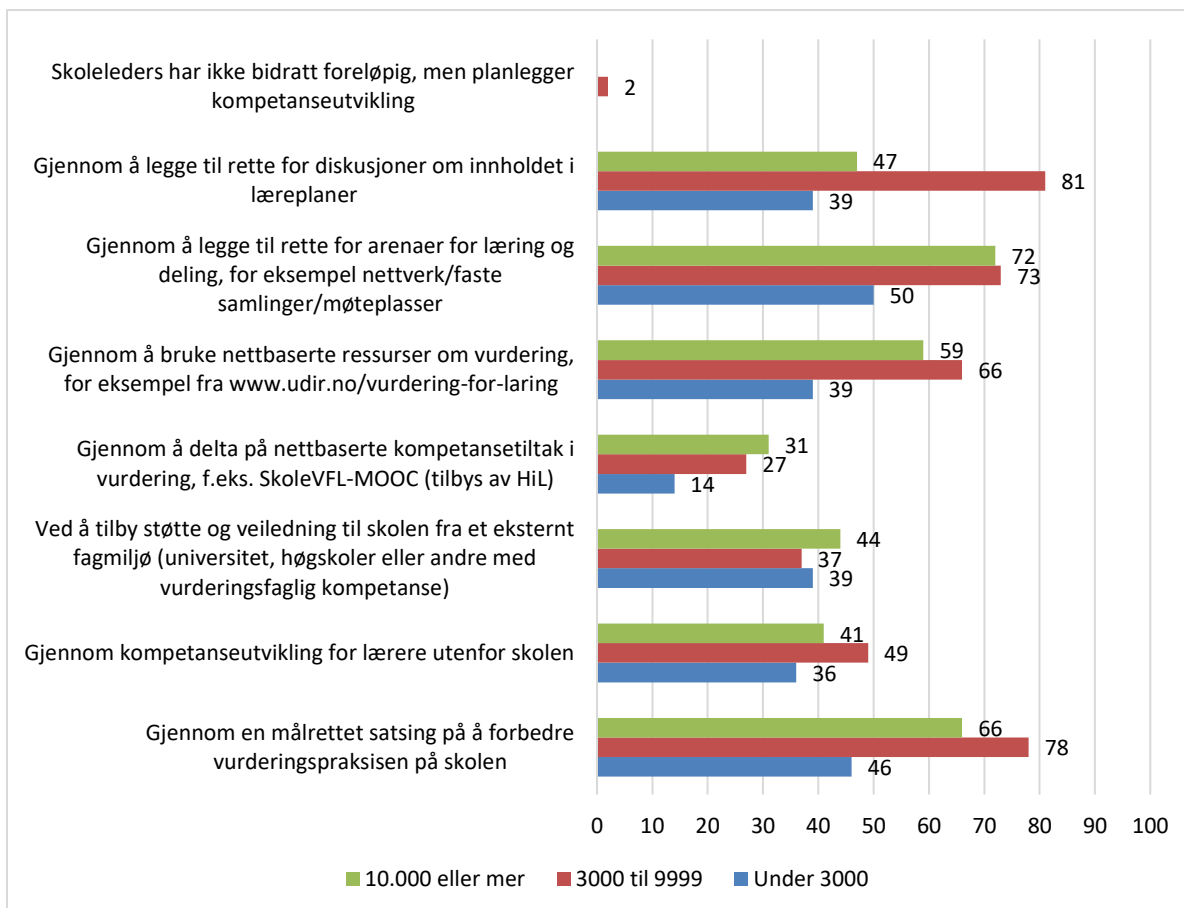
Figur 2.15 presenterer tilsvarende svarfordeling for skoleeier grunnskole. Figuren viser at de største kommunene også skiller seg ut på skoleeiernivå. Dersom en ser bort ifra utsagnet om at skoleeier ikke har bidratt, men planlegger kompetanseutvikling, som ikke er et tiltak, men fravær av bidrag. Har de største kommunene den høyeste andelen på samtlige alternativer bortsett fra ett. Differansen mellom de største og minste kommunene er 30 prosentpoeng på alternativet om at skoleeier legger til rette for arenaer for læring og deling. Differansen er henholdsvis 25, 23 og 15 prosentpoeng på utsagnene: «Gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering», «Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner» og «Gjennom en målrettet satsning på å forbedre vurderingspraksisen på skolene(e)». For disse tre alternativene øker andelen etter kommunestørrelse. Svarmønsteret har motsatt fortegn, altså synker andelen med kommunestørrelse, på alternativet «Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen».

Ser en på grunnskoleledernes og kommunenes svar samlet, finner man at respondenter fra de største kommunene har høyest andel på de fleste alternativene. Dette svarmønsteret er tydeligere blant kommunerepresentanter enn blant ledere i grunnskolen.

Figur 2.16: Skoleleder grunnskole sine svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolene videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter kommunestørrelse. Prosent.

Ser en på grunnskolelederes svar for tilsvarende spørsmål om skoleleders bidrag, finner man at mønsteret på tvers av kommunestørrelsene er ganske lik det en ser på spørsmålet om skoleeiers bidrag (figur 2.14). Altså er andelen av de største kommunene en god del høyere enn de minste og mellomstore på utsagnene: «Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling» og «Gjennom målrettet satsning for å forbedre vurderingspraksisen». En forskjell fra spørsmålet om skoleeier er at en her ser en ganske betydelig differanse (15 prosentpoeng) mellom de minste og største kommunene på påstanden om at skoleleder legger til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner. Utover dette er forskjellen etter kommunestørrelse ganske små.

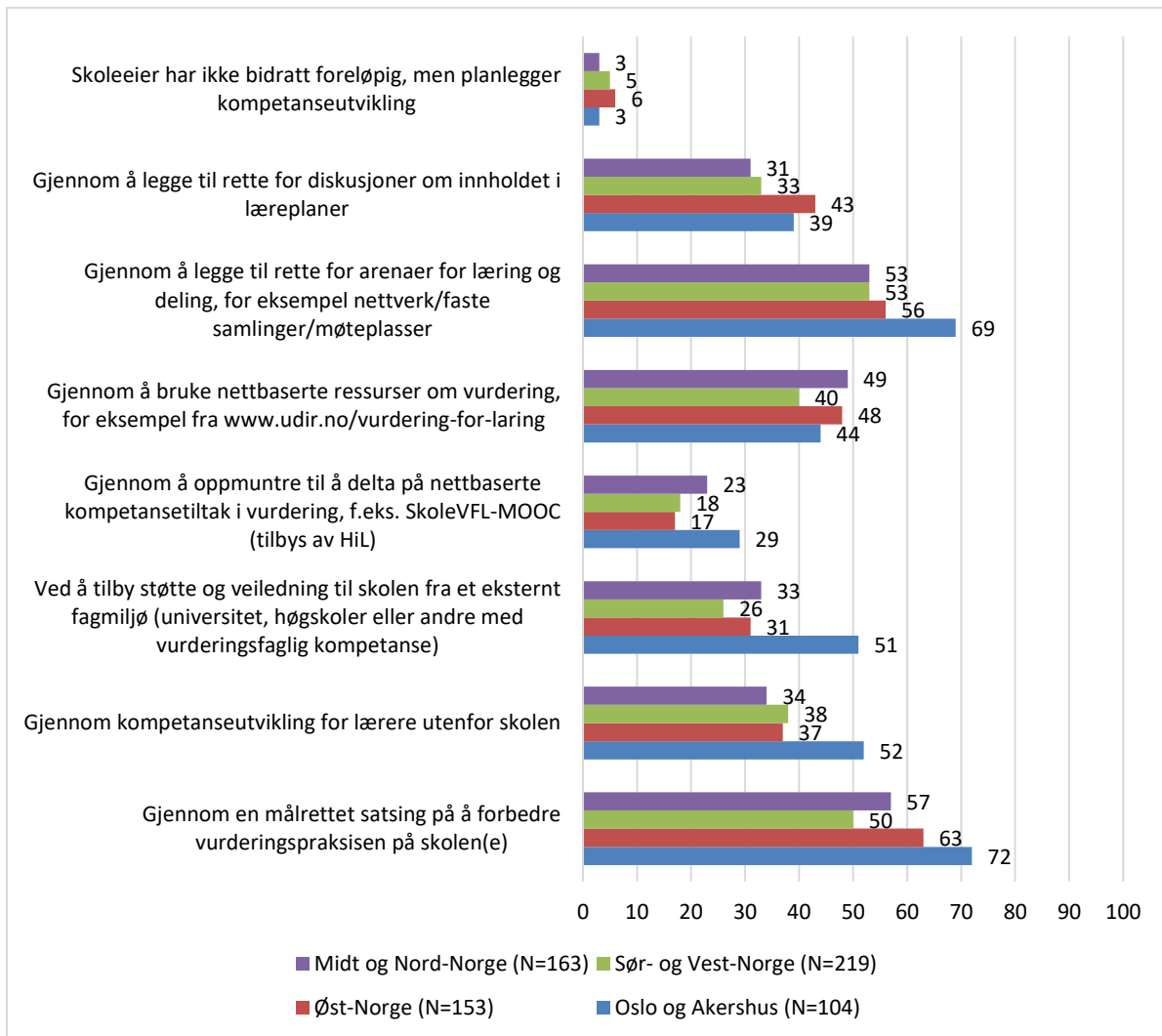

Figur 2.17: Kommunenes svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter kommunestørrelse. Prosent.

Kommunens svar på hvordan skoleleder bidrar fordelt på innbyggertall presenteres i figur 2.17. Figuren viser et veldig annerledes mønster enn figur 2.15, som viste kommunens svar om skoleeiers bidrag. Mens de største kommunene markerte seg på spørsmålet om skoleeiers bidrag, finner en her at de mellomste kommunene stikker seg ut på de fleste alternativene. Dette er tydeligst på utsagnet om at skoleleder legger til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner, hvor over fire femtedeler av de mellomstore kommunene har krysset av, mens omtrent halvparten av de største og to femdeler av de minste. Det samme mønsteret finner man på alternativene: «Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling», «Gjennom bruk av nettbaserte ressurser om vurdering», «Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen» og «Gjennom en målrettet satsning for å forbedre vurderingspraksisen på skolen». De minste kommunene peker seg ut ved at de har den laveste andelen på alle alternativene bortsett fra ett.

2.3.3 Skoleeiers og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling – landsdel

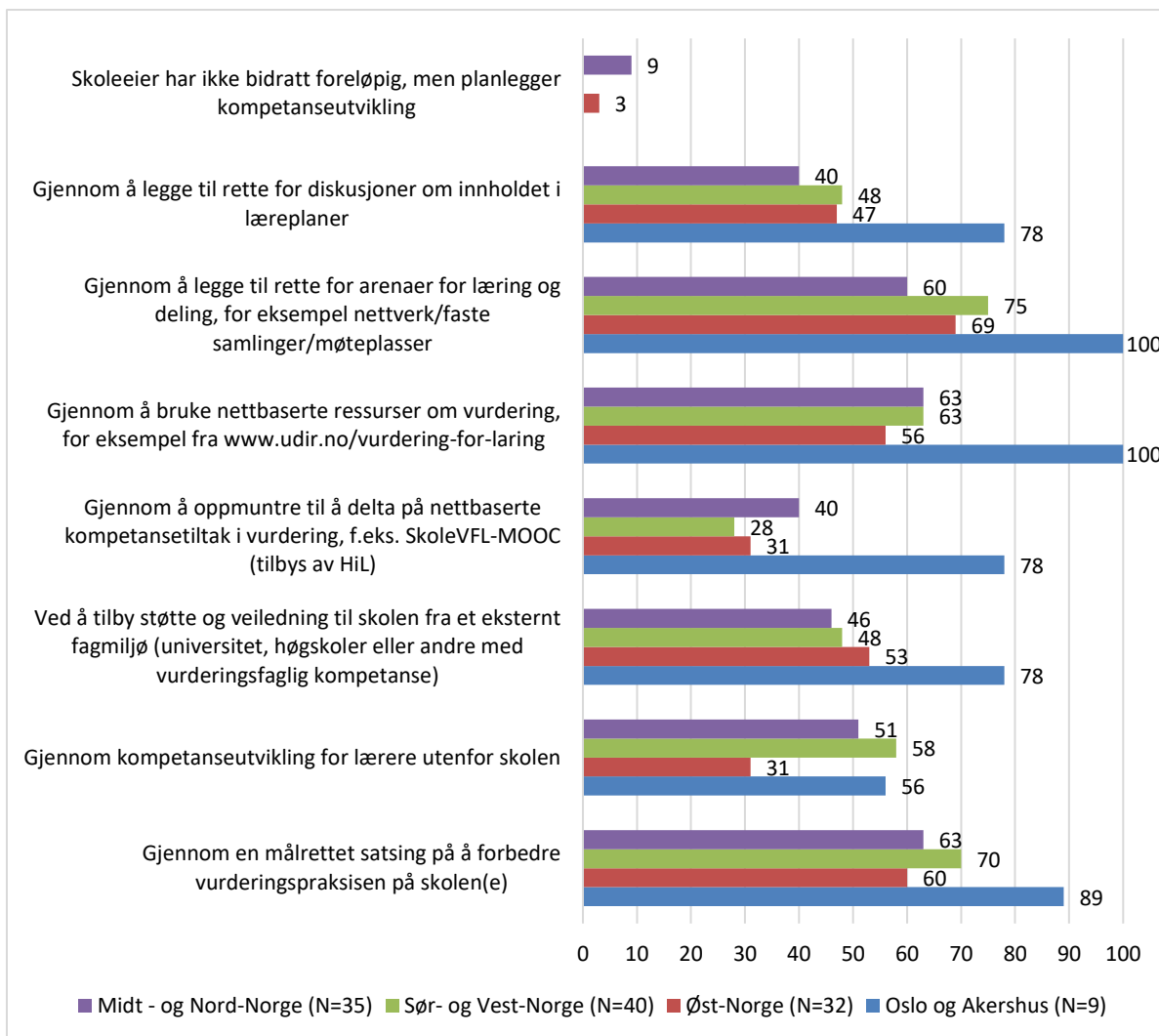
Spørsmålene om skoleeiers og skoleleders bidrag til å videreutvikle kompetansen i vurdering vises i det følgende etter landsdel.

Figur 2.18: Skoleledernes svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter landsdel. Prosent.

Figur 2.18 viser skolelederens svar, både fra grunnskole og videregående, på spørsmålet om skoleeieres bidrag fordelt på landsdel. Figuren viser at skoleledere fra Oslo og Akershus har den høyeste andelen på fem av alternativene. Over halvparten av skoleledere herfra har svart at skoleeier bidrar til å videreutvikle skolens kompetanse i vurdering gjennom: «å legge til rette for arenaer for læring og deling», «å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø», «kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen» og «en målrettet satsning for å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)».

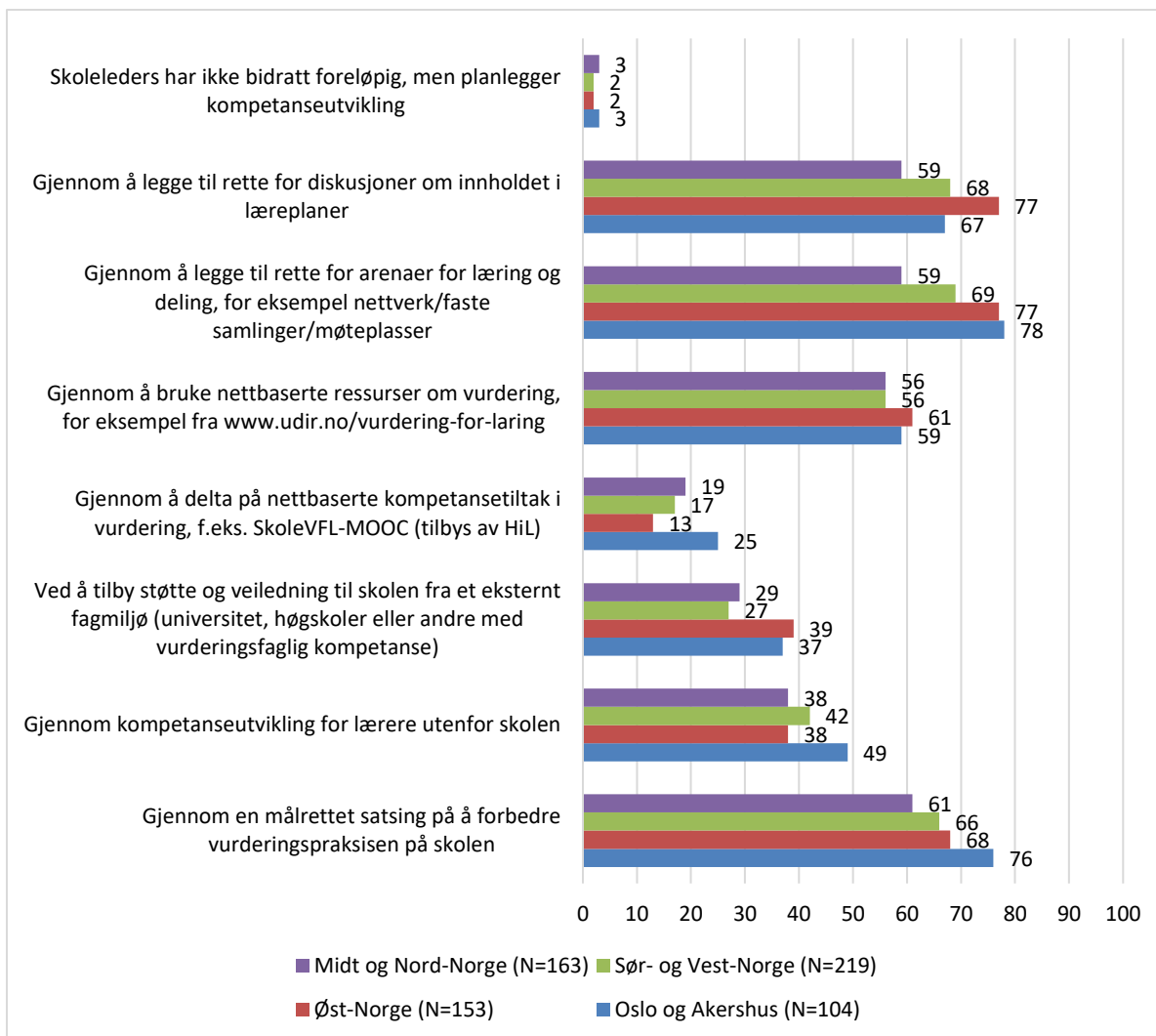
Fra de andre landsdelene er det kun utsagnene om at skoleeier bidrar gjennom en målrettet satsning på å forbedre vurderingspraksisen og legger til rette for arenaer for læring og deling, som har en andel over 50 prosent. Oslo og Akershus har en betydelig høyere andel enn resten på disse to alternativene også. Øst-Norge og Midt- og Nord-Norge har den høyeste andelen på ett alternativ hver, henholdsvis «Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner» og «Gjennom å bruk av nettbaserte ressurser om vurdering». Utover dette markere Øst-Norge seg ved at de på mange alternativer har nest høyest andel. De to andre landsdelen veksler mellom å ha lavest andel på de fleste alternativene.

Figur 2.19: Skoleeierens svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolen utvikler sin kompetanse i vurdering, etter landsdel. Prosent.

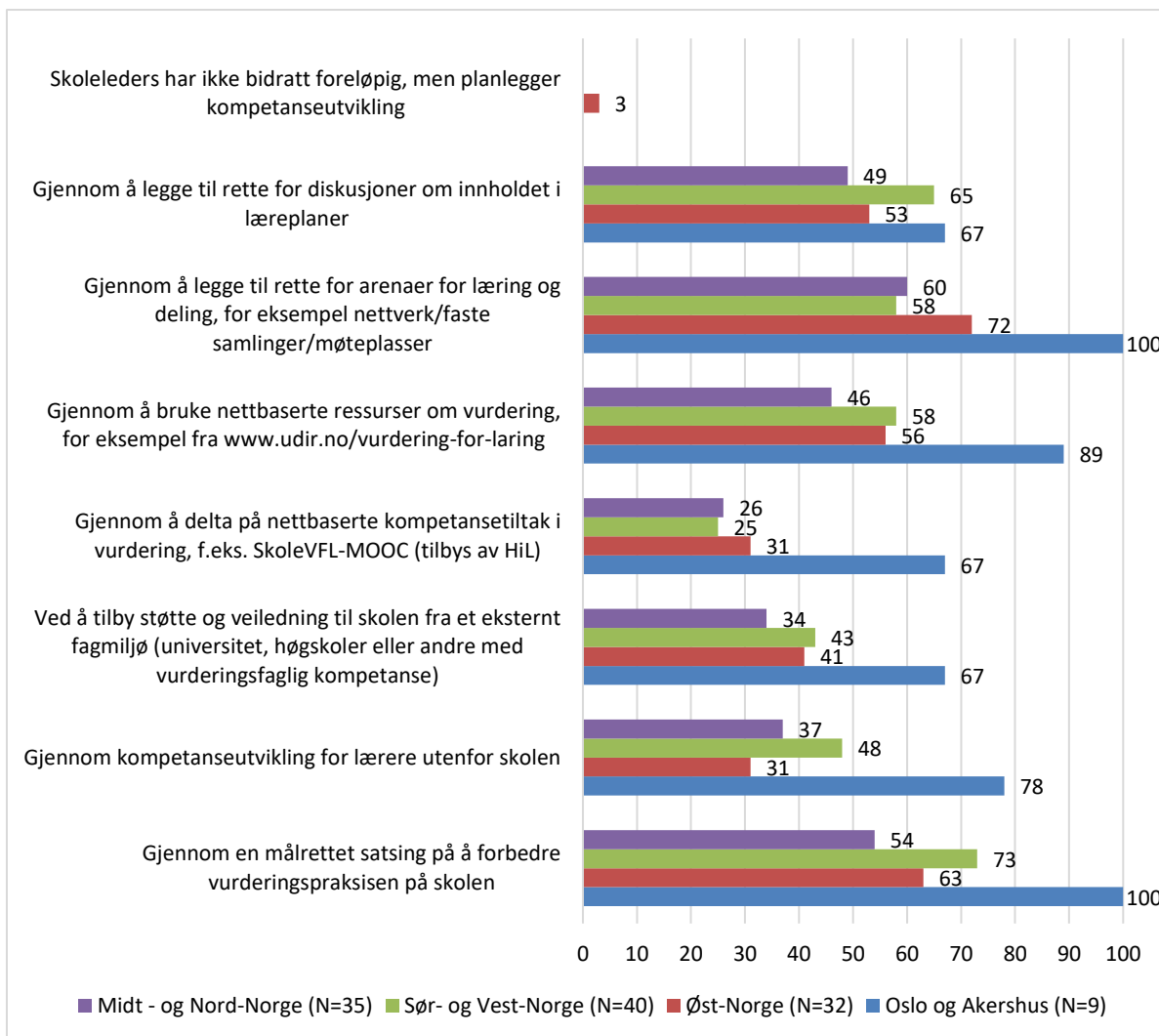
Ser en på kommunes og fylkeskommunes svar samlet på hvordan de selv bidrar til kompetanseutviklingen, markerer Oslo og Akershus seg enda tydeligere enn blant skoleledere (figur 2.18). Samtlige skoleeiere fra denne landsdelen har krysset av for at de selv bidrar gjennom å tilrettelegge for arenaer for læring og deling og ved å bruke nettbaserte ressurser om vurdering, mens omtrent åtte av ti har svart at de bidrar gjennom målrettet satsning for å forbedre vurderingspraksis, ved å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø, gjennom å oppmuntre til deltakelse i nettbaserte kompetansetiltak i vurdering og gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner. Det bør derimot understrekes at tallmaterialet er lite, spesielt for Oslo og Akershus.

Sett bort ifra Oslo og Akershus varierer det hvilken annen landsdel som har høyest andel på de ulike alternativene. Skoleeiere fra Sør- og Vest-Norge har den nest høyest andelen på fem av alternativene: «Gjennom en målrettet satsning på å forbedre vurderingspraksisen», «Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen», «Gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering», «Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling» og «Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner». I motsatt enda av skalaen veksler Øst-Norge og Midt- og Nord-Norge på å ha den laveste andelen på de fleste alternativene.

Figur 2.20: Skoleledernes svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen utvikler sin kompetanse i vurdering, etter landsdel. Prosent.

Ser en på skoleledernes svar på hvordan de selv bidrar finner en at Oslo og Akershus og Øst-Norge veksler mellom å ha den høyeste andelen på de ulike alternativene. Differansen mellom landsdelene er størst på utsagnet om at de legger til rette for arenaer for læring og deling. Forskjellen mellom skolelederne fra Oslo og Akershus, tett etterfulgt av Øst-Norge, og Midt- og Nord-Norge er her 19 prosentpoeng. Differansen er kun ett prosentpoeng lavere mellom Øst-Norge og Midt- og Nord-Norge på alternativet «Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner». Midt- og Nord-Norges andel er 15 prosentpoeng lavere enn andelen fra Oslo og Akershus på påstanden om at de bidrar gjennom en målrettet satsning på å forbedre vurderingspraksisen på skolen. På alternativet «Gjennom kompetanseutvikling for lærerne utenfor skolen» er differansen 11 prosentpoeng mellom de samme landsdelene. Videre er differansen 12 prosentpoeng mellom Øst-Norge og Sør- og Vest-Norge på alternativet «Ved å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø».

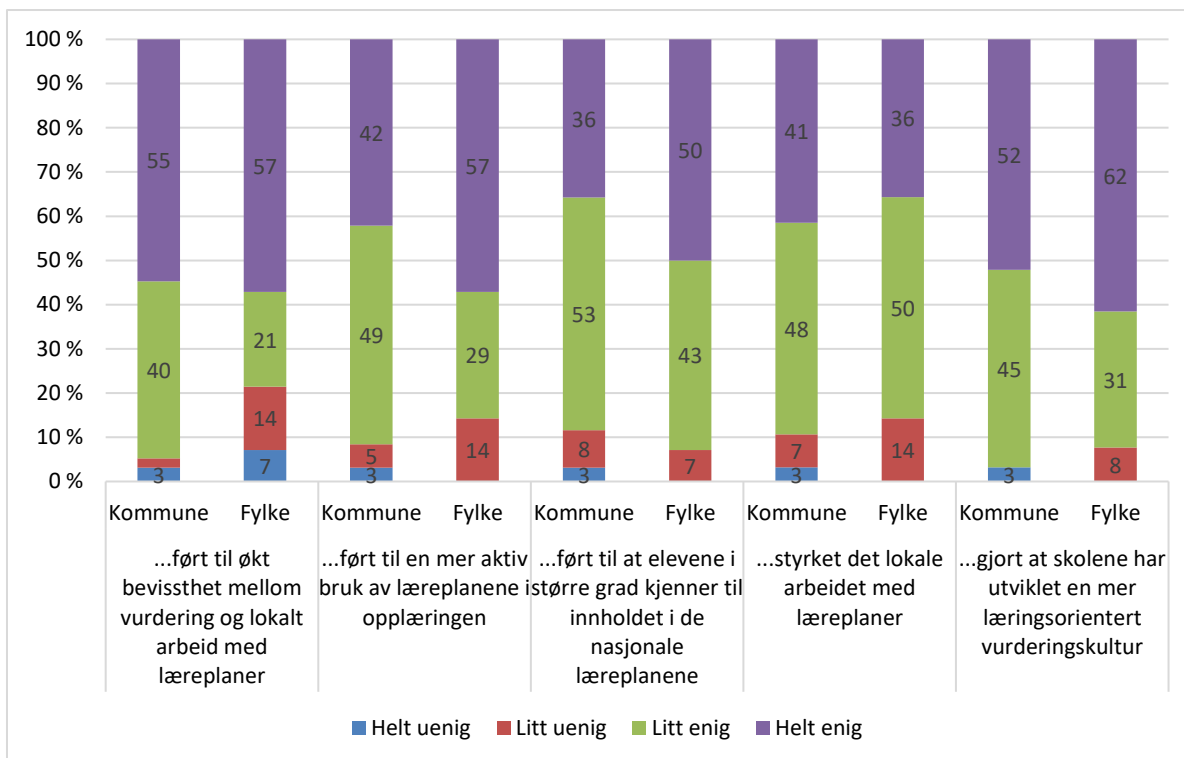

Figur 2.21: Skoleeierens svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen utvikler sin kompetanse i vurdering, etter landsdel. Prosent.

Figur 2.21 viser skoleeiers svar på skoleleders bidrag fordelt på landsdel. Oslo og Akershus skiller seg nok en gang tydelig ut, og har den høyeste andelen på alle alternativer. Samtlige skoleeiere fra landsdelen har krysset av for at skoleleder bidrar gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling og gjennom en målrettet satsning på å forbedre vurderingspraksisen på skolen. På alternativene: «Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen», «Gjennom å delta på nettbaserte kompetanse tiltak i vurdering» og «Gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering» har Oslo og Akershus over 40 prosentpoeng større andel enn landsdelen med lavest andel. Sør- og Vest-Norge og Øst-Norge veksler på å ha den nest høyeste andelen, mens Midt- og Nord-Norge har den lavest andel på de fleste alternativene. Det bør nevnes at tallgrunnlaget for denne figuren er lite.

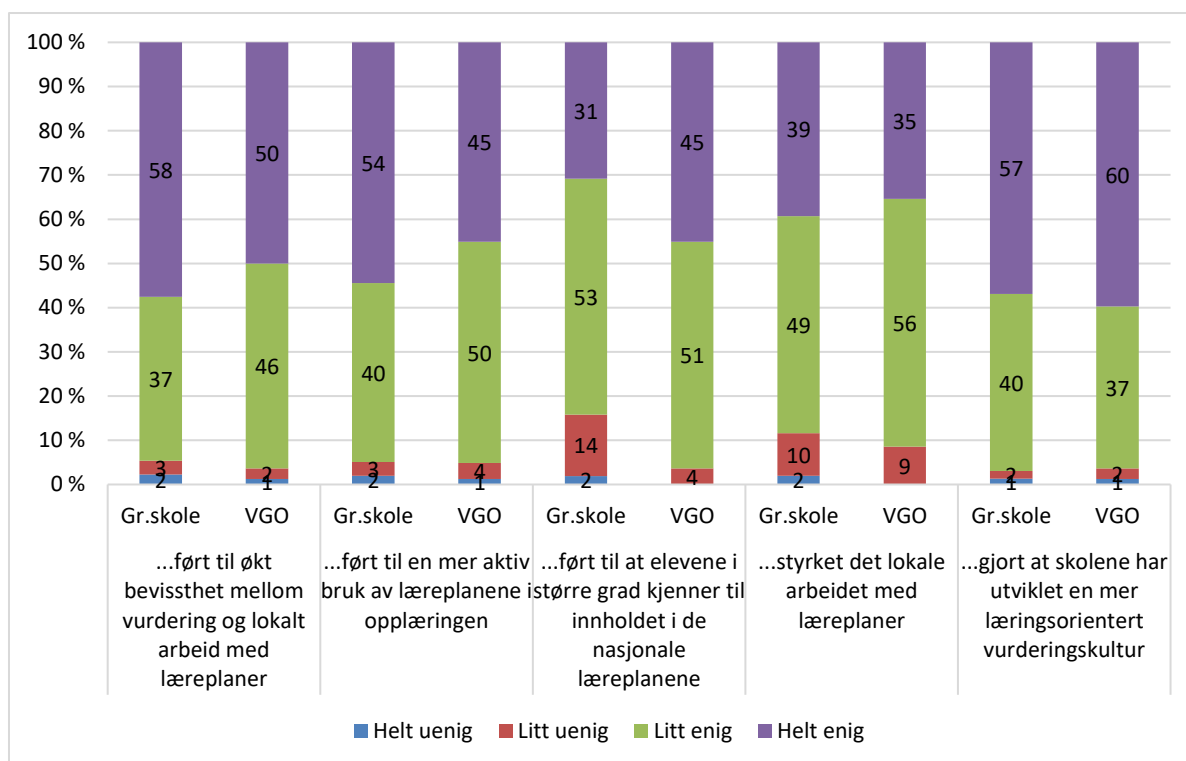
2.4 Arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene

I vårens spørring ble respondentene bedt om å ta stilling til fem utsagn om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til. Svarfordeling vises her i to separate figurer, en for skoleeier (figur 2.22) og en for skoleleder (figur 2.23).

Figur 2.22: Skoleeierne svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter kommune/fylkeskommune. Prosent. Kommune N=94-95, Fylkeskommune=13-14.

Det er stor enighet rundt alle de fem påstandene (se figur 2.22). For kommunene ser en at omtrent ni av ti har svart at de er «helt enig» eller «litt enig» på samtlige utsagn. Variasjonen er større blant fylkeskommunene. Derimot er andelen som har svart «helt enig» høyest blant fylkeskommunene, med unntak av utsagnet om at arbeidet har styrket det lokale arbeidet med lærerplaner. En må også ha i mente at antallet fylkeskommuner er svært lavt, slik at et lite antall respondenter kan skape store variasjoner i prosentfordeling. Figuren viser også at skoleeierne er minst enig i utsagnene: «... førte til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene» og «... styrket det lokale arbeidet med lærerplaner». Det bør også påpekes at en betydelig andel svarer «litt enig» på samtlige spørsmål. Alt i alt tyder dette allikevel på at skoleeierne er positive til hva arbeidet med Vurdering for læring har bidratt med de siste årene.

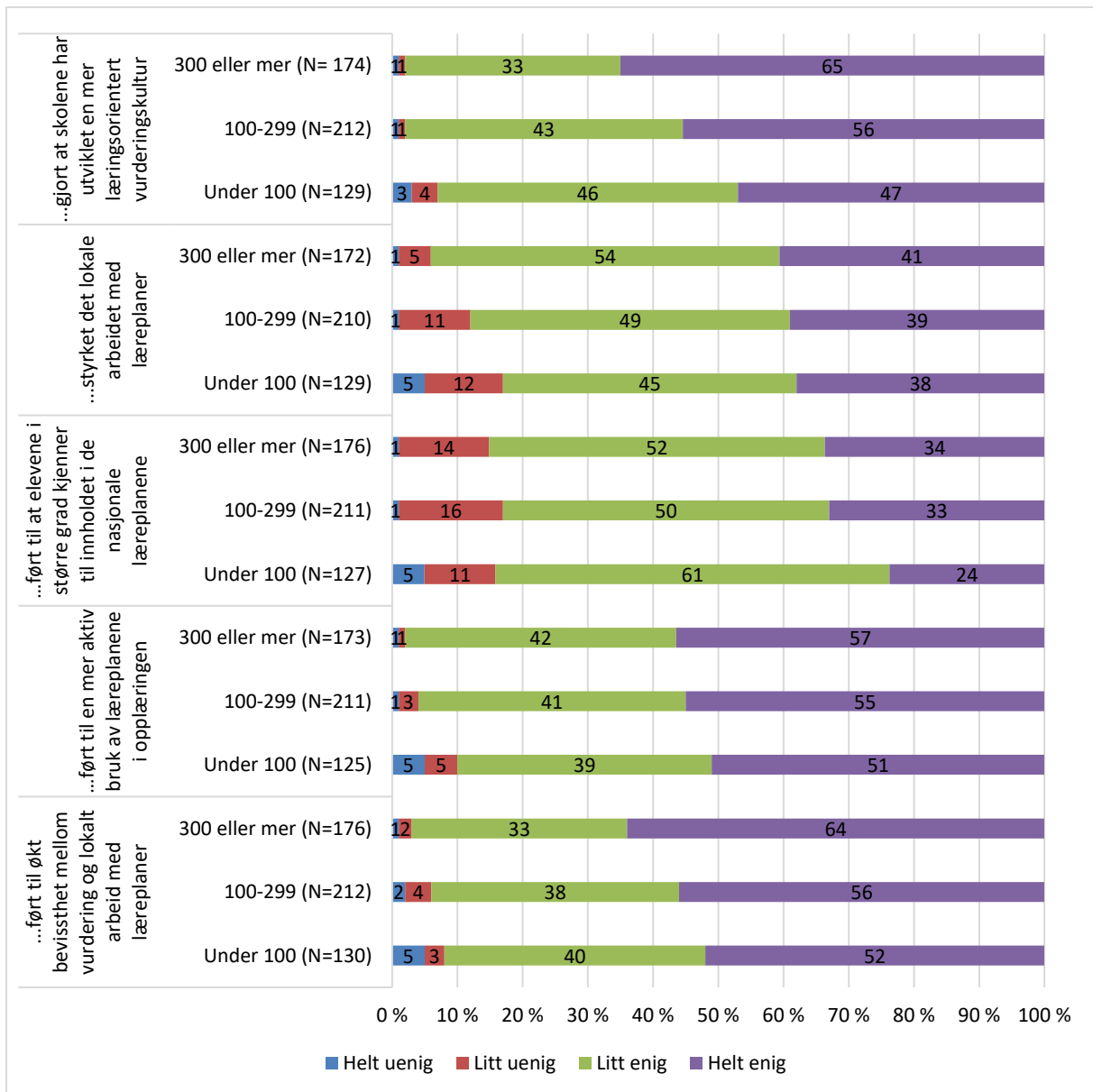

Figur 2.23: Skoleledernes svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene ført til, etter grunnskole/videregående opplæring. Prosent. Grunnskole N=514-519, Videregående N=82.

Figur 2.23 viser at det også blant skoleledere er stor oppslutning om de fem påstandene, både blant grunnskoleledere og videregåendeledere, selv om en betydelig andel svarer kun «litt enig». I likhet med skoleeierne ser en at det er litt mer uenighet knyttet til påstandene: «... ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene» og «... styrket det lokale arbeidet med læreplaner», men det bør understrekes at skolelederne i stor grad også er enig disse to påstandene. Andelen som er «helt enig» er størst i begge respondentgruppene på utsagnene om at arbeidet har ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner og til mer aktiv bruk av læreplanene i opplæringen. Hovedinntrykket er at skoleledere er positivt innstilt til hva arbeidet med Vurdering for læring har bidratt med.

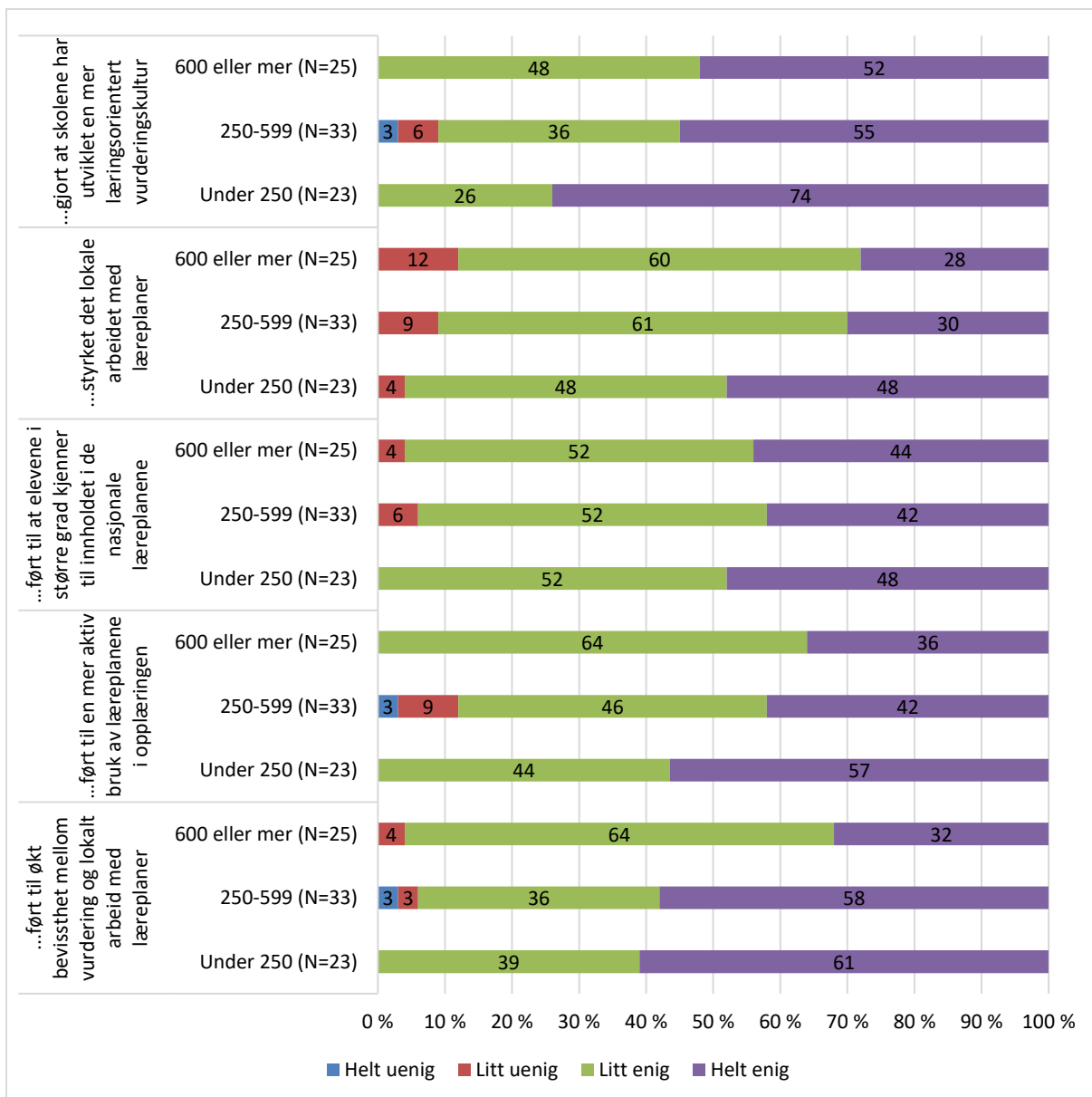
2.4.1 Arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene – skolestørrelse

I denne delen ser vi på skoleledernes vurdering av påstandene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, fordelt på skolestørrelse.

Figur 2.24: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter skolestørrelse. Prosent.

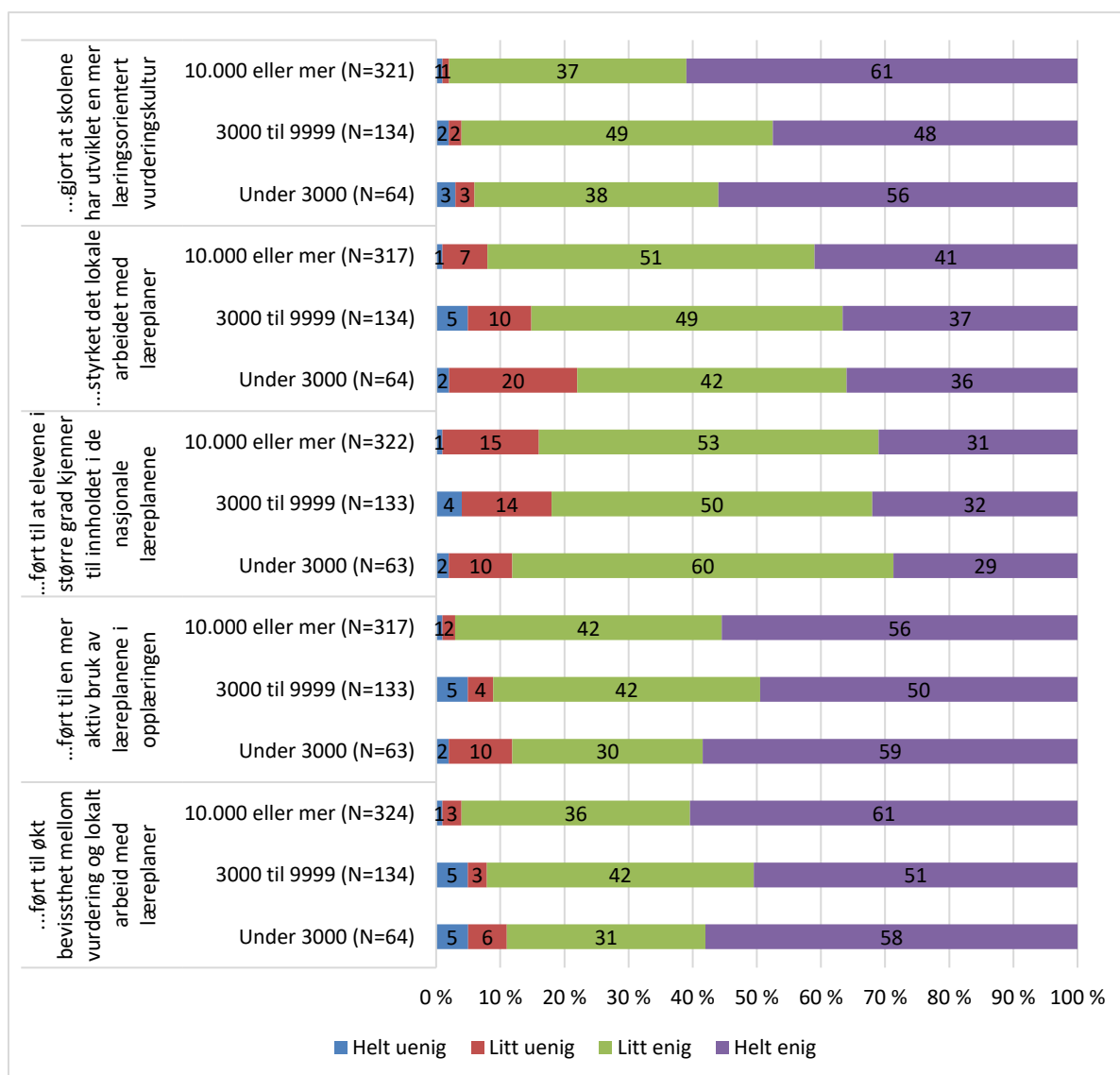
Blant ledere i grunnskolen ser en at andelen som har svart «helt enig» er høyest blant de største skolene og lavest blant de minste på samtlige spørsmål (se figur 2.24). Altså stiger graden av enighet med skolestørrelse. Den største differansen etter skolestørrelsene finner en på utsagnet at arbeidet har ført til at skolen har utviklet en mer læringsorientert vurderingspraksis. Her er det 18 prosentpoeng flere skoleledere fra de største skolen som har svart «helt enig», i forhold til de minste. Slår en sammen alternativene «litt enig» og «helt enig» finner man det samme mønsteret, med unntak av utsagnet «... ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene». Her ligger andelen mellomstore kommuner ett prosentpoeng over de største.

Figur 2.25: Skoleleder videregående sine svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter skolestørrelse. Prosent.

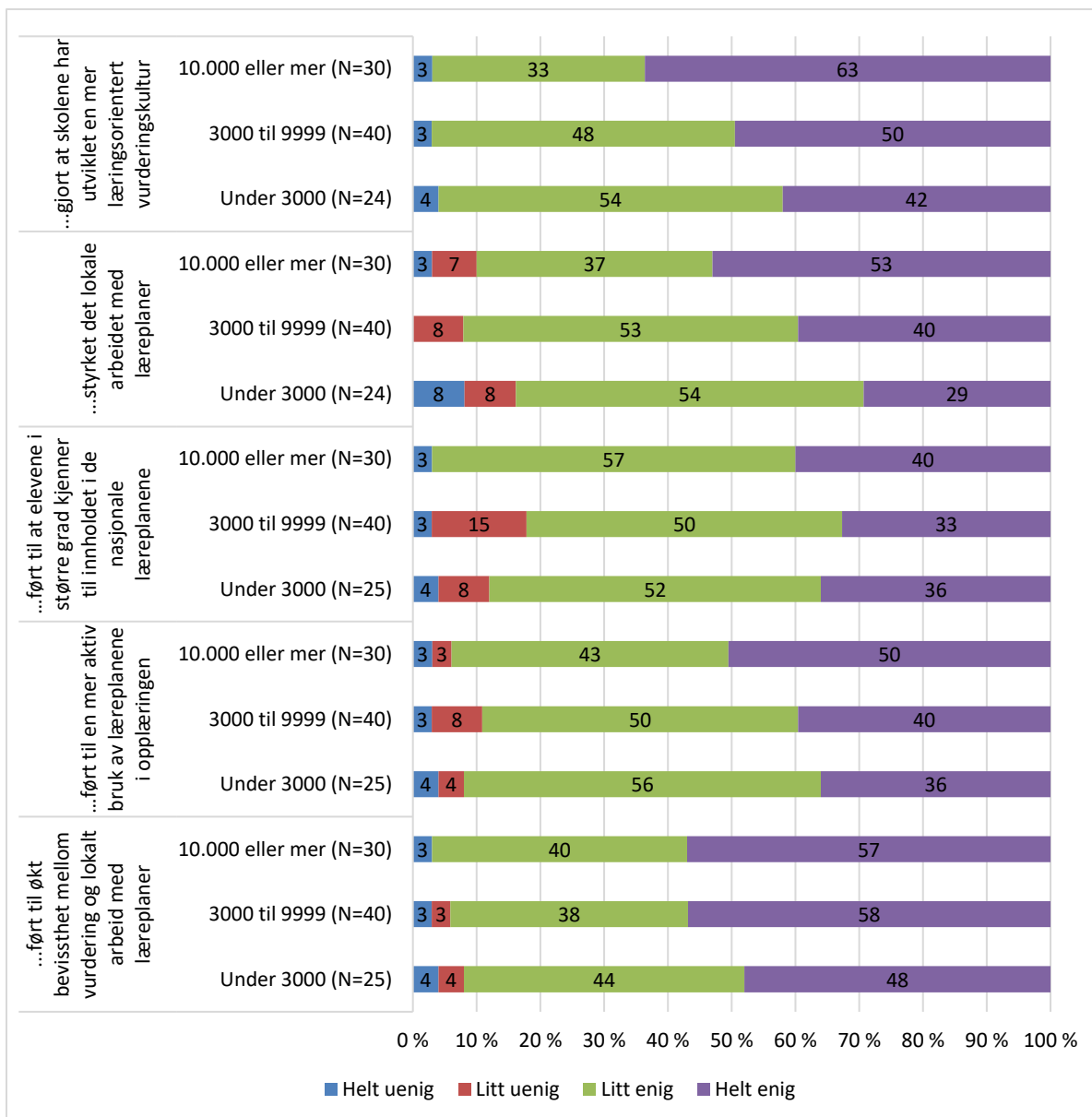
Figur 2.25 viser skolelederne i videregående sine svar på de samme påstandene, fordelt på skolestørrelse. Sammenligner man dette med figur 2.24 ser en et motsatt svarmønster. Altså er lederne ved de minste videregående skolene mest enig utsagnene om hva Vurdering for læring arbeidet har bidratt med, mens de største er minst enig. Forskjellen er størst på utsagnene: «... gjort at skolene har utviklet mer læringsorientert vurderingskultur» og «... ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner». På førstnevnte er differensen mellom de minste og største skolene 22 prosentpoeng, mens forskjellen er 29 prosentpoeng på sistnevnte.

2.4.2 Arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene – innbyggertall

Figur 2.26: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter kommunestørrelse. Prosent.

Figur 2.26 presenterer grunnskoleledernes svar fordelt på kommunestørrelse. Svarmønsteret er ikke like tydelig og entydig som når man delte opp etter skolestørrelse. Ser en på de to enig-kategoriene samlet finner en at ledere fra de største kommunene har størst andel enige på alle spørsmål bortsett fra påstanden om at arbeidet har ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale rammeplanene. Her har de minste kommunene den største enig-andelen. På de fire resterende påstandene har grunnskolelederne fra de minste kommunene den laveste enig-andelen.

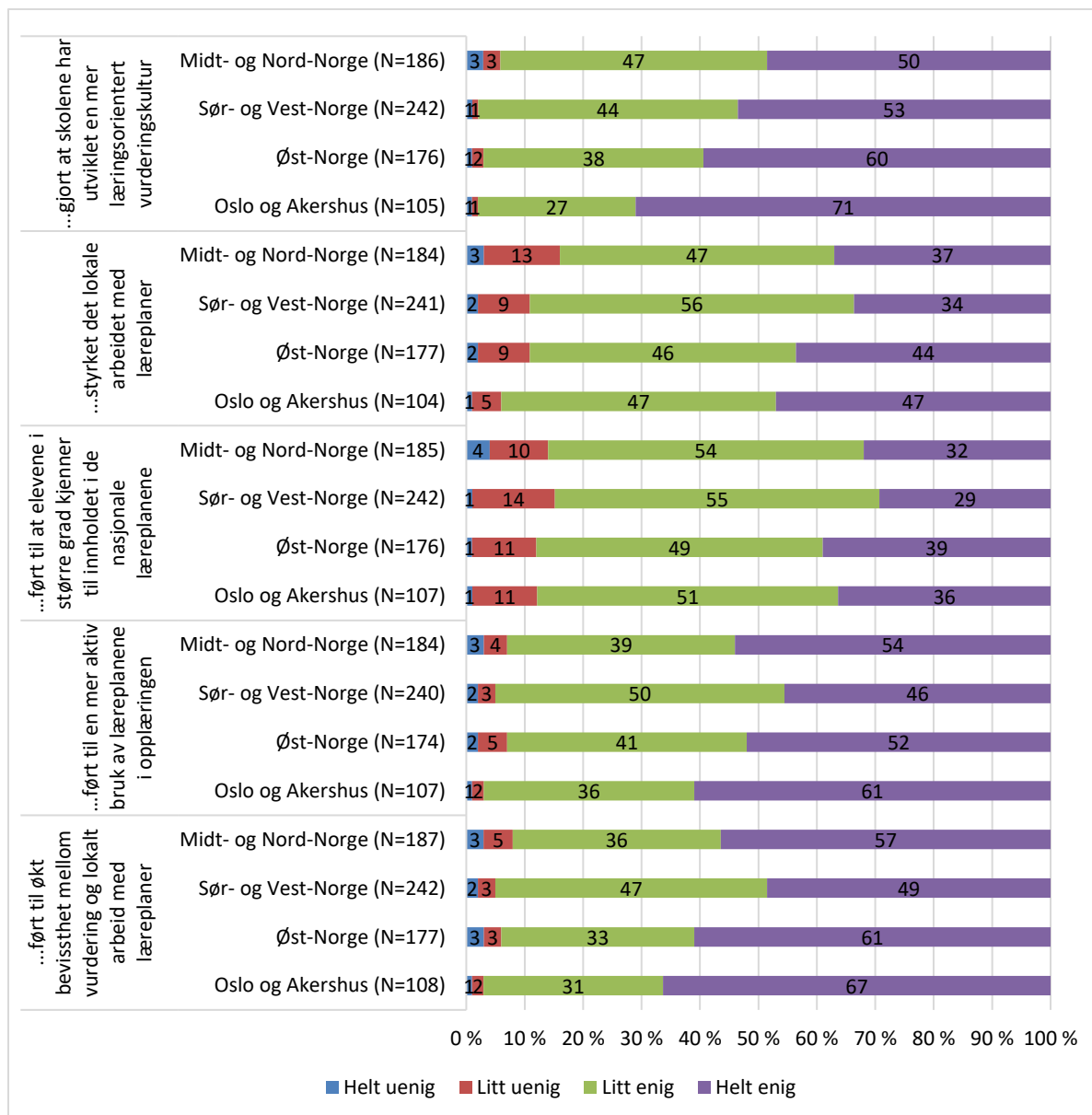
Figur 2.27: Kommunenes svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter kommunistørrelse. Prosent.

Ser en på kommunenes svar på de samme spørsmålene etter folketall, er det en tendens til at de største kommunene i størst grad er enig i de fem utsagnene, mens de mellomstore og minste kommunene veksler om å være minst enig (se figur 2.27). Variasjonene er derimot ganske små. Differansen mellom kommuner som kysset av for «i stor grad» er størst på påstandene: «... gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur» og «... styrket der lokale arbeidet med læreplaner». Differansen mellom de største og minste kommunene er henholdsvis 24 og 21 prosentpoeng. Det bør også påpekes at tallgrunnlaget er mindre enn for skolelederne, få avvikende svar gir dermed større utsalg i prosent.

2.4.3 Arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene – landsdel

Figur 2.28 (neste side) viser svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring har ført til, fordelt på landsdel. Her deler vi ikke opp svarene i ulike respondentgrupper, da en ytterligere oppdeling av de fire landsdelene vil gi små grupper, noe som fører til at enkeltvar vil få svært stor betydning. Vi har også gjennomført analysen for de ulike gruppene, men disse er ikke gjengitt i rapporten. For grunnskolen, som er den største respondentgruppen, er mønsteret nesten identisk med

det en ser i figur 2.28. For de andre gruppene finner en noen forskjeller, men dette var stort sett fordi 1-2 avvikende svar påvirker andelen mye.

Figur 2.28: Svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter landsdel. Prosent.

Andelen respondenter som har svart «helt enig» er størst fra Oslo og Akershus, med unntak av påstanden: «... ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplaner», her ligger Øst-Norge 3 prosentpoeng over Oslo og Akershus. På den andre siden av skalaen har Sør- og Vest-Norge den lavest andel som er «helt enig» på alle spørsmålene, bortsett fra på utsagnet «... gjort at skolene har videreutviklet en mer læringsorientert vurderingskultur», hvor Midt- og Nord-Norge har lavest andel. Ser en på de to enig-kategoriene samlet finner man stort sett det samme mønsteret. Generelt peker Oslo og Akershus, sammen med Øst-Norge, seg ut som landsdelene som er mest enig påstandene. Variasjonene er derimot ikke veldig store. Den største differansen mellom «helt enig» andelen finner man på utsagnet «... gjort at skolene har videreutviklet en mer læringsorientert vurderingskultur», hvor Oslo og Akershus har 21 prosentpoeng høyere andel enn Midt- og Nord-Norge. Hovedinntrykket er at hele landet til en viss grad er enig de fem utsagnene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste årene har ført til.

2.5 Oppsummering

I dette kapittelet har vi sett på spørsmålene om Vurdering for læring fra spørringene våren 2017 i fire delkapitler. Hvert delkapittel har tatt for seg en gruppe spørsmål, som hver for seg analyseres etter skolestørrelse, innbyggertall og landsdel.

Det første delkapittelet viser at det er bred enighet om at skoleeiere, og i enda større grad skoleledere, er en pådriver for å videreutvikle vurderingspraksis. Variasjonene etter skolestørrelse er forholdsvis liten, men det er en tendens til at oppslutning om skoleeiers rolle er lavere ved de mindre skolene. Det samme mønsteret finner man når en fordeler svarene på innbyggertall. Denne negative sammenhengen mellom innbyggertall og syn på skoleeiers pådriverrolle er mest markant blant skoleleder grunnskole. En tredjedel av grunnskolelederne fra de minste kommunene har svart «nei» på at skoleeier er en pådriver, kontra en tiendedel fra de største kommunene. På landsdelsnivå fant vi at det kun var betydelige variasjoner i synet på skoleeiers rolle. Andelen som har svart at skoleeier er en pådriver var 15-20 prosentpoeng høyere i Oslo og Akershus enn resten av landet.

Skoleledere ble bedt om å ta stilling til syv utsagn om vurderingspraksisen ved deres skole. Nesten alle skolelederne svarte at de enten i noen grad eller i stor grad var enig på samtlige spørsmål. Variasjonene etter skolestørrelse var små, men det er en liten tendens til at større skoler var mest enig på de fleste spørsmålene. Det er ingen tydelige forskjeller blant skoleledere etter innbyggertall. Etter landsdel skiller Oslo og Akershus seg ut med den høyeste graden av enighet på 5 av 7 påstander.

Respondentene fikk presentert en liste med tiltak, hvor de skulle krysse av for hvordan henholdsvis skoleeier og skoleleder bidro til at skolen videreutviklet sin kompetanse i vurdering. Det var størst oppslutning om at både skoleeier og skoleleder bidro «gjennom en målrettet satsning på å forbedre vurderingspraksis på skolen(e)» og «gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling». Det er også en tendens til at de største grunnskolene krysset av på fleste alternativene, dette mønsteret var spesielt tydelig på de to overnevnte alternativene. Det motsatte var tilfellet blant ledere i videregående opplæring, altså sank andelen med skolestørrelse. Både skoleledere og skoleeiere fra kommunene med høyest innbyggertall utmerker seg med den største andelen på mange alternativer på spørsmålet om hvordan skoleeier bidrar. Sett i sammenheng med at også skoleledere fra små kommunene var minst enig i at skoleeier er en pådriver for vurderingspraksis, kan dette tyde på at skoleledere i små kommuner opplever at de får mindre støtte fra skoleeiere enn i større kommuner. Men det kan også være et uttrykk for at det er mer delegering av ansvar og initiativ i mindre kommuner. På spørsmålet om skoleleders bidrag gjenfinner en derimot dette mønsteret kun blant skoleledere. Blant kommunene selv hadde de mellomstore kommunene en betydelig høyere andel enn resten på de fleste alternativene på skolelederspørsmålet. Oslo og Akershus skilte seg ut med den høyeste andelen på nesten samtlige alternativer.

Avslutningsvis så vi på fem utsagn om hva arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene hadde ført til. Generelt viser svarene at både skoleeiere og skoleledere er positivt innstilt til hva dette arbeidet har bidratt til. Blant grunnskoleledere finner man et ganske tydelig mønster hvor graden av enighet øker med skolestørrelse. For ledere i videregående opplæring ser vi derimot det motsatte, altså at enigheten synker med skolestørrelse. Fordeler en svarene til grunnskolelederne på innbyggertall i kommunen er det små variasjoner. På kommunenivå fant vi derimot at graden av enighet stiger med innbyggertall. På landsdelsnivå ser vi igjen at Oslo og Akershus markerte seg med den høyeste andelen på de fleste spørsmålene.

Alt i alt gir dette et bilde av at Skole-Norge stort sett mener at både skoleeier og skoleleder har en viktig rolle som pådriver for arbeidet for å videreutvikle kompetanse i vurdering. Dessuten er aktørene generelt positivt innstilt til hva arbeidet med Vurdering for læring de siste årene har bidratt med. Ser en på variasjoner etter skolestørrelse, innbyggertall og landsdel totalt, er det en tendens til at respondenter fra de største skolene, største kommunene og Oslo og Akershus relativt sett gir uttrykk for å være mer engasjert og positivt innstilt til arbeidet med Vurdering for læring.

3 Deltagelse i Vurdering for læring

Dette kapitlet ser på spørsmål fra 2017 spørringene som omhandler Vurdering for læring (VFL) og undersøker hvorvidt det er forskjeller i svarene til skoleledere som har deltatt i VFL og de som ikke har deltatt. I andre del av kapitlet undersøkes det om det er ulikheter i svarene mellom de som deltok i en tidlig og sen pulje av VFL. Svarfordelingene presenteres i prosent i tabeller og figurer. Det har blitt gjennomført t-tester for å undersøke om det er signifikante forskjeller mellom gruppene.

3.1 Sammenligning av ledere på grunnskole og videregående som har deltatt i VFL og ikke deltatt i VFL

I første del av kapitlet sammenlignes svarene fra henholdsvis skoleledere i grunnskole og videregående som har deltatt i VFL med svarene fra skoleledere som ikke har deltatt i VFL.

3.1.1 Skoleleders syn på skoleeier og skoleleder som pådriver

Skoleledere i grunnskolen og videregående ble spurt om henholdsvis skoleeier og skoleleder «er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis». I tabell 3.1 vises svarene til skoleledere i grunnskolen fordelt på deltakelse i VFL.

Tabell 3.1: «Er skoleeier/skoleleder en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?». Skoleleder grunnskole etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.

	Er SKOLEEIER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis		Er SKOLELEDER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis	
	Deltatt i VFL	Ikke-deltatt i VFL	Deltatt VFL	Ikke-deltatt VFL
	%	%	%	%
Ja	78	77	96	95
Nei	16	17	2	3
Vet ikke	6	6	2	2
N	232	299	232	300

Ledere i grunnskolen oppgir at de i stor grad mener skoleeier er en pådriver, og at skoleleder (altså dem selv) i enda større grad er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis. De som har deltatt i VFL og de som ikke har deltatt svarer likt, både på spørsmålet om skoleeiers og skoleleders pådriverrolle.

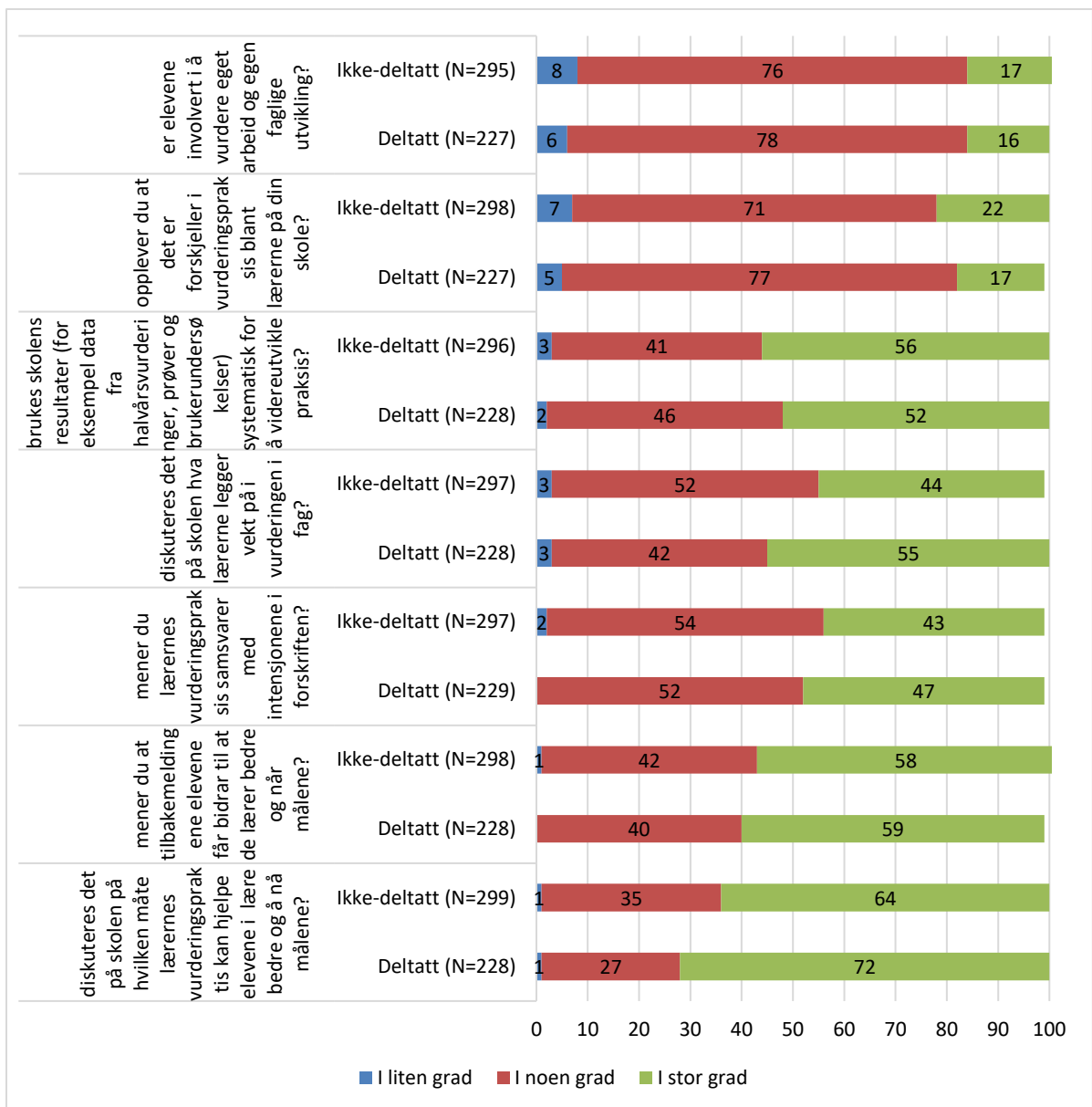
Tabell 3.2: «Er skoleeier / skoleleder en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?». Skoleleder videregående etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.

	Er SKOLEEIER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis		Er SKOLELEDER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis	
	Deltatt i VFL	Ikke-deltatt i VFL	Deltatt VFL	Ikke-deltatt VFL
	%	%	%	%
Ja	90	86	100	95
Nei	5	11	0	3
Vet ikke	5	3	0	2
N	20	62	21	64

Skoleledere i videregående mener i stor grad at skoleeier og skoleleder er en pådriver for utvikling av vurderingspraksis. Det skiller lite mellom gruppene på spørsmålet om skoleeier er en pådriver. Samtlige skoleledere som har deltatt i VFL svarer at skoleleder er en pådriver. 95 prosent av skoleledere som ikke har deltatt i VFL mener det samme. Forskjellen mellom gruppene er ikke signifikant.

3.1.2 Vurderingspraksis på skolene

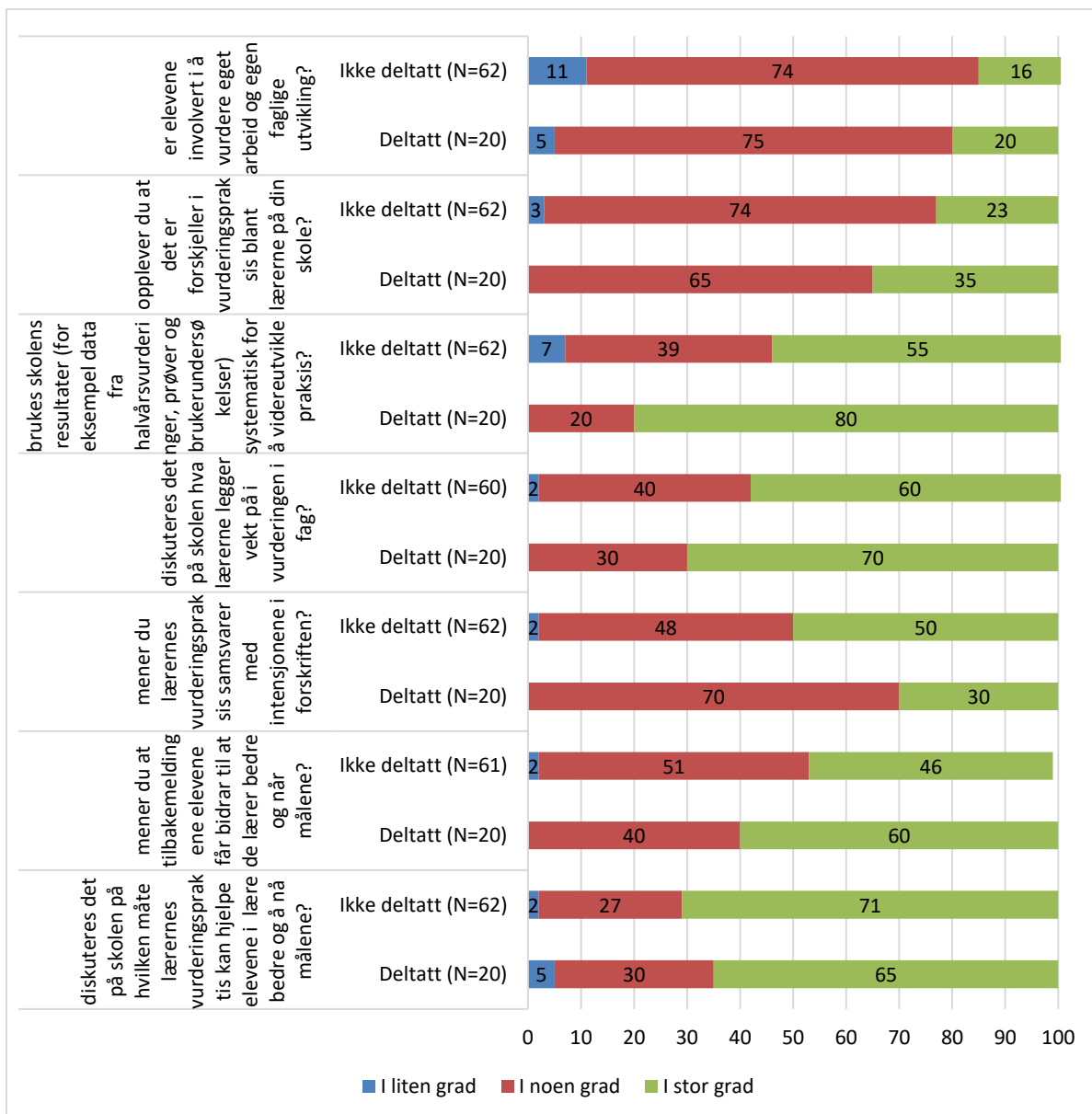
Skoleledere i grunnskolen og videregående svarte på seks spørsmål om vurderingspraksis på skolen. Figur 3.1 på neste side viser andelen av skoleledere i grunnskolen som har deltatt/ikke deltatt i VFL og som har besvart spørsmålene med henholdsvis «i liten grad» «i noen grad» og «i stor grad». Respondentene kunne også velge svaralternativ «vet ikke», men dette er ikke tatt med i figuren da det kun var mellom 0 og 1 prosent som valgte dette alternativet.

Figur 3.1: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om vurderingspraksis, etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.

Ikke-deltatt og deltatt-gruppen svarer veldig likt på spørsmålene om vurderingspraksis på skolen. Nesten samtlige bruker svarkategori «i noen grad» eller «i stor grad» og det er en jevn fordeling mellom disse to svaralternativene. Det er to unntak til denne trenden: «er elevene involvert i å vurdere eget arbeid og egen faglige utvikling» og «opplever du at det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på din skole» er det kun rundt 20 prosent av grunnskoleledere som svarer «i stor grad» på.

På to spørsmål skiller deltatt i VFL og ikke-deltatt seg signifikant fra hverandre. På spørsmål om i hvilken grad lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene i å lære bedre, er det flere i deltatt-gruppen som svarer «i stor grad» enn blant dem som ikke har deltatt. Og på spørsmålet «i hvilken grad diskuteres det på skolen hva lærerne legger vekt på i fag?» er det 11 prosentpoeng flere av grunnskoleledere som har deltatt som svarer «i stor grad» enn de som ikke har deltatt i VFL.

Figur 3.2: Skoleleder videregående sine svar på spørsmål om vurderingspraksis, etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.

Figur 3.2 viser andelen av skoleledere i videregående inndelt i deltatt/ikke-deltatt som har svart «i liten grad», «i noen grad» eller «i stor grad» på spørsmål om vurderingspraksis på skolen. Svaralternativet «i liten grad» er lite benyttet og variasjonene ligger derfor mellom «i noen grad» og «i stor grad». Utvalget av ledere på videregående er lite og det gjør det vanskelig å finne forskjeller som er statistisk pålitelige. Det er en tendens i dette utvalget er at de som har deltatt i større grad har valgt svaralternativ «i stor grad» sammenlignet med de som ikke har deltatt i VFL. I ett tilfelle er denne forskjellen signifikant «i hvilken grad brukes skolens resultater (for eksempel data fra halvårsvurderinger, prøver og brukerundersøkelser) systematisk for å videreutvikle praksis?». Det er betydelig flere i deltatt gruppen som svarer «i stor grad» på dette sammenlignet med ledere på videregående som ikke har deltatt i VFL. Dette kan tyde på at det er en vanligere blant ledere på videregående som har deltatt i VFL å systematisk benytte seg av skolens resultater for å videreutvikle praksis sammenlignet med ledere på videregående skoler som ikke har inngått i VFL satsingen.

3.1.3 Skoleleders syn på skoleeier og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling

Skoleledere i grunnskole og videregående kunne krysse av på syv påstander om henholdsvis skoleeiers og skoleleders «bidrag til videreutvikling av skolen sin kompetanse i vurdering». Tabell 3.3 og 3.4 viser andel av skoleledere i henholdsvis grunnskole og videregående som har krysset av for påstandene.

Tabell 3.3: «På hvilken måte bidrar skoleeier / skoleleder til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?». Skoleleder grunnskole, etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.

Bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering ...	Skoleeier bidrar ...		Skoleleder bidrar ...	
	Deltatt	Ikke-deltatt	Deltatt	Ikke-deltatt
	%	%	%	%
Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)	62	54	73	60
Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen	39	37	43	39
Ved å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø (universitet/høgskoler/andre med vurderingsfaglig komp.)	31	34	30	30
Gjennom å oppmuntre til å delta på nettbaserte kompetanse-tiltak i vurdering, f.eks. SkoleVFL-MOOC (tilbys av HiL)	22	17	21	14
Gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering, for eksempel fra www.udir.no/vurdering-for-laring	48	42	62	54
Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling, for eksempel nettverk/faste samlinger/møteplasser	57	54	73	67
Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner	33	37	66	68
Skoleeier / skoleleder har ikke bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling	6	4	2	3
Total N= 554	237	317	237	317

I tabell 3.3 ser vi andelen av grunnskoleledere som er enige i påstander om hvordan henholdsvis skoleeier og skoleleder «bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering». Utsagnet «skoleeier / skoleleder har ikke bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling» er det svært få som har sagt seg enig i. Det kan tolkes som at skoleeiere og skoleledere i stor grad har bidratt. Men det kan også bety at skoleeier/skoleleder ikke har bidratt enda og heller ikke planlegger å gjøre det.

Det er ikke store eller signifikante forskjeller mellom grunnskolelederne som har vært med i VFL og de som ikke har deltatt i VFL på spørsmål om skoleeier. Blant påstandene om skoleeier er det størst forskjell i gruppenes svar på påstanden: «skoleeier bidrar gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)». Åtte prosentpoeng flere av grunnskoleledere som har vært med på satsingen enn grunnskoleledere som ikke har vært med mener at påstanden stemmer. Det er en svak tendens til at skoleledere som har deltatt i VFL i større grad har krysset av for påstander om skoleeier sammenlignet med skoleledere som ikke har deltatt, men forskjellene er ikke store.

Det er litt større forskjeller mellom deltatt/ikke-deltatt når det kommer til spørsmål om skoleleders bidrag. Også her er det en trend for at de som har deltatt i VFL viser større oppslutning rundt påstandene. Det er 13 prosentpoeng flere i gruppen som har deltatt som har krysset av på følgende

utsagn: «gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)» enn i gruppen som ikke har deltatt i VFL. Forskjellen mellom deltatt og ikke-deltatt er signifikant. Forskjellen mellom gruppene er også signifikant på påstanden «skoleleder bidrar gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering, for eksempel fra www.udir.no/vurdering-for-laring».

Tabell 3.4: «På hvilken måte bidrar skoleeier / skoleleder til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?» Skoleleder videregående, etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.

Bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering ...	Skoleeier bidrar ...		Skoleleder bidrar ...	
	Deltatt	Ikke-deltatt	Deltatt	Ikke-deltatt
	%	%	%	%
Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)	67	36	76	78
Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen	43	55	52	42
Ved å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø (universitet/høgskoler/andre med vurderingsfaglig komp.)	33	38	24	25
Gjennom å oppmuntre til å delta på nettbaserte kompetanse-tiltak i vurdering, f.eks. SkoleVFL-MOOC (tilbys av HiL)	33	34	14	27
Gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering, for eksempel fra www.udir.no/vurdering-for-laring	33	50	43	64
Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling, for eksempel nettverk/aste samlinger/møteplasser	57	69	67	70
Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner	28	45	76	70
Skoleeier / skoleleder har ikke bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling	5	5	0	3
Total N=85	21	64	21	64

I tabell 3.4 ser vi andelen av skoleledere i videregående som har oppslutning til en påstand, inndelt i deltatt og ikke-deltatt i VFL. Det er relativt stor oppslutning til samtlige utsagn, med unntak av «Skoleeier / skoleleder har ikke bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling». Antallet respondenter fra videregående er 85 og dermed kan enkelt svar utgjøre betydelige forskjeller i prosent og forskjeller i utvalget er ikke statistisk pålitelig.

Ledere på videregående som har deltatt i VFL mener i større grad enn ledere på videregående som ikke har deltatt i VFL at skoleeier bidrar gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen. De øvrige spørsmålene om skoleeier har små forskjeller mellom gruppene når man tar i betraktning antallet respondenter og derfor er det ingen pålitelige forskjeller.

Deltakende og ikke deltakende videregåendeledere er stort sett enig hvordan skoleleder bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering. Den største differansen mellom gruppene finner en på utsagnet «skoleleder bidrar gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering, for eksempel fra www.udir.no/vurdering-for-laring». Her har 21 prosentpoeng flere blant de som ikke har deltatt krysset av.

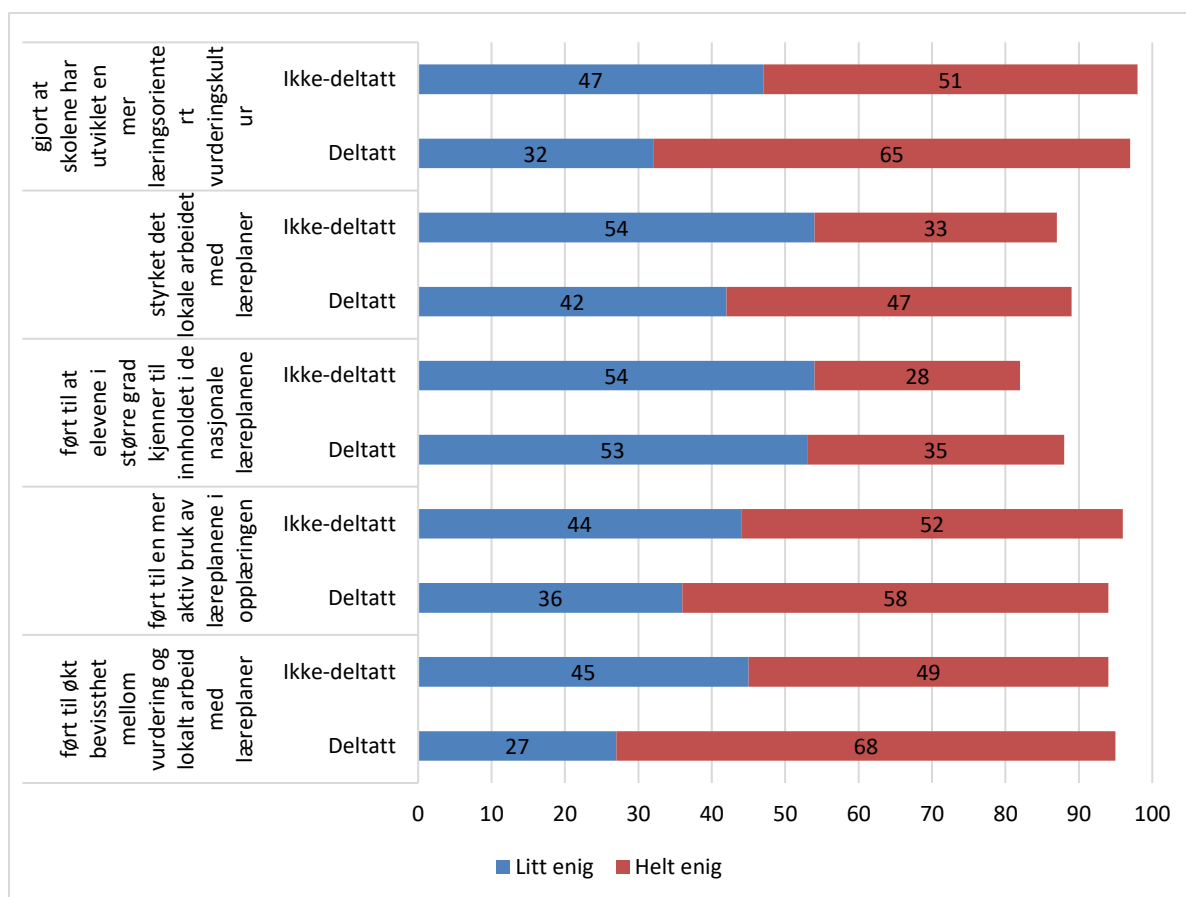
3.1.4 Syn på hva arbeidet med Vurdering for læring har oppnådd de siste 6-8 årene

Skoleledere i grunnskolen og videregående ble bedt om å ta stilling til fem utsagn om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til. Grunnskoleledernes svar på de fem utsagnene fremstilles i tabell 3.5. Svarene til skoleledere i videregående presenteres i tabell 3.6 på neste side.

Tabell 3.5: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter deltatt/ikke deltatt. Prosent.

Arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har...	Deltatt				Ikke-deltatt			
	Helt uenig	Litt uenig	Litt enig	Helt enig	Helt uenig	Litt uenig	Litt enig	Helt enig
	%	%	%	%	%	%	%	%
... ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner	3	3	27	68	2	3	45	49
... ført til en mer aktiv bruk av læreplanene i opplæringen	3	3	36	58	1	4	44	52
... ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene	1	11	53	35	2	17	54	28
... styrket det lokale arbeidet med læreplaner	3	8	42	47	1	11	54	33
... gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur	3	1	32	65	0	2	47	51
Total N=512-523	225-229				287-294			

Det store flertallet av skoleledere på grunnskolen svarer «litt enig» eller «helt enig», mens færre bruker alternativene «helt uenig» og «litt uenig». For samtlige spørsmål er det en større andel av grunnskoleledere som har deltatt i VFL enn skoleledere som ikke har deltatt som svarer «helt enig». Størst forskjell mellom gruppene er det for påstanden «arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med lærerplaner». 19 prosentpoeng flere av skoleledere som har deltatt i VFL svarer «helt enig» enn blant de som ikke har deltatt, og forskjellen er signifikant. På de øvrige påstandene er det ingen signifikante forskjeller mellom gruppene, men deltagende skoleledere er i større grad helt enige i påstandene enn skoleledere som ikke har deltatt.

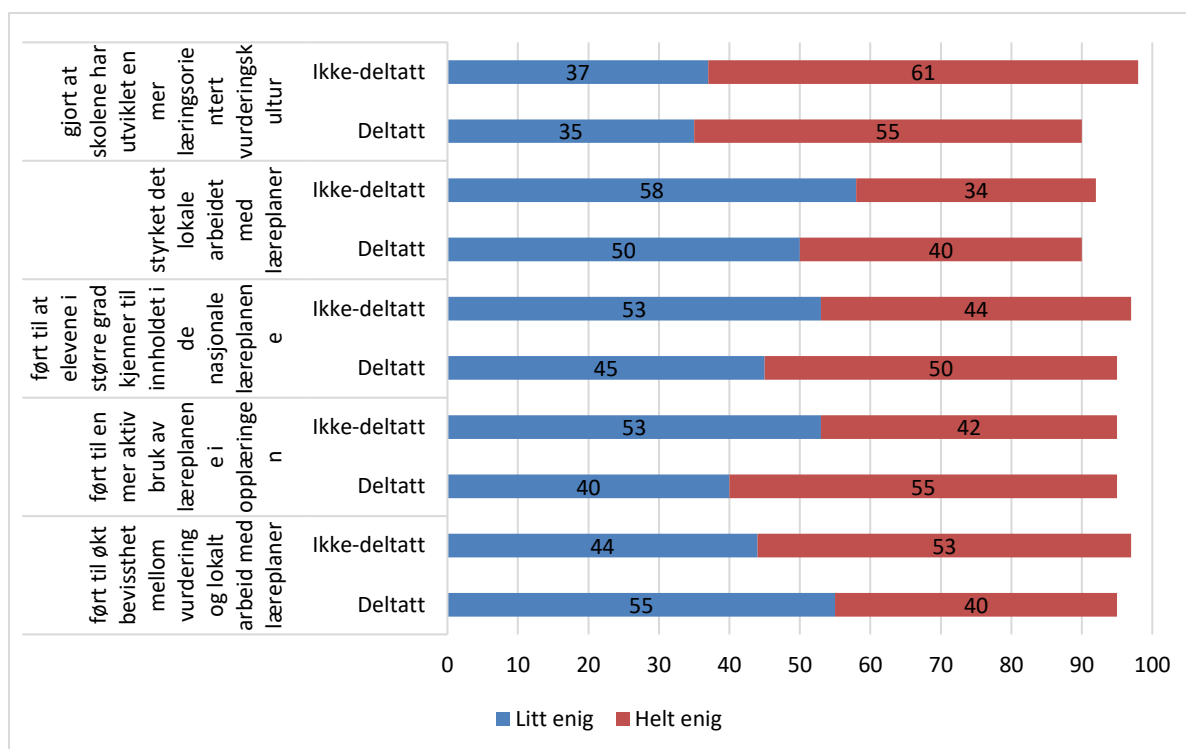
Figur 3.3: Skoleleder grunnskole som er enig i påstandene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter deltatt/ikke deltatt. Prosent. N deltatt= 225-229, N ikke-deltatt=287-294

I figur 3.3 presenteres de samme spørsmålene som i tabell 3.5, men her er kun svarkategoriene «litt enig» og «helt enig» tatt med. Figuren viser at andelen som er enig (litt enig og helt enig sammenlagt) er svært lik mellom gruppene, men at andelen som er «helt enig» er noe høyere blant de som har deltatt i satsningen. Det er for eksempel like stor andel enige (litt enig og helt enig samlet) på spørsmål om arbeidet har ført til bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner, i gruppene deltatt/ikke deltatt. Men det er hele 19 prosentpoeng flere i deltatt-gruppen enn ikke-deltatt som har oppgitt «helt enig» på samme påstand.

Tabell 3.6: Skoleledere videregående sine svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter deltatt/ikke deltatt. Prosent.

Arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har ...	Deltatt				Ikke-deltatt			
	Helt uenig	Litt uenig	Litt enig	Helt enig	Helt uenig	Litt uenig	Litt enig	Helt enig
	%	%	%	%	%	%	%	%
... ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner	5	0	55	40	0	3	44	53
... ført til en mer aktiv bruk av læreplanene i opplæringen	5	0	40	55	0	5	53	42
... ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene	0	5	45	50	0	3	53	44
... styrket det lokale arbeidet med læreplaner	0	10	50	40	0	8	58	34
... gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur	5	5	35	55	0	2	37	61
Total N=82	20				62			

Tabell 3.6 viser hva skolelederne i videregående mener at arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til. Tallene presenteres med noe forbehold i og med at antallet respondenter er 82 totalt, og med ytterligere inndeling i kategorier er det få respondenter i hver gruppe. To av spørsmålene har en større andel som sier seg helt enig blant skoleledere som ikke har deltatt i VFL. Dette er påstandene om at arbeidet med Vurdering for læring har «ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner» og «gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur». De øvrige spørsmålene har størst andel av deltakende skoleledere som har svart «helt enig». Det er ingen signifikante forskjeller mellom gruppene.

Figur 3.4: Skoleledere videregående som er enig i påstandene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter deltatt/ikke deltatt. Prosent. N deltatt=20, N ikke-deltatt=62.

I figur 3.4 presenteres kun svarkategoriene «litt enig» og «helt enig» på spørsmål om hva Vurdering for læring arbeidet har medført. Figuren illustrerer at til tross for at deltatt-gruppen stort sett har en større andel som har svart «helt enig», så er det relativt jevnt mellom gruppene når man ser dem samlet. De som ikke har deltatt har en større andel enige enn deltatt-gruppen.

3.2 Tidlig og sen deltagelse i VFL for skoleeier og skoleleder grunnskole

I denne siste delen av kapittel 3 gjennomgår vi spørsmålene om VFL fra spørringen våren 2017 og sammenligner svarene mellom skoleeiere i kommunen og skoleledere i grunnskolen som var med i de tidlige puljene med de som var med i de senere puljene. Vi har gruppert sammen seks av de syv VFL-puljer i to clustre. De tidlige puljene 1, 3 og 4 med oppstart fra 2010 hadde halvannet år som satsingstid og inngår i Cluster 1. Pulje 2 er ikke tatt med fordi kun fylker og videregående skoler inngikk i denne puljen. Alle videregående skoler som har vært med i satsingen var med i denne. De senere puljene, 5, 6 og 7 med oppstart fra 2014 til 2016, utgjør Cluster 2. De deltakende kommunene og skolene i Cluster 2 hadde et halvt år lenger satsingstid enn deltakerne i Cluster 1.

3.2.1 Syn på skoleeier og skoleleder som pådriver

Tabell 3.7 og 3.8 (neste side) viser henholdsvis andelene skoleeiere og skoleledere fra Cluster 1 og Cluster 2, som har svart «ja», «nei» eller «vet ikke» på spørsmål om skoleeier og skoleleder er pådrivere for å utvikle vurderingspraksis.

Tabell 3.7: «Er skoleeier / skoleleder en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?» Skoleleder grunnskole, etter cluster. Prosent.

	Er SKOLEEIER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?		Er SKOLELEDER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis	
	Cluster 1	Cluster2	Cluster 1	Cluster 2
	%	%	%	%
Ja	73	87	93	99
Nei	20	11	4	0
Vet ikke	8	2	3	1
N	128	85	128	85

Grunnskoleledere som mer nylig var med i VFL satsingen, mener i større grad at skoleeier er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis enn de som var med tidligere i satsingen. Denne forskjellen er signifikant. Det er veldig små forskjeller mellom clustrene i deres vurdering av skoleleder som pådriver for å utvikle vurderingspraksis.

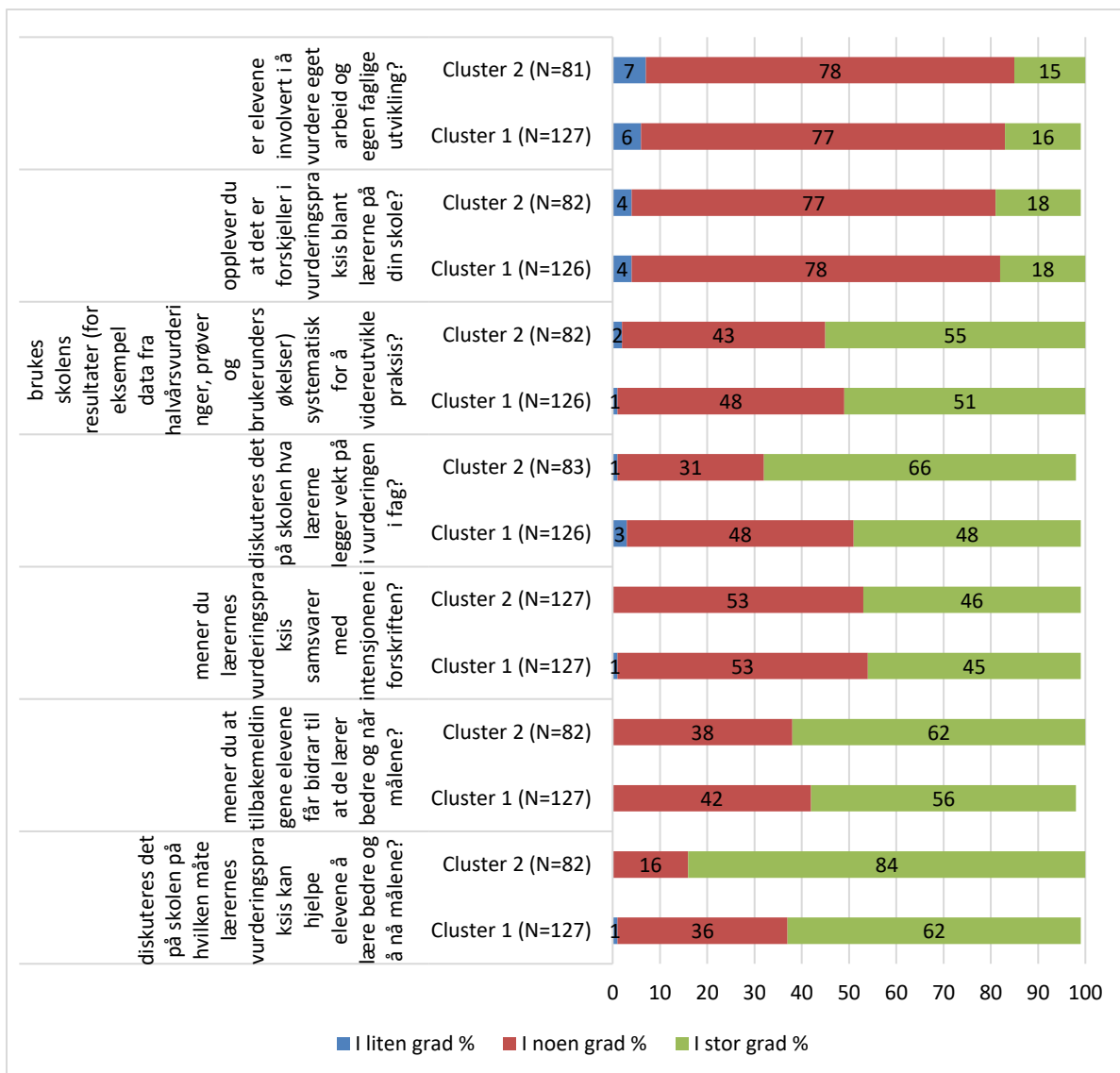
Tabell 3.8: «Er skoleeier / skoleleder en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?» Skoleeier grunnskole, etter cluster. Prosent.

	Er SKOLEEIER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?		Er SKOLELEDER en pådriver for å utvikle vurderingspraksis	
	Cluster 1	Cluster2	Cluster 1	Cluster 2
	%	%	%	%
Ja	85	96	97	96
Nei	13	4	0	0
Vet ikke	3	0	3	4
N	40	27	39	27

Skoleeiere på grunnskolen svarer i stor grad at skoleeier og skoleleder er pådriver for å utvikle vurderingspraksis. Blant skoleeiere i Cluster 1 mener 11 prosentpoeng færre skoleeiere, sammenlignet med Cluster 2, at skoleeier er en pådriver. Cluster 1 og Cluster 2 skoleeiere er relativt like i sin vurdering av skoleleder som pådriver. Nesten samtlige svarer ja. Det er ingen signifikante forskjeller mellom gruppene.

3.2.2 Vurderingspraksis på skolene

I figur 3.5 ser vi grunnskoleledernes svar på syv utsagn om vurderingspraksis, fordelt på Cluster 1 og Cluster 2. Svaralternativet «vet ikke» er ikke med i figuren da det var svært få som benyttet seg av denne svarkategorien. Skoleeiere ble ikke stilt disse spørsmålene.

Figur 3.5: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter cluster. Prosent.

De fleste respondenter har oppgitt at de i noen eller i stor grad er enige i utsagnene om ulike vurderingspraksiser på skolen, men gruppene skiller seg fra hverandre. På spørsmål om i hvilken grad det diskuteres på skolen hvordan lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene å lære bedre og å nå målene er det 22 prosentpoeng flere i Cluster 2 enn i Cluster 1 som oppgir at de er «helt enig». Forskjellen er signifikant. Det er også signifikant forskjell mellom Cluster 1 og 2 på spørsmål om: «i hvilken grad diskuteres det på skolen hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag» der Cluster 2 er mer tilbøyelige til å svare «i stor grad» enn Cluster 1 er. En mulig slutning fra dette er at skoler som mere nylig var med i satsingen i større grad er diskuterer vurderingspraksis, mens denne effekten tabber av over tid. En annen mulig tolkning er at en lenger satsingsperiode fører mer diskusjon om vurderingspraksis på skolen.

De øvrige utsagnene stiller de to gruppene seg relativt like til, men Cluster 2 svarer i større grad «helt enig» enn Cluster 1. Det er med andre ord vanligere blant respondenter som nylig har vært med i VFL satsingen å være «helt enige» i at skolen tilbyr de ulike formene for vurderingspraksis. Det er like stor andel i begge gruppene som er helt enig i at det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på skolen.

3.2.3 Skoleeier og skoleleders bidrag til kompetanseutvikling

Skoleeiere og skoleledere ble bedt om å ta stilling til syv utsagn om tiltak som skoleeier og skoleleder kan ha bidratt med. Respondentene har huket av for utsagnene dersom de stemmer for henholdsvis skoleeier og skoleleder. Tabell 3.9 viser andel av skoleledere i grunnskolen som har huket av på utsagnene, inndelt i Cluster 1 og 2.

Tabell 3.9: «På hvilken måte bidrar skoleeier / skoleleder til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?» Skoleleder grunnskole, etter cluster. Prosent.

Bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering ...	Skoleeier		Skoleleder	
	Cluster 1	Cluster 2	Cluster 1	Cluster 2
	%	%	%	%
Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)	54	72	67	79
Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen	36	43	40	47
Ved å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø (universitet/høgskoler/andre med vurderingsfaglig komp.)	33	41	26	37
Gjennom å oppmuntre til å delta på nettbaserte kompetanse-tiltak i vurdering, f.eks. SkoleVFL-MOOC (tilbys av HiL)	13	38	12	37
Gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering, for eksempel fra www.udir.no/vurdering-for-laring	43	56	58	69
Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling, for eksempel nettverk/faste samlinger/møteplasser	49	64	69	79
Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner	31	32	68	62
Skoleeier/skoleleder har ikke bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling	5	5	2	2
N	129	89	129	89

Skoleledere fra senere VFL-puljer oppgir i større grad enn de som deltok tidligere at skoleeier bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering gjennom de ulike tiltakene. Størst forskjell mellom Cluster 1 og Cluster 2 ser vi på påstanden «skoleeier bidrar gjennom å oppmuntre til å delta på nettbaserte kompetanse-tiltak i vurdering». Det er 25 prosentpoeng flere i Cluster 2 enn Cluster 1 som har krysset av og forskjellen er signifikant. Cluster 2 gir signifikant høyere oppslutning enn Cluster 1 til en annen påstand om skoleeier: «skoleeier bidrar gjennom en målrettet satsing på å forberede vurderingspraksisen på skolen(e)».

Kun på ett utsagn om skoleleders bidrag har Cluster 1 høyere andel enn Cluster 2. Dette er på spørsmål om hvorvidt skoleleder bidrar til kompetanseøkning gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i lærerplaner. For de øvrige utsagnene har en større andel fra Cluster 2 enn Cluster 1 krysset av for at skoleleder gjennomfører tiltaket. Ved to tilfeller skiller gruppene seg signifikant fra hverandre i vurdering av utsagn om skoleleder. Skoleleder bidrar «gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)» er Cluster 2 signifikant mer enig i sammenlignet Cluster 1. Det samme så vi var tilfellet på samme påstand om skoleeier. Skoleleder bidrar gjennom å delta på nettbaserte kompetansetiltak i vurdering har også signifikant mer oppslutning blant Cluster 2 enn Cluster 1.

Tabell 3.10: «På hvilken måte bidrar skoleeier / skoleleder til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?» Skoleeier grunnskole etter, cluster. Prosent.

Bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering ...	Skoleeier		Skoleleder	
	Cluster 1	Cluster 2	Cluster 1	Cluster 2
	%	%	%	%
Gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)	59	89	68	78
Gjennom kompetanseutvikling for lærere utenfor skolen	42	56	37	52
Ved å tilby støtte og veiledning til skolen fra et eksternt fagmiljø (universitet/høgskoler/andre med vurderingsfaglig komp.)	46	63	37	41
Gjennom å oppmuntre til å delta på nettbaserte kompetanse-tiltak i vurdering, f.eks. SkoleVFL-MOOC (tilbys av HiL)	27	52	22	44
Gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering, for eksempel fra www.udir.no/vurdering-for-laring	68	89	56	74
Gjennom å legge til rette for arenaer for læring og deling, for eksempel nettverk/faste samlinger/møteplasser	76	82	66	78
Gjennom å legge til rette for diskusjoner om innholdet i læreplaner	46	63	61	63
Skoleeier/skoleleder har ikke bidratt foreløpig, men planlegger kompetanseutvikling	5	4	0	0
N	41	27	41	27

Skoleeiere fra grunnskolen som deltok i VFL i en senere pulje er jevnt over mer enig i påstander om skoleeiers bidrag sammenlignet med grunnskoleeiere som deltok i tidligere VFL-puljer. Størst forskjell i vurdering av skoleeiers bidrag finner en på påstanden: «skoleeier bidrar gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e)», der skiller det 30 prosentpoeng mellom clustrene i favør av Cluster 2. Forskjellen er signifikant. Gruppenes svar er også signifikant forskjellig for påstandene om at skoleleder bidrar «gjennom å oppmuntre til å delta på nettbaserte kompetansetiltak i vurdering» og «gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering». En bør merke seg at antall respondenter i hver kategori er lavt.

Når det gjelder påstander om skoleleder, skiller gruppene seg i størst grad fra hverandre på utsagnet om at «skoleleder bidrar gjennom å oppmuntre til å delta på nettbaserte kompetanse-tiltak i vurdering». 22 prosentpoeng flere i Cluster 2 enn Cluster 1 har krysset av her. Samtlige påstander om skoleleder har større oppslutning i Cluster 2 enn 1, men det er ingen signifikante forskjeller.

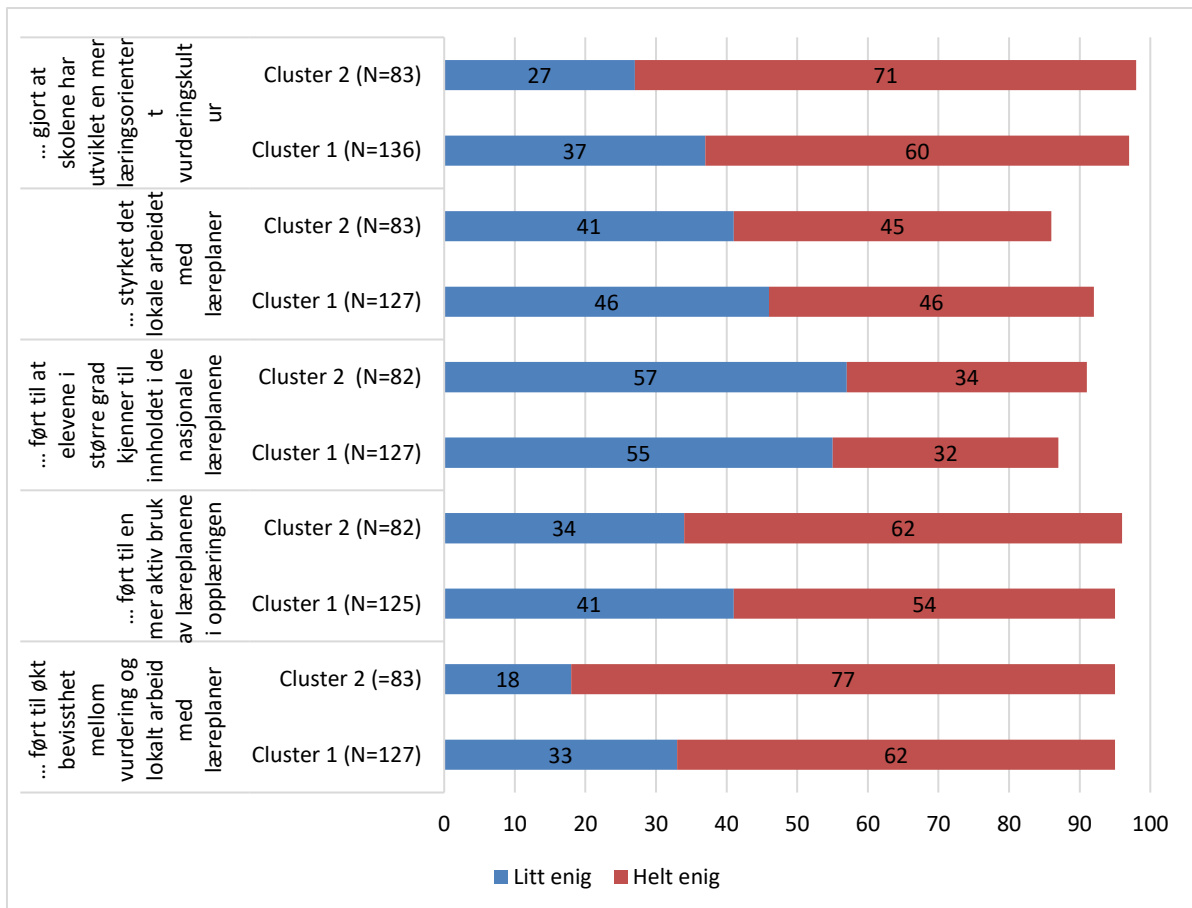
3.2.4 Syn på hva arbeidet med Vurdering for læring har oppnådd de siste 6-8 årene

Tabell 3.11 viser grunnskoleleders grad av enighet på utsagnene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, inndelt i cluster.

Tabell 3.11: Skoleledere grunnskole sine svar på spørsmålene om hva arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter cluster. Prosent.

Arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har ...	Cluster 1				Cluster 2			
	Helt uenig	Litt uenig	Litt enig	Helt enig	Helt uenig	Litt uenig	Litt enig	Helt enig
	%	%	%	%	%	%	%	%
... ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner	2	2	33	62	1	4	18	77
... ført til en mer aktiv bruk av læreplanene i opplæringen	3	3	41	54	1	2	34	62
... ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene.	2	11	55	32	1	7	57	34
... styrket det lokale arbeidet med læreplaner	2	6	46	46	4	11	41	45
... gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur.	2	1	37	60	1	1	27	71
N	125-127				82-83			

En stor andel av grunnskoleledere svarer «helt enig» på utsagnene om hva Vurdering for læring arbeidet har medført. Det er ingen statistisk pålitelige forskjeller mellom clustrene. Jevnt over svarer en større andel av Cluster 2 «helt enig» enn Cluster 1. Med unntak av spørsmålet om arbeidet med Vurdering for læring har «styrket det lokale arbeidet med læreplaner» hvor det er en større andel skoleledere fra Cluster 1 som svarer «helt enig» og «litt enig».

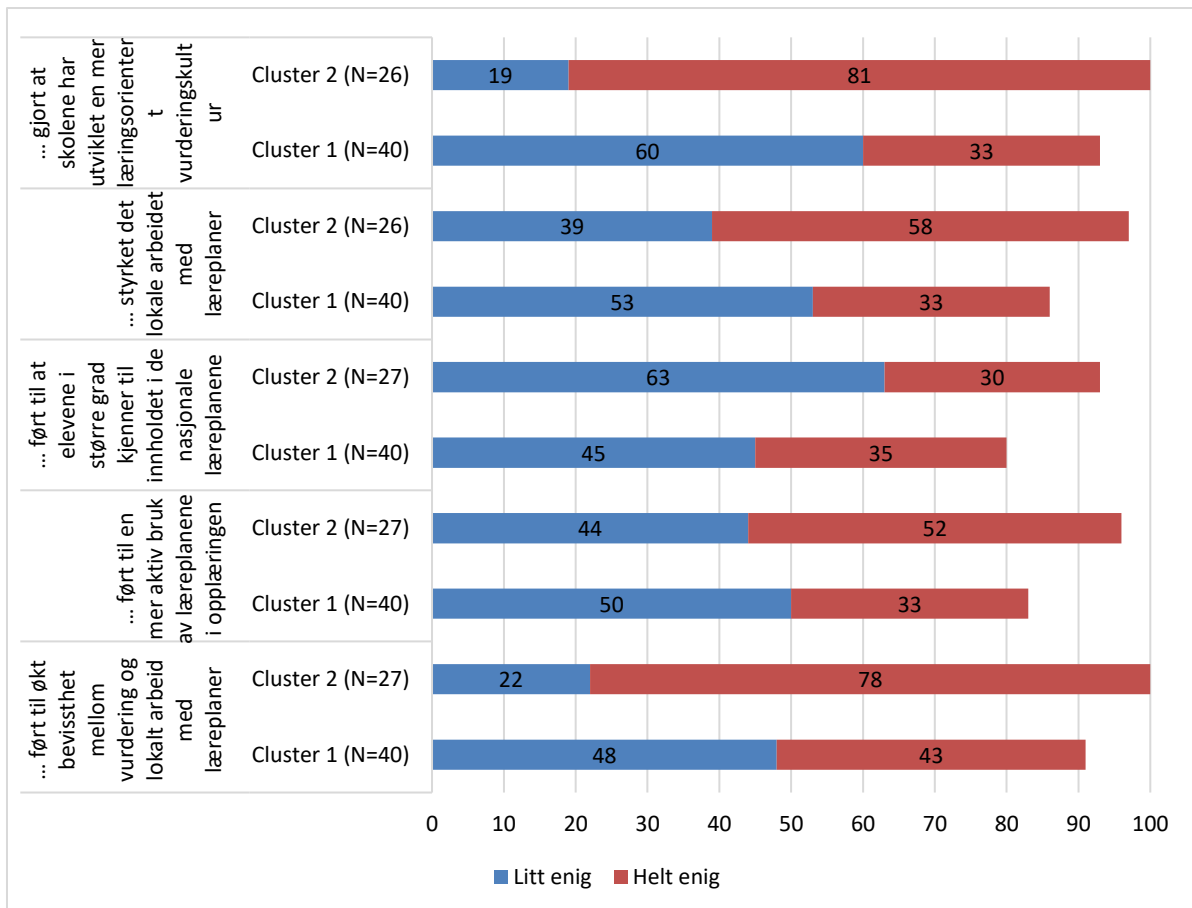
Figur 3.6 Skoleledere grunnskole som er enig i påstandene om hva arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter cluster. Prosent.

Figur 3.6 viser svarene til grunnskoleledere på påstander om hva arbeidet med Vurdering for læring har ført til, men her er kun andelen som har svart «litt enig» eller «helt enig» inkludert. I figuren ser man at det svært små forskjeller mellom clustrene når en ser på kategorien «litt enig» og «helt enig» samlet. Det er ingen signifikante forskjeller mellom clustrene i grad av enighet, men det er en trend at Cluster 2 i større grad er helt enig enn Cluster 1.

Tabell 3.12: Skoleeier grunnskole sine svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter cluster. Prosent

Arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har ...	Cluster 1				Cluster 2			
	Helt uenig	Litt uenig	Litt enig	Helt enig	Helt uenig	Litt uenig	Litt enig	Helt enig
	%	%	%	%	%	%	%	%
... ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner	8	3	48	43	0	0	22	78
... ført til en mer aktiv bruk av læreplanene i opplæringen	8	10	50	33	0	8	44	52
... ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene.	8	13	45	35	0	7	63	30
... styrket det lokale arbeidet med læreplaner.	5	10	53	33	0	4	39	58
... gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur.	8	0	60	33	0	0	19	81
N	40				26-27			

Skoleeierens svar (kommune) på spørsmål om hva arbeidet med vurdering for læring har ført til, presenteres i tabell 3.12. Gruppene skiller seg signifikant fra hverandre på samtlige spørsmål med unntak av påstanden «arbeidet med Vurdering for læring har ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene». Cluster 2 er gjennomgående mer positiv til påstandene enn Cluster 1 og benytter seg i større grad av svaralternativ «helt enig». Det skiller 48 prosent mellom skoleeiere på grunnskolen i Cluster 2 og Cluster 1 som oppgir at de er helt enig i at arbeidet med vurdering for læring har gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur. Og det skiller 35 prosent i andel som er helt enig i at arbeidet med vurdering for læring har ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner.

Figur 3.7: Skoleeier grunnskole som er enig i påstandene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter cluster. Prosent.

Figur 3.7 viser andel av grunnskoleeiere som er «litt enig» og «helt enig» i utsagnene om hva Vurdering for læring arbeidet har ført til. Cluster 2 har en større andel som oppgir «litt enig» og «helt enig» samlet, enn Cluster 1. Skillet er enda større i favør Cluster 2 dersom man sammenligner andelene som har svart «helt enig». For påstanden «arbeidet med Vurdering for læring har gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur» skiller det kun 7 prosentpoeng i andel enige (litt enig og helt enig samlet), men det skiller hele 48 prosent mellom andel helt enig.

3.3 Oppsummering

Kapittel tre har tatt for seg spørsmål om Vurdering for læring fra spørringene våren 2017 i lys av deltagelse i VFL. Første del ser på skoleledere i grunnskolen og videregående etter om de har deltatt i VFL eller ikke. Andre del sammenligner svarene fra skoleeier (kommune) og skoleleder grunnskole som deltok i VFL i en tidlig pulje med de som deltok i VFL mer nylig.

3.3.1 *Deltatt/ikke-deltatt i VFL*

I første del av kapittelet fant vi at skoleledere i grunnskolen og videregående mener at skoleleder og skoleeier er pådriver for vurderingspraksis. Det skiller lite mellom deltatt/ikke-deltatt. På spørsmål om vurderingspraksis på skolen så vi en tendens til at skoleledere i grunnskolen og videregående som har deltatt i VFL i større grad er enig utsagnene om vurderingspraksis enn de som ikke har vært deltatt i VFL. Grunnskoleledere som har deltatt/ikke deltatt skilte seg signifikant fra hverandre på spørsmål om det diskuteres på skolen «hva lærerne legger vekt på i vurderingen av fag» og «på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene i å lære bedre». Ledere på videregående som har deltatt/ikke-deltatt skilte seg signifikant fra hverandre på spørsmålet «brukes skolens resultater systematisk for å videreutvikle praksis».

Ledere på grunnskolen og videregående besvarte spørsmål om skoleeier og skoleleders bidrag til vurderingspraksis på skolen. Det var lite som skilte skoleledere som har deltatt/ikke-deltatt i spørsmål om skoleeier. Ledere på grunnskolen som har deltatt i VFL var signifikant mer positive enn ledere fra grunnskolen som ikke har deltatt til to påstander om hvordan skoleleder bidrar: gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksisen på skolen(e) og gjennom å bruke nettbaserte ressurser om vurdering. Det er få respondenter i gruppen skoleleder på videregående som gjør at forskjeller mellom deltatt/ikke-deltatt ikke blir statistisk pålitelige.

Skoleledere på grunnskole og videregående har i stor grad sagt seg enige i påstander om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til. Det er en svak trend som peker i retning av at skoleledere som har deltatt i VFL i større grad er helt enig i påstandene enn skoleledere som ikke har deltatt i VFL, både fra grunnskole og videregående skoler. Deltatt/ikke-deltatt skoleledere fra grunnskolen skiller seg signifikant fra hverandre ved ett tilfelle: arbeidet med Vurdering for læring har ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner. Blant skoleledere som har deltatt svarer 19 prosentpoeng flere helt enig enn blant ikke-deltatt.

Vi har sett at det er noen forskjeller i svarene til respondenter som har deltatt i VFL og respondenter som ikke har deltatt i VFL, først og fremst blant ledere på grunnskolen da det var få respondenter fra videregående. Dette kan tolkes i retning av at tiltaket har hatt en virkning på vurderingspraksis på skolene som har deltatt. Alternativt kan det også forklares med at deltagelse i VFL kun påvirker skoleledernes oppfatning av vurderingspraksis.

3.3.2 *Tidlige og sene puljer av VFL*

I andre del av kapittelet finner vi at ledere på grunnskolen som mer nylig var med i VFL i større grad mener at skoleeier er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, enn de som var med tidligere i satsingen. Kun skoleledere svarte på spørsmål om vurderingspraksis på skolen. Det var vanligere blant skoleledere på grunnskolen i Cluster 2 enn Cluster 1 å bruke svaralternativ «helt enig» på påstander om hvilke vurderingspraksiser som tilbys ved skolen. Clustrene skiller seg signifikant fra hverandre på spørsmål om det diskuteres på skolen «hva lærerne legger vekt på i vurderingen av fag» og «på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene i å lære bedre».

Videre fant vi at både for skoleledere og skoleeiere på grunnskolen er Cluster 2 i signifikant større grad enn Cluster 1 enige i at skoleeier «bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering gjennom en målrettet satsing på å forbedre vurderingspraksis på skolen(e)». Samme påstand om skoleleder fikk signifikant høyere oppslutning blant ledere på grunnskolen i Cluster 2 enn Cluster 1.

I spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering av læring har ført til kom det frem at Cluster 2 i noen større grad enn Cluster 1 er «helt enige» i påstandene. Skoleeiere på grunnskolen som deltok i Cluster 2 mener i signifikant større grad enn skoleeiere fra Cluster 1 at arbeidet med vurdering for læring har «ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner» og «gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur».

Vi har identifisert noen signifikante forskjeller mellom Cluster 1 og 2. Disse funnene kan peke i retning av at tiltaket Vurdering for læring har en effekt enten på vurderingspraksis på skolen direkte eller kun har en effekt på skoleeier og skoleleders oppfatning av vurderingspraksis, og at denne effekten er størst i tiden rett etter tiltaket og så dabbet av. Alternativt kan det tenkes at lenger satsingstid gjør effekten av VFL sterkere da Cluster 2 skolene hadde et halvt år lenger satsing enn Cluster 1 skolene.

4 Endring over tid og sammenheng med data fra Elevundersøkelsen

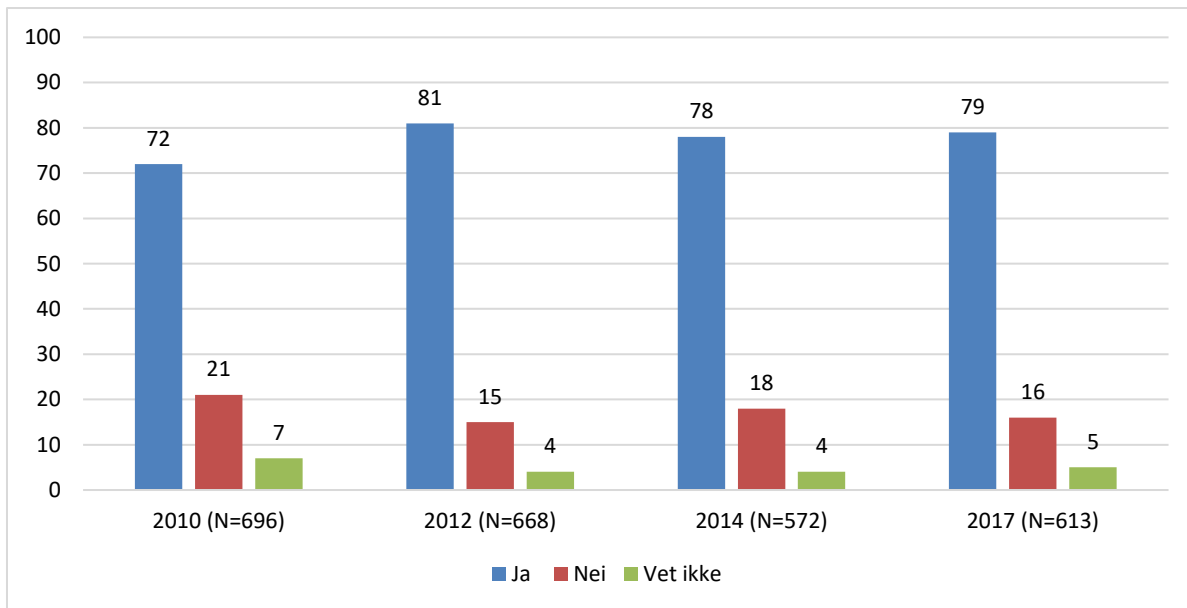
I første del av dette kapittelet ser vi på endringer i svarmønster over de fire spørringene hvor spørsmål om Vurdering for læring (VFL) har vært med (høsten 2010, våren 2013, våren 2014 og våren 2017). I andre del benyttes data fra Elevundersøkelsen 2016. Her ser vi først på grunnskolelederens svar på spørsmål fra spørringene 2017 om vurderingspraksis, i lys av Elevundersøkelsen. Avslutningsvis retter vi søkelyset mot hvorvidt det er en sammenheng mellom grunnskoleledernes svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til og gjennomsnittskårer på spørsmål om VFL fra Elevundersøkelsen.

4.1 Endring over tid

I denne delen begrenser vi oss til å se på spørsmålet om skoleeier er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis og spørsmålsbatteriet om vurderingspraksis på skolen.

4.1.1 Skoleeier som pådriver

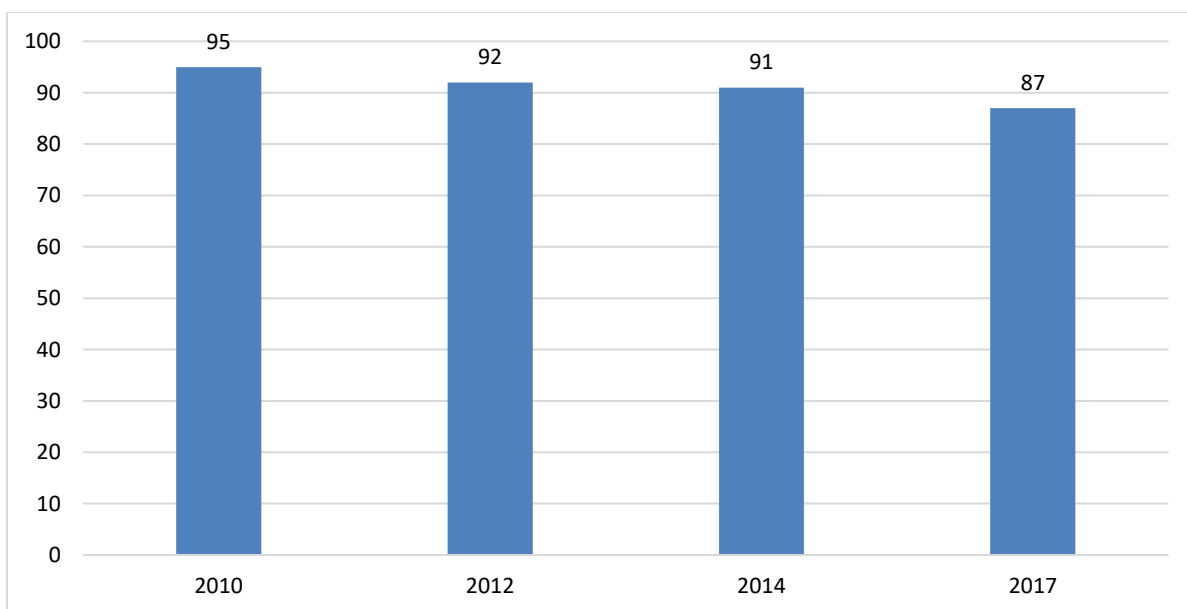
Spørsmålet «Er skoleeier en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?» har vært med i fire spørringer, henholdsvis høsten 2010, våren 2012, våren 2014 og våren 2017. Ordlyden har vært identisk de siste tre gangene, mens i 2010 ble «å videreutvikle» brukt fremfor «å utvikle». Til tross for denne lille variasjonen i ordlyd, mener vi at disse spørsmålene kan sammenlignes direkte. Tallene fra tidligere år er hentet fra tidligere rapporter (Vibe, 2010; Vibe, 2012; Vibe og Lødding, 2014)

Figur 4.1: Sammenligning av skoleleders svar på spørsmålet «Er skoleeier en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?», 2010, 2012, 2014 og 2017. Prosent.

En ser at det over tid har vært bred enighet blant skoleledere om at skoleeier er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis (se figur 4.1). Andelen som svarte «ja» var lavest i 2010, dette var også året VFL-satsningen startet. To år senere var andelen 9 prosentpoeng høyere. I 2014 og 2017 var andelen som svarte «ja» ganske stabil. I 2014 sank ja-andel med 3 prosentpoeng i forhold til to år tidligere, mens andelen i år steg med 1 prosentpoeng i forhold til 2014-nivået.

Alt i alt kan en si at oppslutningen blant skoleledere om at skoleeier er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis har vært stor og forholdsvis stabil over tid.

Figur 4.2: Sammenligning av andel skoleeiere som svarte ja på spørsmålet «Er skoleeier en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?», 2010, 2012, 2014 og 2017. Prosent.

Figur 4.2 viser andelen skoleeiere som har svart «ja» på spørsmålet om de selv er en pådriver. Vi gjengir kun ja-andelen. I motsetning til i figur 4.1 ser en at andelen skoleledere som mener at de er pådrivere synker over tid. Differensen mellom høyeste nivå (2010) og laveste nivå (2017) er 8

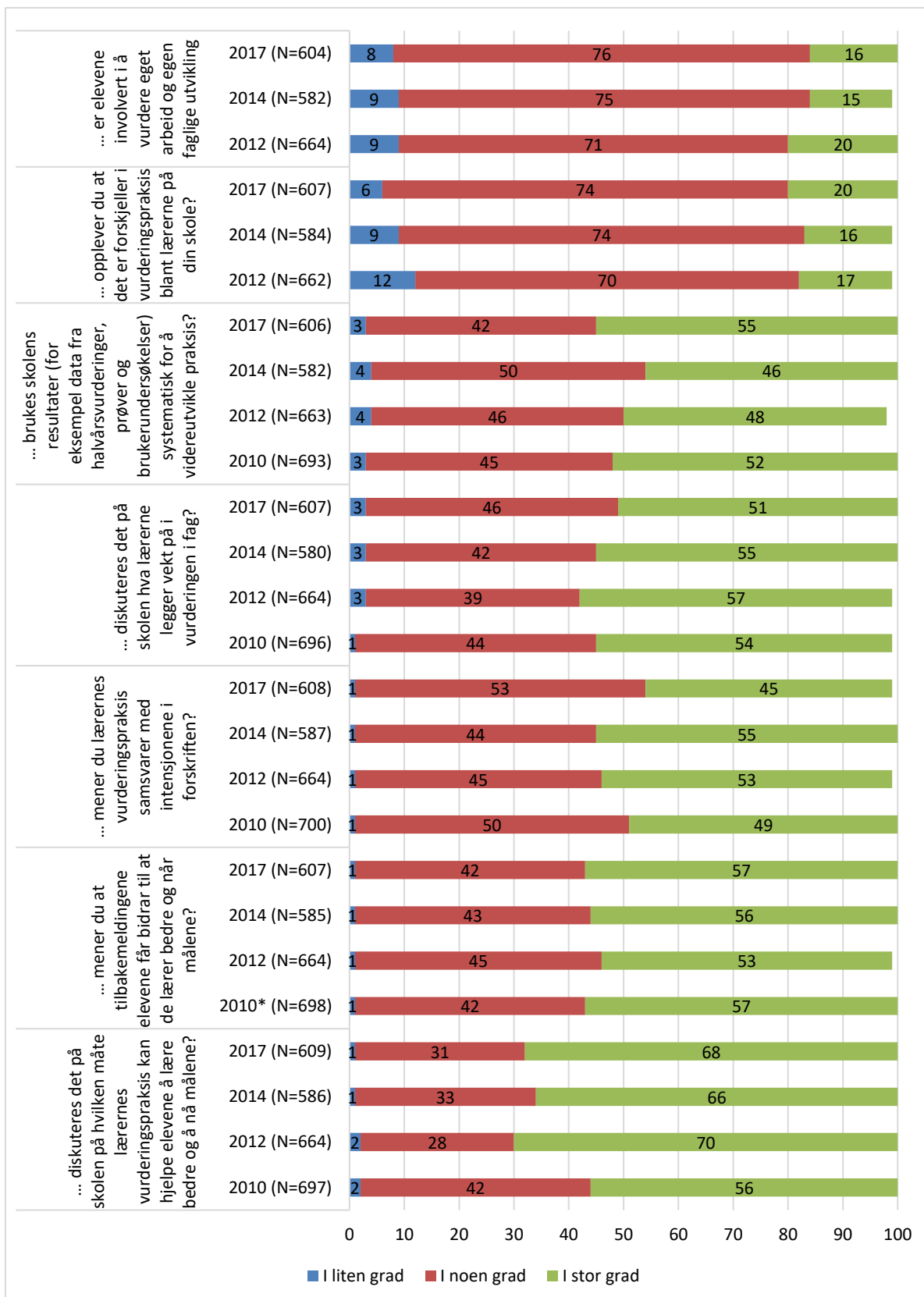
prosentpoeng. Når dette er sagt er andelen som svarte «ja» stor alle årene og endringen over tid forholdsvis liten.

Sammenligner en skoleleders (figur 4.1) og skoleeieres (figur 4.2) svar spørsmålet, finner man en svak tendens til at andelen skoleledere som svarer «ja» øker, mens andelen skoleeiere synker over tid.

4.1.2 Vurderingspraksis

Spørsmål om vurderingspraksis på skolen har vært inkludert i spørringene høsten 2010, våren 2012, våren 2014 og våren 2017. Tidligere har spørsmålene blitt gitt til skoleledere og skoleeiere, mens det i vårens spørring kun ble stilt til skoleledere. Det er også noen variasjoner i spørsmålsformuleringen fra år til år, samtidig har ikke alle spørsmålene blitt stilt til begge respondentgruppene hver gang.

Variasjonen kommenteres i analysen. Tallene fra foregående år er hentet fra tidligere rapporter (Vibe, 2010; Vibe, 2012; Vibe og Lødding, 2014). «Vet ikke»-alternativet er ikke inkludert i figuren nedenfor. Figur 4.3 (neste side) viser skoleleders svar og figur 4.4 viser skoleeiers svar, begge over tid.

Figur 4.3: Sammenligning av skoleleders svar på spørsmål om vurderingspraksis, 2010, 2012, 2014 og 2017. Prosent.

Svarfordelingen fra 2010 skiller seg mest fra de andre på spørsmålet «I hvilken grad diskuteres det på skolen på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene å lære bedre og å nå målene?». Andelen som svarte «i stor grad» her er 14 prosentpoeng lavere enn to år senere, mens

den er henholdsvis 10 og 12 prosentpoeng lavere enn i 2014 og 2017. Kategorien «i noen grad» er tilsvarende like mye større i 2010 relativt til de andre årene. Skolelederne var altså i størst grad enig i at det ble diskutert på skolene hvordan lærernes vurderingspraksis kunne hjelpe elevene å lære bedre å nå målene i 2012, tett etterfulgt av 2017 og 2014, mens andelen var noe lavere i 2010. Det bør også nevnes at over halvparten svarte «i stor grad» samtlige år.

Fordelingen er jevnere på spørsmålet «I hvilken grad mener du at tilbakemeldingene elevene får bidrar til at de lærer bedre og når målene». Først må det påpekes at formuleringen i 2010 var annerledes, spørsmålet var da: «I hvilken grad mener du at lærernes vurderingspraksis bidrar til at elevene lærer bedre og når målene?». Altså ble respondentene i 2010 bedt om å ta stilling til lærernes vurderingspraksis, mens respondentene i senere undersøkelser ble bedt om å vurdere hvorvidt *tilbakemeldingene* bidro til at elevene lærer bedre og når målene. Det er ikke gitt at disse spørsmålene kan sammenlignes, en bør derfor være tilbakeholden med å sammenligne 2010-tallene med svarene fra de resterende årene. Svarfordelingen er identisk i 2010 og 2017, 57 prosent svarte «i stor grad», mens andelen som svarte det samme i 2014 kun var 1 prosentpoeng lavere. Avstanden ned til 2012-andelen er heller ikke stor, kun 4 prosentpoeng færre svarte «i stor grad», i forhold til i 2010 og 2017.

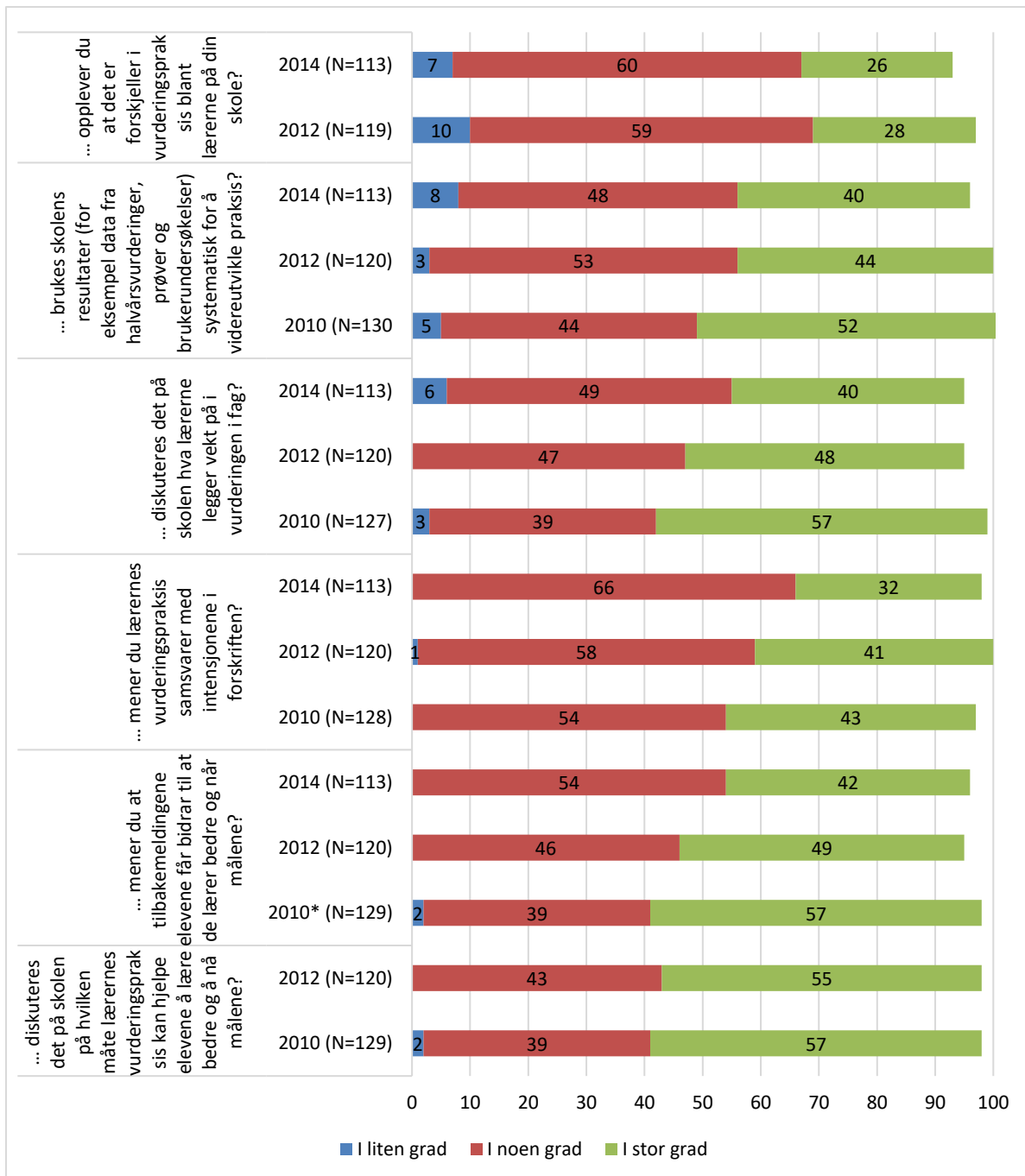
På spørsmålet «I hvilken grad mener du lærernes vurderingspraksis samsvarer med intensjonene i forskriften?» ser en at majoriteten mente at dette kun «i noen grad» var tilfellet i 2010 og 2017. I 2012 og 2014 finner en derimot at over halvparten, henholdsvis 55 og 53 prosent, krysset av for «i stor grad». Andelen som svarte «i stor grad» var lavest i 2017, den var da 10 prosentpoeng lavere enn på sitt høyeste nivå (2014). Selv om det er en viss variasjon, er disse ganske små. En kan si at skolelederne jevnt over mener at lærernes vurderingspraksis samsvarer med intensjonen i forskriften.

Videre ser en at over halvparten har oppgitt «i stor grad» på spørsmålet «I hvilken grad diskuteres det på skolen hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag?», samtlige år. Andelen som har svart «i stor grad» er lavest i 2010, men dersom en slår sammen kategoriene «i stor grad» og «i noen grad» er andelen faktisk høyeste i 2010 (98 prosent). Fra 2012 og frem til 2017 går andelen som har svart «i stor grad» gradvis nedover, fra 57 prosent i 2012, til 51 prosent i 2017. Variasjonen på dette spørsmålet svært små over tid.

På spørsmålet «I hvilken grad brukes skolens resultater (for eksempel data fra halvårsvurderinger, prøver og brukerundersøkelser) systematisk for å videreutvikle praksis?» er andelen som har svart «i stor grad» størst i 2017 og 2010, henholdsvis 55 og 52 prosent. Andelen er lavest i 2014 og 2012, henholdsvis 9 og 7 prosentpoeng lavere enn i 2017. Generelt er det forholdsvis små variasjoner over tid.

Utsagnet «I hvilken grad opplever du at det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på din skole?» var ikke med i 2010, figuren har derfor kun tall fra 2012, 2014 og 2017. Generelt ser en at andelen som har svart «i stor grad» er mye lavere, mens andelen som har svart «i liten grad» er tilsvarende høyere i forhold til spørsmålene som til nå er gjennomgått. Det er også noen små variasjoner over tid. Andelen som har svart «i liten grad» går fra 12 prosent i 2012, og synker med 3 prosentpoeng for hver av de resterende rundene.

Heller ikke spørsmålet «I hvilken grad er elevene involvert i å vurdere eget arbeid og egen faglige utvikling» var med i 2010, følgelig er det ingen 2010-fordeling i figuren. Generelt er svarmønsteret ganske likt som i det forrige spørsmålet. Omtrent tre fjerdedeler svarte «i noen grad» alle tre årene. I motsetning til det forrige spørsmålet varierer derimot andelen som svarte «i liten grad» kun med 1 prosentpoeng over tid. Den største endringen ser en fra 2012 til 2014, hvor andelen som svarte «i stor grad» synker med 5 prosentpoeng. Denne andelen stiger igjen med 1 prosentpoeng i 2017, i forhold til 2014-andelen. Generelt kan en si at et meget stabilt, og et stort flertall mener at elevene i noen grad er involvert i å vurdere eget arbeid og egen faglig utvikling.

Figur 4.4: Sammenligning av skoleeiers svar på spørsmål om vurderingspraksis, 2010, 2012, og 2014. Prosent.

Figur 4.4 presenterer skoleeieres svar på spørsmålene om vurderingspraksis over tid. Spørsmålet «I hvilken grad diskuteres det på skolen på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene å lære bedre og å nå målene» ble kun stilt til skoleeiere i 2010 og 2012. Det er svært små forskjeller i svarfordelingen disse to årene.

Som nevnt tidligere hadde spørsmålet «I hvilken grad mener du at tilbakemeldingene elevene får bidrar til at de lærer bedre og når målene», en annen ordlyd i 2010. Derfor bør en være varsom med å sammenligne svarene på disse spørsmålene. Figuren viser at skoleeierne har blitt noe mer skeptisk over tid til hvorvidt tilbakemeldingene bidrar til at elevene lærer bedre.

En finner det samme mønsteret på spørsmålet «I hvilken grad mener du lærernes vurderingspraksis samsvarer med intensjonen i forskriften». 9 prosentpoeng flere skoleledere mente at dette i stor grad var tilfellet i 2010 sammenlignet med 2014.

Andelen som svarte «i stor grad» synker også over tid på utsagnet «I hvilken grad diskuteres der på skolen hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag?». Andelen synker med henholdsvis 9 og ytterligere 8 prosentpoeng i 2012 og 2014.

Den samme tendensen ser en på spørsmålet «I hvilken grad brukes skolens resultater (for eksempel data fra halvårsvurderinger, prøver og brukerundersøkelser) systematisk for å videreutvikle praksis?». Andelen skoleledere som svarte «i stor grad» er 8 og 12 prosentpoeng lavere i 2012 og 2014, i forhold til i 2010.

På spørsmålet «I hvilken grad opplever du at det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på din skole?», ser en derimot at skoleeierne i mindre grad mente dette var tilfellet i 2014 enn i 2012, men forskjellen er svært liten.

4.2 Sammenligning av skoleleders og elevers svar

I denne delen inkluderer vi data fra Elevundersøkelsen 2016. Under 4.2.1 fokuserer vi på grunnskoleledere sine svar på spørsmål fra spørringene 2017 om vurderingspraksis på skolen i lys av Elevundersøkelsen. I del 4.2.2 ser vi på sammenhengen mellom grunnskolelederens svar på spørsmålene fra spørringene 2017 om hva Vurdering for læring arbeidet de siste 6-8 årene har ført til og elevenes svar på spørsmål om VFL i Elevundersøkelsen.

I analysene som følger sammenligner vi gjennomsnittsskåren for henholdsvis 7. trinn og 10. trinn på de skolene som inngår i utvalget i vårens spørring. Tabell 4.1 fremstiller gjennomsnittsskåren på VFL-spørsmålene fra Elevundersøkelsen for 7. trinn og 10. trinn totalt, og for 7. og 10 trinn etter deltatt/ikke-deltatt i VFL. Tabellen fremstiller også spredningen i skåren innenfor de samme kategoriene målt i standardavvik.

Tabell 4.1: Score på vurdering for læring spørsmålsserie fra Elevundersøkelsen

	Gjennomsnitt	Standardavvik	N
7. trinn totalt	3,915	0,3153	320
10. trinn totalt	3,297	0,2306	182
7. Trinn deltatt	3,897	0,3333	144
7. trinn ikke-deltatt	3,930	0,3000	176
10. trinn deltatt	3,298	0,2373	82
10. trinn ikke-deltatt	3,297	0,2263	100

Det kommer frem at gjennomsnittlig score er 3,915 for 7. klasse og 3,297 for 10. klasse på skolene som inngår i vårt utvalg. Dette gjennomsnittet forteller oss at elevene har svart nærmere de øverste verdiene av skalaen fra 1 til 5 på VFL-spørsmålene³. Det er omtrent ingen forskjeller i gjennomsnittet dersom man sammenligner svarene til elever fra skoler som har deltatt i VFL med elever fra skoler som ikke har deltatt. Det er kun 0,033 som skiller gjennomsnittet fra 7. trinn som har deltatt med 7. trinn som ikke har deltatt i VFL. Det skiller 0,001 i gjennomsnittet mellom 10. trinn som har deltatt og ikke deltatt. En t-test viser at det ikke er signifikante forskjeller i gjennomsnitt mellom gruppene.

³ Skalaen er basert på alternativene: ikke i noen fag (1), i svært få fag (2), i noen fag (3), i mange fag (4), i alle eller de fleste fag (5).

4.2.1 Vurderingspraksis

Tabell 4.2 viser korrelasjon mellom skoleeiers svar på de syv spørsmålene om vurderingspraksis på skolen fra spørringene og skolens gjennomsnittskår for 7. og 10 trinn, fordelt på deltagelse i VFL og samlet.

Tabell 4.2: Bivariat korrelasjon mellom skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om vurderingspraksis og gjennomsnittskår på Elevundersøkelsens VFL-spørsmål, for 7. og 10 trinn, fordelt på deltatt/ikke-deltatt i VFL.

I hvilken grad...	7. trinn			10. trinn		
	Deltatt	Ikke-deltatt	Samlet	Deltatt	Ikke-deltatt	Samlet
...diskuteres det på skolen på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene i å lære bedre og å nå målene?	,208*	-,080	,053	,141	,132	,136
...mener du at tilbakemeldingene elevene får bidrar til at de lærer bedre og når målene?	,116	,082	,100	,164	,177	,171*
...mener du lærernes vurderingspraksis samsvarer med intensjonene i forskriften?	,189*	-,046	,068	,102	,171	,140
...diskuteres det på skolen hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag?	,197*	,240**	,208**	,199	,047	,120
...brukes skolens resultater (for eksempel data fra halvårsvurderinger, prøver og brukerundersøkelser) systematisk for å videreutvikle praksis?	,180*	,209**	,200**	-,020	,099	,043
...opplever du at det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på din skole?	-,198*	-,073	-,132*	-,299**	-,172	-,223**
...er elevene involvert i å vurdere eget arbeid og egen faglige utvikling?	,032	,267**	,152**	,201	,020	,091
N	137-139	165-167	302-305	78-79	91-93	170-172

** Korrelasjon er signifikant på 0.01 nivå

*Korrelasjon er signifikant på 0.05 nivå

Tabell 4.2 viser at en del sammenhenger er signifikante, men forholdsvis svake. At sammenhengene er svake betyr at det på samme skole er forholdsvis lite samsvar mellom elevenes gjennomsnittskår fra Elevundersøkelsen og skoleleders grad av enighet på det aktuelle spørsmålet om vurderingspraksis. Dette kan tyde på at elever vurderer arbeidet med vurderingspraksis annerledes enn skolelederne på sin skole. En bør derimot være varsom med å trekke slutninger på grunnlag av dette, ettersom en sammenligner svært ulike spørsmål.

På noen spørsmål finner en ganske tydelig forskjell mellom deltakende og ikke deltakende skoler. Dette er særlig tilfellet for 7. trinn og spørsmålene: «... diskuteres det på skolen på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene i å lære bedre og å nå målene?» og «... mener du lærernes vurderingspraksis samsvarer med intensjonene i forskriften?». På begge disse er sammenhengen signifikant og betydelig sterkere for deltakende skoler i forhold til ikke-deltakende skoler. Dette tyder på at det er større samsvar mellom skoleleders grad av enighet med disse to utsagnene og en høy gjennomsnittskår fra Elevundersøkelsen på VFL-deltakende skoler, enn ikke-deltakende skoler.

Samtlige korrelasjoner mellom 7.trinn sine svar om VFL og skoleleders svar på spørsmålene «... diskuteres det på skolen hva lærerne legger vekt på i vurderingen i fag?» og «... brukes skolens resultater (for eksempel data fra halvårsvurderinger, prøver og brukerundersøkelser) systematisk for å videreutvikle praksis?» er signifikante. En kan også legge merke til at de er svake og at det er svært liten forskjell mellom deltakende og ikke-deltakende skoler.

Blant deltakende skoler finner vi signifikante sammenhenger mellom både 7. og 10. trinn sine svar fra Elevundersøkelsen og skoleleders svar på spørsmålet «... opplever du at det er forskjeller i vurderingspraksis blant lærerne på din skole?». Det samme er tilfellet når vi ser på deltakende og ikke-deltakende skoler sett under ett. Korrelasjonen mellom skoleleders svar på i hvilken grad elevene er involvert i å vurdere eget arbeid og egen faglige utvikling er kun signifikant for ikke-deltakende skoler på 7. trinn, og 7.trinn sett under ett. Ser en på skoleleders svar på hvorvidt «... mener du at tilbakemeldingene elevene får bidrar til at de lærer bedre og når målene?» er sammenhengen signifikant på 10. trinn, men kun for 10. trinn samlet.

4.2.2 Arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 år

Her ser vi på sammenhengen mellom gjennomsnittskår på Elevundersøkelsens VFL-spørsmål og skoleleders svar på fem spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har bidratt med.

Tabell 4.3: Bivariat korrelasjon mellom skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 år og gjennomsnittskår på Elevundersøkelsens VFL-spørsmål, for 7. og 10 trinn, fordelt på deltatt/ikke deltatt i VFL.

	7. trinn			10. trinn		
	Deltatt	Ikke-deltatt	Samlet	Deltatt	Ikke-deltatt	Samlet
Arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har:						
...ført til økt bevissthet mellom vurdering og lokalt arbeid med læreplaner	,080	,074	,072	,123	,115	,118
...ført til en mer aktiv bruk av læreplanene i opplæringen	,037	,146	,092	,108	,115	,112
...ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene	,175*	,151	,157**	,314**	,218*	,261**
...styrket det lokale arbeidet med læreplaner	,081	,106	,091	,120	,087	,101
...gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur	,046	,059	,048	,178	,240*	,205**
N	139	162-166	301-305	76-79	86-90	164-169

** Korrelasjon er signifikant på 0.01 nivå.

* Korrelasjon er signifikant på 0.05 nivå

Tabell 4.3 viser at det er noen moderate sammenhenger mellom skolens gjennomsnittsskår fra Elevundersøkelsen og skoleleders grad av enighet på utsagnet om at arbeidet med Vurdering for læring har «ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene». Med unntak av svarene til elever i 7. trinn, på skoler som ikke har deltatt i VFL, er alle koeffisientene her signifikante. Sammenhengene er sterkest, og forskjellene mellom deltakende og ikke-deltakende skoler er størst på 10. trinn. Dette betyr altså at det er en viss sammenheng mellom at skolen har en høy gjennomsnittsskår på Elevundersøkelsens VFL-spørsmål og skoleleders grad av enighet med denne påstanden. Denne sammenhengen er sterkest for VFL-deltakende skoler på 10. trinn, selv om denne også her er forholdsvis moderat. Utenom dette finner en to signifikante sammenhenger på spørsmålet «gjort at skolene har utviklet en mer læringsorientert vurderingskultur», dette gjelder koeffisientene for 10. trinn ikke-deltatt og 10.trinn sett under ett.

4.3 Oppsummering

I først del av dette kapittelet så vi på endring over tid på spørsmålet om skoleeiers pådriverrolle og spørsmålene om vurderingspraksis på skolene.

På spørsmålet om skoleeier er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis finner vi at både blant skoleeiere og skoleledere er oppslutningen høy og at det har vært forholdsvis liten variasjon over tid.

Generelt er endringene over tid også små på spørsmålene om vurderingspraksis på skolene. For skoleledere har endringen på hvert enkelt spørsmål svært liten over tid. Den mest markante endringen finner en på spørsmålet «I hvilken grad diskuteres det på skolen på hvilken måte lærernes vurderingspraksis kan hjelpe elevene å lære bedre og å nå målene?». Andelen som mente at dette i stor grad var tilfelle, økte med 14 prosentpoeng fra 2010 til 2012, og holdt seg forholdsvis stabilt årene etter. Blant skoleeiere er endringene noe større. Generelt finner vi at graden av enighet, på nesten alle spørsmål, faller over tid.

I andre del benytter vi data fra Elevundersøkelsen 2016 for å undersøke om det er sammenheng mellom elevers og skolelederes syn på arbeidet med Vurdering for læring (VFL). Forskjellen mellom VFL-deltakende og ikke-deltakende skolers gjennomsnittsskåre på spørsmålene om VFL fra Elevundersøkelsen er små og ikke signifikante.

På spørsmålene om vurderingspraksis finner vi noen signifikante sammenhenger mellom skoleleders svar og skolens gjennomsnittsskår på Elevundersøkelsens VFL-spørsmål. Korrelasjonene er generelt svake, men på enkelte spørsmål er sammenhengen sterkere hos VFL-deltakende skoler, enn blant skoler som ikke har deltatt i satsningen.

En finner også noen signifikante sammenhenger mellom skolelederes svar spørsmålene om VFLs bidrag og skolens gjennomsnittsskår på Elevundersøkelsen. Sammenhengen er signifikant og sterkest mellom skoleledernes grad av enighet med utsagnet om at VFL-arbeidet har ført til at elevene i større grad kjenner til innholdet i de nasjonale læreplanene og gjennomsnittsskåren på Elevundersøkelsen på 10. trinn. Denne sammenhengen er sterkest blant VFL-deltakende skoler. Altså er det en viss sammenheng mellom en høy gjennomsnittsskår på Elevundersøkelsens VFL-spørsmål og skoleleders grad av enighet med denne påstanden.

Referanser

- Federici, R. A., Gjerustad, C., Vaagland, K., Larsen, E. H., Rønsen, E., og Hovdhaugen, E. (2017). *Spørsmål til Skole-Norge våren 2017: Analyser og resultater fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til skoler og skoleeiere*. NIFU: Rapport 2017:12.
- Kunnskapsdepartementet (2013). Meld. St. 20 (2012-2013). *På rett vei. Kvalitet og mangfold i fellesskolen*. Oslo: Kunnskapsdepartementet.
- Vibe, N. (2010). Spørsmål til Skole-Norge høsten 2010: *Resultater og analyser fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til skoler og skoleeiere*. NIFU: Rapport 40/2010.
- Vibe, N. (2012). Spørsmål til Skole-Norge våren 2012: *Resultater og analyser fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til skoler og skoleeiere*. NIFU: Rapport 21/2012.
- Vibe, N., og Lødding, B. (2014). Spørsmål til Skole-Norge våren 2014: *Resultater og analyser fra Utdanningsdirektoratets spørreundersøkelse til skoler og skoleeiere*. NIFU: Rapport 26/2014.

Tabelloversikt

Tabell 1.1: Bruttoutvalg og status etter respondentgruppe.	11
Tabell 1.2: Bruttoutvalg, populasjon og svarprosent.	11
Tabell 1.3: VFL-deltagende respondenter fordelt på respondentgruppe. Antall. Prosent.	12
Tabell 1.4: Fordeling cluster 1 og 2, fordelt på kommune og grunnskole.	12
Tabell 1.5 Spørsmål om Vurdering for læring, Elevundersøkelsen 2016	13
Tabell 2.1: Om skoleeier/skoleleder oppfattes som en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter kommune/fylkeskommune. Antall og prosent.	14
Tabell 2.2: Om skoleeier/skoleleder oppfattes som en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter skoletype. Antall og prosent.	15
Tabell 2.3: Skoleleder grunnskole sine svar på sju spørsmål om vurderingspraksis. Prosent.	18
Tabell 2.4: Skoleleder videregående sine svar på sju spørsmål om vurderingspraksis. Prosent.	18
Tabell 2.5: «På hvilken måte bidrar SKOLEEIER til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?», etter kommune, fylkeskommune, grunnskole og videregående. Prosent.	24
Tabell 2.6: «På hvilken måte bidrar SKOLELEDER til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?», etter kommune, fylkeskommune, grunnskole og videregående. Prosent.	25
Tabell 3.1: «Er skoleeier/skoleleder en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?». Skoleleder grunnskole etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.	46
Tabell 3.2: «Er skoleeier / skoleleder en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?». Skoleleder videregående etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.	47
Tabell 3.3: «På hvilken måte bidrar skoleeier / skoleleder til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?». Skoleleder grunnskole, etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.	50
Tabell 3.4: «På hvilken måte bidrar skoleeier / skoleleder til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?» Skoleleder videregående, etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.	51
Tabell 3.5: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter deltatt/ikke deltatt. Prosent.	52
Tabell 3.6: Skoleledere videregående sine svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter deltatt/ikke deltatt. Prosent.	54
Tabell 3.7: «Er skoleeier / skoleleder en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?» Skoleleder grunnskole, etter cluster. Prosent.	56
Tabell 3.8: «Er skoleeier / skoleleder en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?» Skoleeier grunnskole, etter cluster. Prosent.	56
Tabell 3.9: «På hvilken måte bidrar skoleeier / skoleleder til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?» Skoleleder grunnskole, etter cluster. Prosent.	58
Tabell 3.10: «På hvilken måte bidrar skoleeier / skoleleder til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering?» Skoleeier grunnskole etter, cluster. Prosent.	59
Tabell 3.11: Skoleledere grunnskole sine svar på spørsmålene om hva arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter cluster. Prosent.	60
Tabell 3.12: Skoleeier grunnskole sine svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter cluster. Prosent.	62
Tabell 4.1: Score på vurdering for læring spørsmålsserie fra Elevundersøkelsen	72

Tabell 4.2: Bivariat korrelasjon mellom skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om vurderingspraksis og gjennomsnittskår på Elevundersøkelsens VFL-spørsmål, for 7. og 10 trinn, fordelt på deltatt/ikke-deltatt i VFL.....	73
Tabell 4.3: Bivariat korrelasjon mellom skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 år og gjennomsnittskår på Elevundersøkelsens VFL-spørsmål, for 7. og 10 trinn, fordelt på deltatt/ikke deltatt i VFL.....	74

Figuroversikt

Figur 2.1: Skoleleder grunnskole sin oppfatning om skoleeier/skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter skolestørrelse. Prosent.	15
Figur 2.2: Skoleleder videregående sin oppfatning om skoleeier/skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter skolestørrelse. Prosent.	16
Figur 2.3: Kommunenes oppfatning om skoleeier/skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter kommunestørrelse. Prosent.	16
Figur 2.4: Grunnskoleledernes oppfatning om skoleeier/skoleleder er en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter kommunestørrelse. Prosent.	17
Figur 2.5: Om skoleeier/skoleleder oppfattes som en pådriver for å utvikle vurderingspraksis, etter landsdel. Prosent.	17
Figur 2.6: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter skolestørrelse. Prosent.	20
Figur 2.7: Skoleleder videregående sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter skolestørrelse. Prosent.	21
Figur 2.8: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter kommunestørrelse. Prosent.	22
Figur 2.9: Skolelederes svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter landsdel. Prosent.	23
Figur 2.10: Skoleleder grunnskole sine svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolene videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter skolestørrelse. Prosent.	26
Figur 2.11: Skoleleder videregående sine svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolene videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter skolestørrelse. Prosent.	27
Figur 2.12: Skoleleder grunnskole sine svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter skolestørrelse. Prosent.	28
Figur 2.13: Skoleleder videregående sine svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter skolestørrelse. Prosent.	29
Figur 2.14: Skoleleder grunnskole sine svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter kommunestørrelse. Prosent.	30
Figur 2.15: Kommunenes svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter kommunestørrelse. Prosent.	31
Figur 2.16: Skoleleder grunnskole sine svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolene videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter kommunestørrelse. Prosent.	32
Figur 2.17: Kommunenes svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter kommunestørrelse. Prosent.	33
Figur 2.18: Skoleledernes svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolen videreutvikler sin kompetanse i vurdering, etter landsdel. Prosent.	34
Figur 2.19: Skoleeiernes svar på hvordan SKOLEEIER bidrar til at skolen utvikler sin kompetanse i vurdering, etter landsdel. Prosent.	35
Figur 2.20: Skoleledernes svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen utvikler sin kompetanse i vurdering, etter landsdel. Prosent.	36
Figur 2.21: Skoleeiernes svar på hvordan SKOLELEDER bidrar til at skolen utvikler sin kompetanse i vurdering, etter landsdel. Prosent.	37

Figur 2.22: Skoleeiernes svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter kommune/fylkeskommune. Prosent. Kommune N=94-95, Fylkeskommune=13-14.....	38
Figur 2.23: Skoleledernes svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene ført til, etter grunnskole/videregående opplæring. Prosent. Grunnskole N=514-519, Videregående N=82.....	39
Figur 2.24: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter skolestørrelse. Prosent.	40
Figur 2.25: Skoleleder videregående sine svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter skolestørrelse. Prosent.	41
Figur 2.26: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter kommunestørrelse. Prosent.....	42
Figur 2.27: Kommunenes svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter kommunestørrelse. Prosent.	43
Figur 2.28: Svar på spørsmålene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter landsdel. Prosent.....	44
Figur 3.1: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmål om vurderingspraksis, etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.	48
Figur 3.2: Skoleleder videregående sine svar på spørsmål om vurderingspraksis, etter deltatt/ikke-deltatt. Prosent.	49
Figur 3.3: Skoleleder grunnskole som er enig i påstandene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter deltatt/ikke deltatt. Prosent. N deltatt= 225-229, N ikke-deltatt=287-294.....	53
Figur 3.4: Skoleledere videregående som er enig i påstandene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter deltatt/ikke deltatt. Prosent. N deltatt=20, N ikke-deltatt=62.....	55
Figur 3.5: Skoleleder grunnskole sine svar på spørsmålene om vurderingspraksis, etter cluster. Prosent.	57
Figur 3.6 Skoleledere grunnskole som er enig i påstandene om hva arbeidet med vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter cluster. Prosent.....	61
Figur 3.7: Skoleeier grunnskole som er enig i påstandene om hva arbeidet med Vurdering for læring de siste 6-8 årene har ført til, etter cluster. Prosent.	63
Figur 4.1: Sammenligning av skoleleders svar på spørsmålet «Er skoleeier en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?», 2010, 2012, 2014 og 2017. Prosent.	67
Figur 4.2: Sammenligning av andel skoleeiere som svarte ja på spørsmålet «Er skoleeier en pådriver for å utvikle vurderingspraksis?», 2010, 2012, 2014 og 2017. Prosent.	67
Figur 4.3: Sammenligning av skoleleders svar på spørsmål om vurderingspraksis, 2010, 2012, 2014 og 2017. Prosent.	69
Figur 4.4: Sammenligning av skoleeiers svar på spørsmål om vurderingspraksis, 2010, 2012, og 2014. Prosent.	71

Nordisk institutt for studier av
innovasjon, forskning og utdanning

Nordic Institute for Studies in
Innovation, Research and Education

www.nifu.no